

BUDAPESTI NAPLÓ

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
József-körút 18.

Főszerkesztő:
VÉSZI JÓZSEF.

Felelős szerkesztő:
BRAUN SÁNDOR. A SZERKESZTŐSÉG.

Kiadja:

Egész évre 28 k., (14), 1/4 évre 14 k., (7), 1/4 évre
7 k., (3.50), egy hónapra 2 k. 40 fillér, (1.20 frt).
Egyes szám Budapesten 8, vidéken 10 fillér.

Hands off!

Budapest, szeptember 27.

Ha Magyarországon a két-ségbeesésbe kergetik a németeket, ha kiölik belőlök nemzeti érzelmeiket, akkor azzal megsértik a szövetséges Németországot.

Vossische Zeitung.

(v.) A hazaáruló pangermán bicskások tapintatlan és arrogáns szöszölőkre akadtak a német birodalmi sajtóban. Egy egész csomó igen komoly német újság élesen kritizálja a magyar bíróságoknak idevágó ítéleteit és politikai hatóságainak az igazgatók kiutasítására vonatkozó végzéseit. Igazságtalan elnyomatásról, durva önkényről beszélnek s a sorok közt a német szövetség sérelméül tüntetik fel hatóságainak az egész közvélemény helyeslésével fogadott szigorát. Ezt az ildomtalan beavatkozást a mi szuverén államiságunk jogkörébe a legerélyesebben kell visszautasítanunk.

Tessék tudomásul venni ott a Spree partján, hogy a magyar államnak a saját alattvalói felett gyakorolt imperiuma nemzetünk szabad önrendelkezési jogából és állami hatalmunk teljességéből fakad. Senki idegennek beleszólamást és dolgokba nem engedünk, semmiféle idegen beavatkozás ezekbe a mi belügyeinkbe senki fiától e világon el nem tűrünk. Hogy mikor vért valaki a magyar állam törvényes rendje ellen, azt a saját törvényeink állapítják meg. Hogy e vétségben ki találhatik bűnösnek s ezért miféle büntetést tartozik el szenvedni, azt ő felsége a király nevében a független és elmozdíthatatlan magyar bírák mondják ki. S hogy valamely törvényhatóság területén kinek szabad tartózkodnia, kinek nem, azt a saját politikai hatóságai döntenek el a

fennálló jogrend keretében és törvényes felelősség mellett. Jó-e, vagy rossz a magyar törvény, annak egyes-egyedül ez a nemzet a gazdája; idegen hatalomtól vagy más népek közvéleményétől erre nézve semmiféle utmutatást és semmiféle kioktatást el nem fogadunk. Törvényeinket helyesen vagy helytelenül alkalmazza-e bíróságaink, ahhoz sincs e haza polgári kötelékén kívül senki fiának köze. S ha a magyar politikai hatóságok a jogrend ellen vétnek, egyedül a magyar parlament vonhatja őket felelősségre, de Berlinben sem a sajtó, sem a birodalmi gyűlés, sem maga a német császár.

Magyarország épp olyan mértékben szuverén állam, mint Poroszország. S valamint a porosz állam nem tűri, hogy jogszolgáltatásába és politikai igazgatásába idegen hatalmi tényezők bármely módon és bármely mértékben befolyjanak, azonképpen a magyar állam is azt harsogja a Spree felé, hogy a saját portájuk előtt söpörjenek az urak s a mi házidolgainktól tartsa őket távol a nemzetközi tisztességtudás és az a lojális tekintet, amellyel a szuverén államok az egymás szuverenitásának tartoznak.

Akarjuk hinni, hogy a porosz állam és a német birodalom kormánya nem sugallták a német sajtó egy részének Magyarországot ellen intézett kirohanásait. És szeretjük remélni, hogy a szövetséges viszony elhidegülésével, avagy tán felbontásával való burkolt fenyegetés nem találkozik az e kérdésben illetékes tényezők helyeslésével. De a történet után szinte kívánatosnak kell mondanunk, hogy e tárgyban autentikus nyilatkozatok történjenek a német birodalmi közvéleménynek és Magyarországot németajku lakosságának felvilágosítására. Németországnak nem kisebb érdeke, mint a magyar nemzeté, hogy bizonyos félreértések a szövetséges viszony talajából gyígyomlál-

tassanak, még mielőtt kalászba zsendülhetnének. Hogy a magyar állam bírói és közigazgatási hatalma nem áll Németország gyámolsága alatt s ennek semmiféle cenzuráját elűrti nem tartozik, erről a világot bizonyossá tenni Németországnak nemcsak érdeke, hanem kötelessége is. Mert ha ez a felvilágosítás elmarad, akkor a világ szemében könnyen támadhatna olyan látszat, mintha a fennálló nemzetközi szövetség nem az érdekek önkéntes egybekapcsolásán, hanem az egyik fél önértetének a másik fél önértete alá rendelésén alapulna. Ez a látszat pedig egyfelől közös ellenfeleinknél megrendítené a szövetség ösztinteségébe és tehát szilárdságába vetett hitet, aminek a frigy minden tagja egyenlő mértékben látna kárát; és másfelől erősen megingathatná e szövetség iránt való ragaszkodást abban a magyar nemzetben, mely a középeurópai békeszövetség politikájának e monarchiában eddig döntő súlyú támasztéka volt.

Azokhoz a pangermán csirkefogókhoz, akik a Délvidéken és a Királyhágón tul üzük gyalázatos visszaéléseiket, a német birodalom kormányának nincs, nem is lehet semmi köze. De a tény az, hogy izgága sajtójukban, felforgató tartalmu röpirataikban és demagóg beszédekben ezek a katiünárius alakok a Kelet meghódításáról, a Duna völgyének német hatalom alá szorításáról beszélnek s arccátlan nyíltsággal propagálják a német birodalmi befolyásnak a Szent István koronájára való érvényesülését. Ezzel az igazfással szemben jó lesz megtudniok Berlinben, mi keltette és mi táplálta a magyar nemzetben a német szövetséghez való lelkes csatlakozást. Mi ugy találtuk, hogy ez a szövetség oltalmat nyújt nemzeti és állami egyéniségünknek a panszláv áradat ellenében. Am ha egyszerre azonvennők észre magunkat, hogy ugyanaz a szövetség

TÁRCA

Jaj annak, ki eltévedt.

I.

Lelketlen gondolatlat terhes álom
Jár fénytelen a holt mezőkön át,
S a harmatoknak sepi otthonát,
Hogy ujjonghasson bús virág-halálón.

A szenvedély, mint harmat rózsaszálón,
Felolvad benne hűvös éjen át,
Beteg szívek a nappak sugarát
Nem kérik többé tűzfakasztó nyáron.

Hús gondolat bántotta meg a tested,
Hogy holtra váltan vágyra sose reszket,
S hazug lelkednek terhes rabja vagy.

Hiába nézlek vágtyól megsebezve!
S ha sápadt szíved önévébe veszne,
Testedben lélek akkor som fakad.

II.

Egy csillag járt kevélyen fenn az égen,
Szívéből áradt gögös villogás;
Mert ott a kék azúrban szép szokás,
Hogy nem akadnak meg a büszkeségen.

Szeretni, párját úgy kereste régen,
Míg útját vágta fénylő csillogás,
S forró szívének hűvös sirt ott ás,
Hol dobbanó szívet remélt cserében.

De haj! mit büszke csillagfénynek látott,
A ragyogásnak halvány árnya szállt ott,
Nem volt a fény csak gyenge lámpafény. —

És újra járja komor éjszakában
A gögös csillag útját egymagában.
Ragyog, — de holt szívében a remény.

Lrödy Miksa.

Fogarasi és Klufft.

— A Budapesti Napló eredeti tárcája. —

Irta: Molnár Ferenc.

I.

Fogarasi és Klufft, ez a két derék, jómódu és csinos fiatalember egymás szomszédságában lakott. Künn, a Városliget környékén volt mind a kettőnek a kis garsonlakása, s ezekbe a kedélyes kis fészkekbe csöngtetek be estefelé a város amaz asszonyai, akiket Fogarasinak és Klufftnak sikerült meghódítani. Fogarasi hivatalnok volt a minisztériumban, Klufft pedig az apja nagykereskedésében volt elfoglalva. Nagyon jó barátok voltak, reggel együtt mentek be a városba, ugyanabban a kávéházban feketéztek, együtt jártak a színházba és nyáron együtt hűsöltek a Balaton mellett. És az uton, a kávéházban, a színházban, a Balaton hullámai között, mindig és mindenütt asszonyokról beszéltek. Soha nevet nem említtettek, mert diskrét fiuk voltak, de mindig kitalálták, hogy a másik kiről beszél. Kicsérélték egymással megfigyeléseiket, elmondták veszedelmesebb kalandjaikat és híven beszámoltak balsikereikről is. Az egész életük az assz-

zonyok körül forgott, esőndös meglepéssel konstatálták, hogy Pest milyen romlott város és mindenik örült, mint bolond, a férfivoltának.

Fogarasi lágyhúsu, szőke, kékszemű ifju volt, Klufft ellenben fekete, izmos és torzonborz. Fogarasi a kávéházban gyöngye teát ivott, tejjel keverve, Klufft pedig erőset, rummal. Fogarasi kedvesen bánt a pinccerrel, nem zavarta újságokért, ha fáradtak látta és őt krajcár borralvót hagyott; Klufft ellenben goromba volt hozzájuk, mint a pokróc, kétkrajcárakat hagyott a tálcán és a legkeresettebb lapokat követelte rajtuk. Természetes, hogy a szelíd Fogarasi soha tisztességesen nem szolgálták ki, a goromba Klufftra pedig még a kabátot is felségítették.

A nőkkel szemben Fogarasi maga volt a megtestesült gyöngédség és figyelem. Vigyázott rájuk, hogy meg ne hűljenek, gondoskodott ezer apró szükségletükről, engedékeny volt a szeszélyeik iránt. Olyan hangon beszélt velük, mint valami költő, s még azokkal szemben is, akik halálosan szerelmesek voltak beléje, örökké alázatos, szolgálatkés maradt. A szerelmes pillanatokban éppugy, mint a megismerkedés perceiben jámbor és szerény volt, s minden szavából respektus esengett, ha a szerelmeivel beszélt.

Mit tett azonban Klufft? Az asszonyok lelki életével egyáltalán nem törődött, s kéjelgett abban, hogy selyemruhás urihölgyeknek parasztságokat mondhat. Komisz volt látogatóban, az utcan, a lakásán, mindenütt. Kocsis-hangon beszélt velük, amikor megismerte őket és zsarnokként tiport rajtuk, amikor elébe borultak. A szerelmei teát főztek neki, kiszolgálták, gyöngödek voltak hozzá, amiért ő ujjab parasztságokkal fizetett. Egyszer egy asszonyt a saját lakásán meg is vert, feltékenységből.

Igy különböztek egymástól Fogarasi és Klufft

ségi politika, mely a panszláv hódítást tartja távol határainktól, a *pangermán* terjeszkedés szolgálatába helyezkedik, akkor ugyanolyan elszánt lelkesedéssel keresnek államiságunk és nemzetiségünk számára hathatós menedéket egyebüktől, mint amilyennel eddigelé a közép-európai békeliga törekvéseit állapoltuk. A magyar nemzet nem azért küzd a panszlavizmus ellen, hogy martalékává legyen holmi pangermán étvágyaknak. Mi megvoltunk ezer évig a magunk emberségéből, s ha kell, ezentul is megállunk a magunk lábán. De önértünk, nemzeti méltóságunkból s állami jogaink teljességéből harácsot senkinek sem fizetünk.

A német felbuzdulás egyébként teljesen kárbavesztett dolog. Mi itt nem vesszük gyerekeket, amiért nem a magunk nyelvén rebegik a Miatyánkot. Mi itt nem dobtunk tömlőbe asszonyokat, amiért az ősi nyelvhez való ragaszkodásra biztatták kisdedeiket. Amit Posenban a porosz sovínizmus csinált, annak a nyers erőszaknak nálunk nyomát sem találni. Ami nálunk történt, az merő önvédelem, még pedig sokkalta enyhébb, mint amilyet a gaz igaztók érdemelnének. Két vagy három sehonait, aki a magyar nemzet méltóságát megrágalmazza, a magyar nyelv jogait szidalmazza s a magyar állam törvénye ellen vakmerően izgat, perbe fogtak, illetékes bírások elé vitték és mindössze 4—6 havi államfogházra itélték őket. Törvényeink, sajna, tulenyhék; és bíróságaink e tulenyhe törvényt tulzolt nagylelkűséggel alkalmazzák. Ha Posenben akadna lengyel újságíró, aki arra buzdítaná a népet, hogy a porosz állam hivatalos nyelvét kutyába se vegye, a német kulturát gyűlölettel utasítsa vissza s a porosz államhatalom ellen külső fajokonok segítségéhez folyamodjék, azt a gézenguzat a porosz bíróságok tiz esztendőre csuknák el s a német sajtó tapsokkal fogadná e drákói ítéletet. Hát minálunk legfeljebb feléi államfogház jár e gazságokért. És nekünk mernek Berlinből humanizmust prédikálni? Nem érzik azok az urak, mekkora izléstelenség rejlik e viseledésükben?

És a németek elnyomatásáról beszélni minálunk, — mekkora oktondiság! Jöjjenek el a német újságírók ide mihozánk s keressenek, mutassanak nálunk elnyomott németet. De majd elvisszük őket Nagy-Szebenbe, Segesvárra, Beszterczébe; s nézzék meg ott, mennyi góg, mennyi türelmetlenség, mennyi

s mindenik szépen megélt a maga modorából. Mindeniknek megvolt a maga kis viszonya, s ha elunta, már várta egy másik. Asszonyok, adakozó lelkű orfeumbölgyek és könnyebb erkölcsű színésznők bizony egymás kezébe adták a kilincset mindeniknél.

Igy élt, éldegélt a szelid Fogarasi és így élt, éldegélt a goromba Kluit.

II.

Egy szép napon így szólt magában a szelid Fogarasi:

— Nekem nem elég, ami van. És unom már azokat a nőket, akik úgy bánnak velem, mint a szolgáljukkal. Unom a csipkéket vásárolni és a férjek kéréseit protegálni a minisztériumban. Unom a folytonos édeskés hangot és hízélgést, szeretnék már egyszer életemben goromba lenni egy asszonnyal, a zsarnokja lenni, parancsolni neki, leigázní szegénykét. Nagy öröm lehet mégis, parancsolgatni olyan nőnek, akinek az intését otthon liberális lakások lesik! Most meg fogom próbálni a Kluit módszert. Ma este megismerkedem egy zsuron egy asszonnyal, akiről azt mondják, hogy nem idegenkedik a tilos szerelem-től. Goromba leszek, mint a pokróc és így a társaságban mindazokat a nőket meg fogom hódítani, akik eddig Kluit hatalma alatt állottak.

Szólt, ferencjezsefet öltött és elment a zsurra. Mikor a nagy, villogószemű, fekete asszonynak bemutatották, ezt mondta:

— Hogy lehet ilyen ruhában járni?
— Az asszony elpirult és zavartan nézett körül.
— Uram, — mondta Fogarasinak — furesának találok, hogy ön ismeretségünk első percében ezt mondja nekem.

terrorizmus van ott a németajku tömegekben a magyar nemzet és a magyar nyelv ellenében. Itt minálunk megeshetett az, hogy a magyar parlamentnek egy pangermán tagja inzultáló levelet küldött egy német kereskedőnek, amiért emez a magyar állam hivatalos nyelvén szerkesztett üzleti körlevelet mert neki küldeni. S ennek a fikciónak egy hajszála sem görbült meg a magyar képviselőházban. Bezzeg próbálná csak meg a porosz országyülésnek egy lengyel tagja valamely német kereskedő német körlevelét ugyanigy elintézni. Biztos vagyok benne, hogy az ülésteremből kipofoznák az illetőt e vakmerőségéért. Hát ne keressenek a magyar kákán csomót a német sajtó emberei. Ha erőszakos sovínizmust akarnak üldözni, forduljanak Posen felé: akad ott elég dolga az ő buzgóságuknak. Abba pedig, hogy saját honpolgáraival a magyar állam miként bánik el, ne avatkozzanak. Ez a dolog a mi dolgunk, a magyar nemzeti, a szuverén magyar államé. Hands off!

BELFÖLD

A t. Ház ülései. A *Budapester Tagblatt* tudni akarja, hogy az ülések rendjén változtatni eddig senkinek sem jutott eszébe. De ezt rosszul tudja a *Budapester Tagblatt*, Igenis fölmerült ez az idea, még pedig régebben is, ellenzéki oldalról. Akkor maga az ellenzék találta tarthatatlannak az ülésrendet, mely a délelőttől is, a délutánból is úgy hasítja ki az időt, hogy a miniszterek és a képviselők, ha az üléseken jelen akarnak lenni, egyéb munkával rendesen nem is foglalkozhatnak. Délelőtt tizig és délután három, esetleg négy órától kezdve már semmit sem lehet csinálni. Az ellenzék tehát propagandát csinált annak a tervnek, hogy a képviselőház ülései egy órától ötig, esetleg hatig tartsanak. Ebben az irányban a propaganda már odáig jutott, hogy *körülbelül szédítávan aláírással ívet adtak át az elnökségnek, melytől az ülések rendjének illetén reformját kívánták.* Ezt az akciót akkor a kormány akasztotta meg, és pedig azzal a nyilatkozáttal, hogy tanácsosabb lesz a reformmal addig várni, míg a törvényhozás átköltöztet új hajlékába. Ez az időpont most következett be. Igenis, szó van tehát arról, hogy az ülések rendje módosuljon és ez feltétlenül szükséges is. Legfőleg a forma tekintetében lehet vitázni s éppen ezt akarja megoldani az a pártközi konferencia, melyen a

Fogarasi erőszakot tett magán és odavágta: — Ha nem tesszik, tegyen róla.

Mire a hölgy háttal fordított neki és többet egy szót se szólt hozzá. A vacsora végetével, hogy véletlenül összekerültek, ezt mondta előtte a hölgy egy másik hölgynek, de úgy, hogy ő értsen róla:

— Imádom a férfiban a gyöngédséget, a finomságot, az udvariasságot. Egy ilyen emberért még ostobaságot is volnék hajlandó elkövetni. De aki nem ilyen...

Es olyan megvető pillantást vetett Fogarasi felé, hogy Fogarasi szeretett volna megpukkadni dühében.

III.

Egy másik szép napon így szólt magában a goromba Kluit:

— Nekem nem elég, ami van. És unom már azokat a nőket, akik minden parancsúmat úgy teljesítik, mintha a szobalányaim volnának. Unom, rendelkezni fölöttük és megárverezetni a férjeiket, akik a égünknek tartoznak. Szégyenlem, hogy nőkket, akiket szeretek s akiknek életem legédesebb pillanatait köszönhetem, durva vagyok. Meg fogom próbálni a Fogarasi módszert. Szeretnék már egyszer gyöngéd, kedélyes lenni és meghódítani mindszokat a nőket, akik eddig Fogarasi szelidségének hódoltak. Ma este megismerkedem egy asszonnyal, akiről elég rosszat hallottam ahhoz, hogy jó véleményemmel legyenek felőle. És gyöngéd leszek hozzá, mint az anyja és kezem, mint a kénnapos barány.

Szólt, smokingot öltött és elment a zsurra. Ott bemutatatta magát a kis szőke, gyöngyecsontú asszonynak. Edes mosolygól mondta neki:

miniszterelnök a pártok vezetőivel akarja a reformot megbeszélni.

A vármegyék pénskézelése. A belügyminisztérium törvényelőkészítő főosztálya a pénzügyminiszter kiküldöttjeinek közreműködésével kidolgozta a vármegyék pénztári és számviteli teendőinek ellátásáról szóló törvény végrehajtási rendeleteinek előadói terveit. Három terjedelmes munkát készült, egymint:

1. Utasítás a vármegyei pénztári teendőknél a királyi állampénztárak (adóhivatalok) részéről való ellátásáról. 2. Utasítás a magyar királyi pénzügyigazgatóságok mellé rendelt számviteli (számviteli) központi bizottságok feladatáról. 3. Utasítás a vármegyei gyám-pénztáraknak a királyi állampénztárakban (adóhivatalokban) való kezeléséről, az árnyékek gyümölcösötetéséről és a gyámügyi számviteléről.

Szólt Kálmán belügyminiszter ezeket az előadói terveket is, épügy mint az ügyviteli szabályzatok tervezeteivel történt az érdekelte minisztériumok képviselőiből, valamint külső gyakorlati szakértőkből álló tanácskozmány bírása és megvitatása alá bocsátja. A belügyminiszter elnöklése alatt tartandó szaktanácskozmány a belügyminisztérium tanácstermében október hó első napján, szerdán délelőtt 10 órakor veszi kezdetét.

Póttartalékosok behívása. Bécsben ma jelent meg a *Zeit* első száma s azt a hirt hozza, hogy őszszel egy magyar, mint az osztrák kormány törvényjavaslatot fog a parlamentek elé terjeszteni az ujoncatalék köztvetett növeléséről. A magyar sajtó egy része ezt a hirt kellemetlen meglepetésként fogadja. Pedig egyáltalán nem meglepetés. A magyar kormány már a magyar delegációban megmondotta szándékát, hogy őszszel törvényjavaslatot fog betervezteni — nem az ujoncatalék emeléséről, mert nem arról van szó, hanem az iránt, hogy a póttartalék fölőlségéből egy kisebb kontingens, körülbelül tizen-nyolcezer ember, a delegációban megszavazott tatarok kiszolgálására behívassék. A magyar kormány éppen azt hangsúlyozta a delegációban, hogy a benyújtandó törvényjavaslat a törvényhozás kezébe adja a tervezett behívások sorsát, mert ha a parlament elvetné a javaslatot, a delegáció föltételes határozata önként elesik. Nincs tehát szó meglepetésről s a bécsi *Zeit* voltaképpen olyasmit újságol, amit a magyar kormány már a delegációban világosan bejelentett.

A debreczeni népgyűlés. Az önláli vámtérület érdekében holnap, vasárnap országos jellegű népgyűlés lesz, amelyre *Kossuth* Ferenc is leutazik. Az országos ügyvitelségi párt képviselőiben leutaznak *Tóth* János, a párt alelnöke, *Krasznay* Ferenc, *Papp*

— Asszonyom, önről annyi szépet és jót hallottam, hogy igazán boldog vagyok, hogy megismerhettem!

Az asszony kissé hideg mosolygól felelt erre, s ajkán a lenezés árnyéka lebegett.

— Nagyon kedves — motyogta.

— Oh, asszonyom — mondta Kluit, aki e pillanatban szerette volna maró nézéssel végigmérni ezt az elbizakodott hölgyet — boldogság lehet az ön apródjának lenni s az ön útját rózsaszírommal borítani...

A hölgy unottan nézett el fölőtte, közömbös bölintással köszönte meg a szép szavakat és a faképnél hagyta. A vacsoránál ezt mondta:

— Imádom a férfiban az erőt, a brutalitást. Szeretem, ha a férfi ura és zsarnoka az asszonynak, mert a nőt a természet a legyözetésre teremtette. Ha ilyen embert találnék... óh... nem olyan langy uracokat, mint a maiak...

Kluit elpirult a helyén és szerette volna megverni ezt az asszonyt.

IV.

Este találkoztak a kávéházban. — Mért van olyan rossz kedved? — kérdezte Fogarasi.

— Es te mért vagy olyan lehangolt? — kérdezte Kluit.

— Csak — mondta ez — és te?

— En is csak úgy — felelt a másik.

Hosszu ideig szólanul ültek egymás mellett, míg végre mind a kettőből kitért az őszinteség és megvallották egymásnak a kalandjukat.

Es ekkor megegyeztek egy közös tanulságban, amely egyszersmind e kicsiny, de különös történetnek is tanulsága lehet, s amely így hangzik:

MOLL SEIDLITZ POR
felülmúlhatatlan **házi**szér mindama **gyomor**bajoknál, melyekből a rossz emésztés és székrekedés szokott keletkezni. A gyógyszerárakban **MOLL** készítménye kérendő eredeti dobozokban 2 korona.

MOLL-FELE FRANCIA BORSZESZ ÉS SO
Legjobb fájdalomcsillapító badörzsölés, csusz, köszvény és egyéb meghúlé bajoknál. A raktárakban ólommal zárt (plombirt) üvegekben 1 korona 90 fillért kap ható. **MOLL** készítmény kérendő.

Elek, Malatinaky György, Nessi Pál, Endrey Gyula, Uray Imre, Luby Béla országgyűlési képviselők és Pally Sándor, a párt titkára. A népgyűlésen gróf Zichy Jenő is részt vesz.

A nemzetiségi törvény módosítása. Mind több és több törvényhatóság csatlakozik Pozsonyvármegye köréjéhez, amelylyel a nemzetiségi törvény módosítását kérte a törvényhozástól. Ma Hódmezővásárhely törvényhatósága intézett ugyanebben a dologban kérényt a képviselőházhoz, melegen pártolva Pozsonyvármegye akcióját.

A kiegyezés.

Budapest, szeptember 27.

A bécsi tárgyalásokról is csak annyi ellenérzhetetlen mese kerül forgalomba, mint nemrég a budapestieké. A túrelmetlenség megnyergeti a fantáziát s akik semmit sem tudnak, mindentudóként próbálnak viselkedni. Nem kell ezeknek a fantasztikus meséknek felülülni, ha a cáfolat nem is tudja mindegyiket utólni. A mai tanácskozásokról a következő tudósítások érkeztek:

A két kormány tagjai a mai napot is a készülő autonóm tarifa-tervezet még vitás anyaga megbeszélésének szentelték. A közös tanácskozás előtt ma reggel fél 10 órakor Széll Kálmán miniszterelnök Fasetti báró kirinál nagy-követnik látogatását fogadta. Tíz órakor érkeztek a magyar házba Koerber osztrák miniszterelnök, báró Call kereskedelemügyi miniszter, Giovannelli földmívelésügyi miniszter, Böhm-Bawerk pénzügyminiszter referensek kíséretében és a kormányfőfiak haladéktalanul hozzáálltak tanácskozáshoz, melyen a magyar kormány részéről ma is Széll Kálmán miniszterelnök, Lukács László pénzügyminiszter, Darányi Ignác földmívelésügyi miniszter és Láng Lajos kereskedelemügyi miniszter vett részt. A ma délelőtti tanácskozások déli 1 óráig tartottak. Délután 3 órakor pedig folytatódtak a tárgyalások.

Ezútszerint már megállapodás történt arra nézve, hogy holnap, vasárnap és holnapután, hétfőn Bécsben maradnak a magyar kormány tagjai, hogy a tanácskozást tovább folytassák. Ebből is kitetszik az a törekvés, hogy a kiegyezési tanácskozások elintézését ezáltal minél közelebb hozzák a befejezéshez.

A kormányfőfiak tegnap délutáni tanácskozásán egy ideig Goluchowski közös külügyminiszter is részt vett. A külügyminiszter jelenlétét — mint a Magyar Nemzet írja — szükségessé tette az a körülmény, hogy az autonóm vámtarifa-tervezet tárgyalása során természetesen sorra kellett jutni a külföldi szerződés előkészítése kérdésének is. Ez a kérdés pedig a közös külügyminiszter ressortjába is érinti. Az idevágó diskusszió során a tanácskozás tárgya volt az olasz borvámklauzula kérdése is, melyre nézve azonban megállapodás még nem történt. Goluchowski az ő ressortjához tartozó kérdések megvitatása után

— Valamint meg van írva, hogy az életben kik lesznek a barátaink és kik az ellenségeink, úgy meg van írva az is, hogy mely nőknél lesz sikerünk és mely nők fognak átnezni a fejünk fölött. Senki ne vágyakozzék arra, hogy a természet rendelése ellen sikereket arasson. A goromba emberek számára épp elég olyan nő van, akinek a nyers erő imponál, s a szelíd ember számára épp elég gyöngédséget kívánó asszonyok járnak a földi téreken. Valamint a mi ideáljaink is mind hasonlítanak egymáshoz, akként a nők szerelmét is mind ugyanahhoz a fajtához tartoznak. Ezért a férfi ne próbáljon soha a nő látszólagos izléséhez alkalmazkodni, mert az sohasem bizonyos, hogy a nő olyan, amilyennek látszik, az ellenben bizonyos, hogy meghatározott mennyiségű és minőségű asszonyok számára vagyunk teremve, akik előbb vagy utóbb becsöngetnek a garsonlakásunkon, mint ahogy előbb vagy utóbb mindenkinek az ablaka slatt elmegy egy katonai temetés. Es aki közülünk azt hiszi, hogy válogat, az éppen úgy téved, mint az, aki azt hiszi, hogy a szomszédjában azért halt meg egy ezredes, hogy ő muzsikás temetést lásson.

Tudok egy embert, aki mindenáron látni akarta a királyt. Minden alkalommal elszaladt a Kerepesi-útra vagy a Teréz-körútra és még a dögát is elhanyagolta, csak hogy ő felségét láthassa. De hol későn jött, hol nagyon korán, hol a tömegtől nem látott, hol pedig ő felsége más uton hajtott a várba. És mikor már végleg lemondott arról, hogy valaha látna, egyszer az üres és kihalt Svetenay-utcában szembejött vele az udvari fogat és benne ült a király.

elhajtatott a magyar házból, míg a két kormány tagjai még jó ideig folytatták tanácskozásukat.

Bécsből táviratozók a Budapesti Tudósítónak: A kiegyezési tárgyalások, amelyeket délután a szakeladók bevonásával folytattak, délután 3—6 $\frac{1}{2}$ óráig tartottak. Elhatározták, hogy a tanácskozás holnap, vasárnap délelőtt 10 órakor is folytatják. További megállapodás a tárgyalások időtartama, illetve rendelkezés a magyar miniszterek elutazása tekintetében ma még nem történt.

Egy bécsi táviratunk szerint a Neues Wiener Tagblatt a kiegyezési tárgyalásokról a következőket jelenti holnapi számában:

Azt hisszük, nem tévedünk, amikor a kiegyezési tárgyalások szokatlanul hosszú tartamából arra következtetünk, hogy mind a két kormány részén most inkább, mint eddig, erős az elhatározás, hogy ezáltal létrehozzák a megegyezést. Jó forrásból arról értesülünk, hogy ami az autonóm vámtarifát illeti, e részben nem fog felmerülni több nehézség; az eddig fennmaradt eltérések a mai konferencia során lényegesen csökkentek, sőt legnagyobb részben kiküszöböltek. A tanácskozásokat még Budapestben is folytatni fogják s valószínűleg ott is fogják befejezni. Annyi majdnem teljes bizonyossággal konstatalható, hogy a kiegyezés mai formáján és szövegén ezentúl már alig fognak változtatni.

Politikai körökben veszszük azt az értesülést, hogy a jelenlegi tanácskozás folyamán gondoskodás történt arra nézve, hogy ezentúl Magyarországon a kereskedelmi és vámszövetség szellemének és betűjének megsértésével az osztrák ipart Magyarországon az adókezelvények tekintetében sérelem ne érhesse.

A mai tanácskozás különben délelőtt 9 óráig déli 1-ig, délután 3-tól 4 $\frac{1}{2}$ óráig tartott. Délután a szakeladókat is belevonták a tanácskozásba, amely az autonóm vámtarifa és különösen az ipari vámok körül folyt. A két kormány holnap, vasárnap délelőtt 10 órakor folytatja a tanácskozásokat.

A Budapesti Tudósító-t illetékes helyről felhatalmazták annak kijelentésére, hogy egy bécsi lapnak az a közleménye, mely szerint gróf Goluchowski közös külügyminiszter a tegnapi miniszteri értekezleten azt az álláspontot képviselte volna, hogy az olasz borbehozatali limitáltság és a behozatali vám 3 forint 20 krajczárral 6 arany forintra emeltesse fel, egészen helytelen, a tényeknek meg nem felel kombinációból ered. Az olasz borvám kérdésében, amely ugyan a jelenlegi tanácskozás tárgyaiban közöztartozik, eddig még megegyezés nem történt.

Az ügyvédek és az új perrend.

Budapest, szeptember 27.

Ritka egyérelműséggel foglaltak állást az ország ügyvédei a polgári perrendtartás tervezetének némely intézkedése ellen, midőn azt az igazságügyminiszter közbeocsátotta.

A kamarák gyűlésezték, panaszait memorandum alakjában terjesztették fel a miniszterhez s 1901. év őszén országos ügyvédségi ülést is tartottak, amely az általános jogszolgáltatás szempontjából sürgette a tervezet helytelen irányú intézkedéseinek megváltoztatását.

A közöbajnak engedve, a miniszter újra tanulmány tárgyává tette a telpanaszolt sérelmeket s kiegyesztve a maga nézeteit az általa egybehívott anket ügyvéd-tagiainak óhajával, az ágyurt tervezet tette le törvényjavaslat alakjában a Ház asztalára.

Am az ügyvédek az új javaslatnak az ügyvédekre vonatkozó szakaszait még mindig sérelmesnek tartják. Elismerik, hogy a javaslat bizonyos kérdésekben engedett az ország ügyvédsége kívánásainak és egyes intézkedéseket reformált, megváltoztatott és elhagyott, de a panaszok nagy része még nem talált szerinti méltánylásra.

Ennek a hangulatnak ad kifejezést az a vaskos terjedelmű jelentés is, amelyet a budapesti ügyvédi kamara a perrendtartás javaslatáról készített s amelyet a kamara holnap tartandó közgyűlésén fog tárgyalni. A nagy gondal szerkesztett véleménynek a javaslatot általánosságban bíráló fejezetéből kiemeljük a következőket:

Az igazságügyminiszter a javaslatában a külföldi tapasztalatokat, törvényeket és joggyakorlatot felhasználta. A perjogi tudományunk leszürodött megállapodásaira és a gyakorlati életnek követelményeire szintén tekintettel volt. Elismerjük, hogy a törvényjavaslat mostani perrendtartásunkkal szemben sok tekintetben haladást tüntet fel.

A törvényjavaslat által a szóbeliség meg lesz valószínűsítve, az írás azonban nem lett teljesen kiküszöbölve. A tárgyalási elv nincsen elvetve, de szigorú udv

írásban enyhítve lett. Az esetlegességi elv és a prekluzió kiküszöböltek. A szóbeli tárgyalás menete egyenesen van szabályozva, a bizonyítás leféléle nem tagolja szét a pert az állítások és a tárgyalások szakára. Az eljárás eredetisége a perocsura intézményében domborodik ki leginkább. Természetesen találjuk, hogy a per létrejötte kérdésében kell először határozni és hogy csak így lehet az érdemleges tárgyalásra áttérni. A peres felek és a bíróság között a szervezési tevékenység helyesen van megosztva. A pernek előkészítésére vonatkozó intézkedései nagyjában véve megfelelőek. A bizonyítás szabadsága teljesen keresztül van vve. A lelelvitel kérdése — eltekintve a felülvizsgálatról — jól van megoldva és keresztül vve.

A javaslat tehát felhasználja mindazon elveket és megvalósítja azon rendszert, melyet az ügyvédi kar 30 év óta sürgetett; a tervezet intézkedései alkalmasak lennének arra, hogy az eljárást egyszerűvé, biztosá, gyorsá és olcsóvá tegyék, ha az ügyvédségre vonatkozó intézkedések tekintetében nem lennének elhárítók. Az ügyvédségnek hatáskörét a jogszolgáltatásban gyakran félreisméri s ez által nem csak ezen kar, mely a jogszolgáltatásnak a bírósággal egyenrangú tényezője, s utja, de magát a jó jogszolgáltatást is.

Amilyen szívesen ismerjük el a javaslat előnyeit, épp oly őszinteséggel és nyíltsággal ki kell emelnünk azonban azt is, hogy a javaslatnak az ügyvédségre vonatkozó s azzal összeüdvésben levő intézkedései sérelmesek s nemcsak ügyvédi érdekek szempontjából, de általános igazságügyi tekintetűnké is meg kell említeni, mert különben a polgári perrendtartás, mely hivata van belátatlan időkre nézve szabályozni a polgári pert s annak a lelelvitását, nem teremteti meg azokat az üdvös hatásokat, amelyeket egyébként a javaslatról joggal várhatunk.

KÜLFÖLD

Egyházipolitikai biztosító-intézet. Páris klerikális körében egy idő óta nagyon agítálnak egy oly biztosító-intézet megteremtésén, mely első sorban a papságnak lenne nagy hasznára. Mivel a francia papok a kormány támadásával ama veszélynek tehetik ki magukat, hogy fizetésüket egy időre vagy örökre elveszthetik, célszerű lenne oly biztosító-intézetet létesíteni, mely a letiltás idejére megfelelő pénzbeli támogatásban részesítse őket. Ez intézet alapítói úgy számítanak, hogy ha a papok bizonyosak abban, hogy az állammal szemben való okvetetlenkedésük esetén nem maradnak kenyer nélkül, akkor eddigi tartózkodó magatartásukból kilépnek s bátran részt mernek venni a párt harcokban, különösen akkor, mikor a fenyegetett szerkesztéseken segíthetnek.

Ez új terv mellett François Coppé veri legjobban a dobót, miután jóformán kudarcot vallott az adott megtagadók ligájának szervezésével. A mult időkben a papok akciót indítottak az állami takarékpénztárak, postatakarékpénztárak ellen, rendre kiszérvék a betéteiket. Ez akció és az új biztosító-intézet közti összefüggés immár világos: a takarékpénztárakból kiszérvett pénz egy részét majd befektetik az új intézetbe. A klerikális harci taktikája tehát nagyon finom szálakkal tudja összekötni az ideális dolgokat az anyagiakkal.

Leroy-Latourie őrnagy pöre. Említettük már lapunk tegnapi táviratában, hogy Leroy-Latourie őrnagyot, aki a kongregációs iskolák bezárása alkalmával Banet ezredesnek az engedelmséggel megtagadta, a nantisi haditörvényszék a hadseregéből való kirekesztésre ítélte. A tárgyalás részleteiből a következőket közöljük:

Maur, a katonai törvényszék elnöke, kihallgatja a vádlottat, aki a következő vallomást teszi:

— Először is jelkiismeretem nem engedi meg, hogy részt vegyek olyan intézkedésekben, amelyek a vallás ellen irányulnak. Másodsorban mérvadó emberek és maga a lyoni felsőbíró is törvénytelennek nyilvánítja ezeket az intézkedéseket. Nem bírálok azokat, akik az ilyen intézkedéseket fogantatják, de soha sem hittem volna, hogy engem, aki szerencsés vagyok 28 év óta viselni a tisztí uniformist, azzal bíznak meg, hogy a lakosságot megtagadjam, ajtókat törjek fel, szent apácákat klastromaikból kiverjek. Nemosak passzív segítségemre számítottak, mert Landerneauban láttam, amint a katonák puskatassal verték ki az apácákat; azzal bíztak meg, hogy csapatomat kapával és ásóval és betörőszerszámmal lássam el, ez pedig nem a hadsereg feladata.

Elnök: Bevallja, hogy az ezredes parancsának nem engedelmeskedett?

Leroy: Az első percben tényleg megtagadtam az engedelmséget, de nem gondoltam arra, hogy a katonai büntető törvénykönyvet megsértem. Első felindulásomban csak arra gondoltam, hogy az én

Herczeg Ferenc munkái
50 filléres füzetekben.

Füzetes vállalatot indítunk. A fiatal magyar íródára nemes brigádéros, Herczeg Ferenc válogatott, javamunkáit szedjük ötvenfilléres füzetekbe, hogy az olvasó így együtt kapja teljes sorozatban azt, amit apránként megszeretett. Minden két héten új füzet jelenik meg. Ára 50 fillér. Előfizetés utján 10 füzet félre 5 korona. Singer és Wolner könyvkiadóhivatala Andrásy-ut. 10. szám. — Az első füzetet kívánatra mutatványsszámmal, ingyen küldjük.

felelősségem mellett épp oly jelenetek játszódnak le, mint Douarnenezben, ahol az ellentállás a lakosság részéről nagyon heves volt. Mint buzgó katolikus, nem nyujthattam segédkeztetési osolekedet végrehajtásánál.

Lemoine ezredes, közvádó, a vádolt megbűntetését kívánja kijelentni, hogy csakis katonai szempontból mérlegeli az esetet s eltekint minden politikai vonatkozástól. Leroy őrnagy megtagadta az engedelmességet, dacára annak, hogy ezredese — megfoghatatlan jóságából — egy órai gondolkodási időt adott neki. Az ő esete más, mint Saint-Rémy alezredesé, aki polgári hatóságnak tagadta még az engedelmességet, míg Leroy egyenesen az ezredesének szegült eleni. Ha Leroy őrnagyot fölmentik, ez nagyon fog ártani a hadseregnek s a katonaságot engedelmességre csábítja.

Az ítéletet hat szóval egy ellen hozták meg.

A mitrovicai orosz konzulátus. Azzal, hogy a porta megadta a mitrovicai orosz konzulátusnak az exequatort, még koránt sincs elintézve a dolog. Az albánok egyre forronganak s elhatározták, hogy fegyveres kézzel fogják megakadályozni a konzulnak letelepedését. Jól tudják ugyanis, hogy erre a konzulátusra semmi szükség, s csak azért állítják föl, hogy a szerbeknek O-Szerbiára vonatkozó igényeit és álmaikat támogassa. *Bolyetind* Isszo, a mitrovicai ellentállás vezére érintkezésbe lépett a gyakovai, ipeki és novibazári arnauta főnökökkel Boljatin faluban élelmiszer-raktárt állítottak föl s el vannak határozva véres harcra. Az albánok amugy is el vannak keseredve az oroszok ellen, mert *Maškov* úszkúbi orosz konzul lépten-nyomon sértegeti őket s bennük az albán nemzetet, nem gondolván meg, hogy ezek a vad népek minden sértést iránt rendkívül érzékenyek s ha tehetik, véres megtorlással élnek.

Nagyon veszedelmes az ügy, mert az albánok a törökségnek védőbástyái lévén a szláv áradat ellen, egyfelől Törökország érdekei, másfelől Oroszország tekintélye állanak egymással szemben. Nincs kétség, hogy Törökországnak nem lesz sokáig ereje az orosz nyomásnak ellentánni, egyelőre azonban a mitrovicai konzul kérdés minden exequatur dacára teljesen nyílt kérdés s vérontás nélkül aligha lesz elintézhető.

A román zsidók ügye. A román kormány azzal akarja utját vágni a Hay amerikai államtitkár által szétküldött jegyzék hatásának, hogy kijelentette miszerint romániai zsidónak nem ad többé utlevélet s ezzel elismeri a jegyzék igazságát. Miután az Unió nem írta alá a berlini szerződést, ezek után nem lehetetlen, hogy az Amerika és Románia közt tennforgó vitás kérdés megszűnik s az Unió kormánya megelégednék a román kormány íntelmeltet intézkedésével. A román kormány londoni követe részletesen tájékoztatta a brit kormányt a romániai zsidók helyzetéről a maga szempontjából. A követ kijelentette, hogy félbatalmazása van annak kinyilatkoztatására, hogy a román kormányának nincsen módjában megakadályozni a romániai zsidók kivándorlását. A követ egyúttal félvilágosítást kért arra nézve, vajjon a brit kormány föllogása azonos-e az Egyesült-Államok külügyminiszterének nézetével.

A bolgár jubileumi ünnepélyek. Holnap és holnapután egész Bulgáriában nyilvános elcadasokkal, iskolai és hivatalos ünnepségekkel ülik meg a Sipka-szoros ünnepét. Különös meleg fogadtásban részesítik *Ignatiev*-t, kit Szófia diszpolgárának jogának megválasztani. *Nikolajevics* Miklós főherceg, akinek a fejedelmekkel együtt a táborban kellett volna laknia, gyöngékedése miatt a szorosban levő orosz szemérműben száll meg.

S míg a tulajdonképpeni Bulgária népei ünnepelnek, aza'att Macedónia bolgárai közt, így a monasztiri viajet valamennyi bolgár falujában lázadás dúl. A felkelők, kiket bolgár agitátorok anazitáltak, megostromolják a török falvakat. Naponként véres összeütközések történnek. A bolgárok el vannak szárvá, hogy most leszámolnak a törökökkel.

Változás az amerikai diplomáciában. A washingtoni kormány hivatalosan közhírré teszi, hogy *Towert* berlini nagykövetté *Mac Cormick* bécsi nagykövetté pétérvári nagykövetté, *Storer* madridi követet pedig bécsi nagykövetté nevezte ki.

— BUDAPESTI NAPLÓ. Szeptember 30-án új előfizetés nyílik a Budapesti Naplóra. Kérjük azokat a tisztelt olvasóinkat, akiknek az előfizetés ezen a napon lejár, méltóztatassanak a megújításról idejében gondoskodni, hogy a lapot akadálytalanul küldhessük tovább.

HIREK

Budapest, szeptember 27.

— **Lapunk legközelebbi száma hétfőn délelőtt jelenik meg.**

— **Személyi hírek.** *Lipót* és *György* bajor hercegek ma este Gödöllőről Schönbrunnba utaztak, ahonnan ő felsége kíséretében Eisenzérbe mennek vadászni s azután visszatérnek Gödöllőre. — *Baró Fejérvári Géza* honvédelmi miniszter tudatta választóival, hogy október 2-án az új kadétkisok felavatására Temesvárra érkezik.

— **Frigyes főherceg családja Baranyában.** Pécsről táviratozták, hogy *Isabella* főhercegnő és leányai *Mária Krisztina*, *Mária Anna* és *Mária Henriette* főhercegnők ma délután 3 órakor Kőriserdőből oda érkeztek. A pályaudvaron báró *Fejérvári Imre* főispán tisztelet a főhercegnőknél, kik 3 óra 44 perckor folytatták útjukat Kelenföldön át Pozsonyba. *Frigyes* főherceg még néhány napot bélyei birtokán tölt.

— **A sah utja.** A persa sah tegnap délután Bakuból szárazföldi úton Teheránba utazott.

— **Ha a miniszter utazik.** A miniszterek utazásainak programja előre ismeretes. Ha az utak tervébe beavatott hivatalnokok szűkszuavuk, az még nem jelenti azt, hogy titkokban maradnak az utitervek. A jól értesült sajtó nem tűr titkot és néha bizony megestet már az is, hogy amikor a kegyelmes ur arra készült hogy lecsap valami a hatáskörébe tartozó intézményre, mint a selyem — fehérruhás kis leányok várták a pályaudvaron. Ez persze így teljességgel nincs rendjén, mert ilyenformán a minisztereket éppen úgy lehetetlen tiszta képet kapni a mindennapi állapotokról, mint ahogy nem ismerheti meg a hazája hétköznapját a király. Az emberek mások diszmagyarban vagy frakkban, mint a munkakabátban, s az ilyes előre bejelentett titkos látogatások alkalmával sok a beszéd, a banket, a tészt, de kevés az idő a vizit volta-képpeni céljára, az inspicálásra. — Hogy ez így nincs rendjén, azt észrevette az a miniszter is, akinek a legtöbb a hivatalos utja és akinek az utazásai igazán csak úgy lehetnek eredményesek a községszék szempontjából, ha váratlanok. *Láng Lajos* kereskedelmi miniszterrel van szó. A bécsi *Zeit* írja, hogy a miniszter titkos rendeletet adott ki, amiben megtiltja a vasúti tisztviselőknek azt, hogy hirt adjanak akárciknek arról, hogy hova, merre utazik. — Ha azonban sikerül a titkos rendeletről tudomást szerezni, mennyivel inkább sikerül majd behatolni az utiprogrammok titkaiba.

— **Borászati kiállítás.** A szabolcsmegyei gazdasági egyesület ma nyitotta meg első bor- és szőlőkiállítást Nyiregyházán a vármegyéhez nagytéremben. A kiállítás közt van *Andrássy Gyula*, *Fongráz Jenő*, *Forgách László* és *Fay Adam* grófok. A kiállítás három napig marad nyitva.

— **Egyetemi élet.** A külföldi diákokat Gróf *Zichy* Jenő ma délután meghívta Rózsá-utcai palotájába, ahol személyesen kalauzolta és végül megvendégelte őket. A külföldi diákok nagy figyelemmel hallgatták gróf *Zichy* magyarázatát és nem győttek eléggé csodálni az ott felmagasztolt műkinésüket. A diákok este az Operába mentek.

— **Egy főudvarmester nyugdíjazása.** Bécsből táviratozták, hogy a hadsereg rendeltei közlőnyének legközelebbi száma egy váratlan nyugdíjazást közöl. *Ferenc Ferdinánd* főherceg főudvarmesteréről, gróf *Nostitz-Rinek* Albert altábornagyról van szó, akit ugyanis hirtelen nyugdíjba küldött a király. Udvari körökben ez a kezzevésztés kínos feltűnést kellett beavatottak azt is tudni vélik, hogy a nyugdíjazásnak személyi differenciák, állítólag ücszek, mások az okai. Erre vall állítólag, hogy gróf *Nostitz* szokatlannul rideg hangon s csak a hivatalos rövid szólásformával nyugdíjazták. Mielőtt gróf *Nostitz-Rinek* *Ferenc Ferdinánd* főhercegnek főudvarmestere lett, szárnysegéde volt a királynak, majd szolgálattevő kamarás *Károly Lajos* főhercegnek.

— **Kaszinczy-Kőr.** Sátoralja-Ujhelyen hazafias kulturegyesület alakult, mely annál inkább megérdemli a figyelmet és támogatást, mert e nemzetiségi vidéken zászlajára a magyar állameszme és hazaszeretet terjesztését tűzte. Alakuló diszgyűlése e hó 28-án vasárnap délután 4 órakor lesz, melyben elsőként gróf *Hadik* főispánt választják meg. Az ünnepélyen ugy a *Petőfi*, mint a *Kisfaludy-Társaság* képviselteti magát *Bartók* Lajos és *Lévay* József küldöttekkel.

— **Revanche.** Mikor a német császár hazaérkezett Berlinbe a konstantinápolyi ut után, egy kutak küldött ajándékba a török fővárosnak. A szultán most viszonzozta az ajándékot. Afrikai úkröket és teheneket ajándékozott a berlini álatkérnek. Az ajándékot nagyobb tisztesség kedvéért egy pasa kísérelte el Berlinbe.

— **Elhunyt író.** Bécsből jelentik, hogy *Braun* József magyar születésű ró ott tegnap 62 éves korában meghalt. *Braun* számos humoros regényen, vígjátékon és boházaton kívül a *Pájkos diákok*, *A romai karneval* és *Iszido* operettek librettójának a szerzője.

— **Az új Házban.** Az új országházban hivatalnokok, munkások egész tömege dolgozik azon, hogy idejében elkészüljenek a hatalmas épületnek legalább azzal a részével, amely a képviselőház belogadására van szárvá. Minden szorgos munka mellett is azonban valószínűleg kissé ideiglenes, készületlen szinezete lesz még a Háznak az új ülészek megnyitásokor. Munka marad még ezután is bőven. A Ház előtt egymást éri a sok kocsi, amely mind butort cipel. Ma elhelyezték már a folyosókon a széles, méltóságos formájú pamplagokat is, amelyek körülbelül annyival pompásabbak a régi Ház nádforraszó lócánál, mint amennyire más az új Ház, mint amilyen a régi volt. A Ház hivatalnokai már az új helyiségekben dolgoznak, ezek a helyiségek azonban a mai állapotukban teljességgel nem imponálnak. Olyanforma a berendezésük, mintha egy tűzveszből összehordott mindenféle butorral töltötték volna meg a szobákat. A gyönyörű masszív íróasztal előtt fenyőfaszek s némely látványosságzámba menő butordarab közvetlen szomszédságában olyan fotel, amelyből kilóg a lószőr. A Háznak különben eleven napja volt ma. A képviselők már itt veszik át a postákat. Az ílésterem teljesen készen van már és *Csávossy Béla* háznapgy ma jelölte ki, hogy a karzat egyes páholyai mely célra fognak szolgálni. Két karzat van. Az első emelet egyik páholya az újságírók lesz (kiknek lenn a teremben is van kétoldalt karzatuk), két páholy lesz a hölgyek, egy-egy a képviselők, főrendek és idegenek számára. A második emeleten lesz a képviselők különkarzata, az illusztráció karzata és az állókarzat. A teremben már sok képviselő el is foglalta a helyét. Most rendezik a képviselők és újságírók buffjét és *Drechsler* vendéglős kocsjai szállítják már a konyha berendezését is. Sokan fölkeresték ma az új országházat abból az okból is, hogy meggyőződjenek, mi a való a megpredezett márványzásról szóló hírből, melyet tegnap egy estilap közölt és a melyekre nézve *Ney Béla* miniszteri tanácsos, aki az építés felett a felügyelettel meg volt bízva, azt a nyilatkozatot tette, hogy az egész baj jelentéktelen. Arra a hírre vonatkozólag pedig, hogy a baj olasz munkások bosszujá, félhivatalosan a következő cáfolatot teszik közzé:

Egy íróvárosi hírlap azt híresztelte, hogy az új országház épületén állítólag előfordult kárt olasz munkások okozták, amennyiben a műmárvány-munkát bosszúból rosszul végezték. A híresztelés első része, hogy tudniillik az országházban nagyobb baj volna, már megcáfoltatott. E szerint az a ráfogás is, hogy az az olasz munkások bosszuját felt volna, magától elesik. Mégis, mivel a híresztelés az olaszok jó híre egyáltalán séreimes, illetékes helyről felkértek bennünket, hogy ezt a híresztelést, mint teljesen alaptalan, megcáfoljuk.

— **Technikusok kongresszusa.** Az országos technikusok-kongresszus ma tartotta ismerkedési estélyét. Ezt megelőzőleg a kongresszus tagjai kirándultak délután Budakörmökre, ahol legelőször a helyi érdekű vilányos vasut telepét szemléltek meg *Flesköt Re*-s vezetékező kalauzolás mellett. Aztán a budafoki vezeték rész-társ. üzemtelepére ment a társaság, ahol *Tahy* Iván elnök és *Varga József* üzemtelep vezető igazgató fogadta őket. Végül a *Törley-féle* pezsgőgyár berendezését tanulmányozták. A mérnöki kar körében hibáztatják, hogy a technikusok-kongresszus bő napirendjén éppen a technikusok kenyérkérdése nem szerepel, pedig ez a kérdés érdekl legjobban a műszaki kar nagy tömegét. Ugy halljuk, hogy a technikusok tulajdonosok ellen készülnék állást foglalni a mérnökök és meg is jelölik a baj orvoslásának módját olyképpen, hogy a mérnöki képzéslet az ügyvédhez hasonlóvá kell tenni, ami megóvna az országot a technikus-proletáriátus veszedelmétől. A mostani mérnöki szigorlatok legyenek a doktori cím megszerzésének kelékei és megfelelő gyakorlat után érje csak el a mérnökjelölt a mérnök-címet. Érdekes jellemzése a mérnökök elszaporodásának egy szaklapban megjelent cikknek ez a passzusa:

A mérnökök felszaporodása oly nagymérvű, hogy öt esztendőre bátran beárthatjuk a *Műegyetemet* és a selmebányai kohó- és bányamérnöki akadémiát. anélkül, hogy technikusokban hiányt szenvednénk.

— **Iskolatársak szövetsége.** Az V. kerületi polgári leányiskola és női keres. tanfolyam volt iskolatársainak szövetsége e hó 28-án, vasárnap délelőtt 11 órakor tartja évi közgyűlést. A gyűlésre a tagokat, kik tévedésből meghívást nem kaptak, ez uton hívja meg a titkárság.

— **A martiniquei áldozatokért.** A *Budapesti Újságírók Egyesületéhez* a martiniqueiek felségélyezésére ma a következők adományok érkeztek: *Lovag* *Wechselmann* Ignác 200 korona, *E. I. B.* 100 korona, *Mayer* *Arn* 32 korona 70 fillér, *Vasvármegye* alispáni hivatalától újabban 1 korona. A mai gyűlés 333 korona 70 fillér. Ezt hozzáadva a legutóbb kimutatott 10.638 korona 22 fillér és 10 irank összeghez, a gyűlés eredménye 19.971 korona 92 fillér és 10 frank.

— Megoldás. A paradicsomban tudvalevőleg isteni béke uralkodott. Oly csudás volt ez a béke, hogy a mindenféle állatok, a mellett, hogy az első embert senkinek bántották, még maguk között is gyönyörűen megérték. Még a fenevadak lényében is szelidség áradzott, egyáltalában semmiféle vérszomjúság a paradicsomban nem volt ismeretes. Aztán a paradicsom elmult, s nemcsak hogy az állatok lettek azóta egymásnak kegyetlen ellenségei, hanem az elszaporodott emberek is úgy szembekeverültek egymással, hogy marakodásukban szinte a vérszomjas fenevadokhoz hasonlítottak. Csoportokra, népekre szakadozván, versengnek és küzdenek egymás ellen, sőt nem egy haza területén is pártokra szakadozók fajok szerint és úgy bántják egymást keservesen. A politikusoknak erősen 16 abban a fejük, hogyan békítsek őket össze, de bizony erős a munkájuk ebben a dologban, amely egyébként másutt is, nálunk is nemzetiségi kérdés néven ismeretes. De ami nagyfejű politikusoknak ima kemény dió, Ujvidék jeles polgárságának imáren egyszerű ügy. A paradicsombeli isteni béke szép látványa elevenedik meg a képzeletben olvastán annak, amit Szabadka lapja, a „Bácskai Hírlap” ad hírl. Hát Ujvidéken szeptember 28-án, vagyis a holnapi vasárnapon a Zapolat-féle kerti helyiségben koncertes nagy mulatság lesz. Es e mulatságon nem más ad egymásnak találkozt, mint a „Polgári Magyar Dalkör”, a „Neven” című szerb iparos dalosgyűjtés és a „Frohsinn” című dalközor. Igenis 6k rendezik a dalosnapszék együttesen zászlóalapaik gyarapítására. Es küldték meghívót, amely háromnyelvű, amelyen a műsor háromnyelvű és a tizenhárom pontból álló hangverseny-programmból egy-egy daloskörnek jut három-három pont, a többi négy a katonabandáé. Es a tánc kezdődik és végződik csárdással, a szünet után *Ländlerrel és kolovál.* Es a három nyelven beszélő mulatozók nem azért gyülekeznek majd egybe a Zapolat-helyiségben, hogy ott a faji eredetet csapkodják egymásnak a fejéhez, hanem hogy békés egyetértésben szórakoznak. Ujvidéken a Zapolat-helyiségben meg lesz oldva holnap a nemzetiségi kérdés...

— Az új főispán. Deső-Szent-Mártonból táviratozzák: Báró Kemény Ákost, az új főispánt ma iktatták be hivatalába. A megyebizottsági tagok tetszéssel fogadták programját. A vármegye Sándor János volt főispánt is nagyban ünnepele. A megyegyűlés elhalasztotta, hogy távozó főispánjának jegyzőkönyvi köszönetet mond és mindkét főispán arcképét megfesteti. Délben ebéd volt, amelyen több leikes pobárköszöntő hangzott el.

— Állami tisztviselők akolója. Az állami tisztviselők kongresszus bizottsága tegnap igen látogatott értekezletet tartott. Az ülésen Vörös László nyugalmazott államtitkár elnököl. Az értekezlet tárgya a központi egyesület megalakítása volt, de heves viták fejlődtek a fizetésemelés körül is. A kiküldött felhívásra 20.000 tisztviselő beiratkozását várták, azonban a jelenlévők száma ennek a számnak felét sem érte el. Ennek okát többben az idő alkalmatlan voltában látják, ezért Andor Endre miniszteri titkár azt javasolja, hogy az alakítást halasszák el, míg a fizetésemelés mag nem történik. Markovits pénzügyigazgató abban leli okát a bajnak, hogy ninosenek tisztában az új szervezettel, az ajánlja tehát, hogy ezt a helyzetet tisztázzák.

Szilágyi József abban látja a bajt, hogy a kisebb tisztviselők zöme el van keseredve a fizetésemelés tárgyával tervezet miatt, amely az alsó három fizetési osztályba sorozott tisztviselőknek más mértékkel méri a jogot, mint a magasabb rangúaknak s emiatt heves támadást intéz a javaslat ellen.

Vörös László elnök Szilágyit megnyugtatóni igyekszik, de ez tovább támadja a tervezetet és abban látja a bajt, hogy a tervezetet összeállító bizottságban kisebb rangú tisztviselő nem vehetett részt, a nagyobbakat tehát könnyen megcsinálhatták azt a maguk javára. Szólv tagadja az állítást, hogy fedezet nem volna, mert ki van mutatva közel ötven millió korona pénztári felesleg, ami teljesen elég, ha pedig ez csak nyilvánosságra hozni, mert ez alkalmas arra, hogy jó anyagi helyzetet tüntetvén ki: az osztrákok a kvóta teljesítését követelték, ők természetesen nem gyűjtenek pénztári felesleget, de gondoskodnak a tisztviselők jótételéről.

Dr. Andor Endre, Robol Román pénzügyi tanácsos, Csep József és Bogdán Jákó amint nyilatkoznak elkeseredetten, hogy a költségvetés ez óra felvett három millió korona sem lett rendelkezésének megfelelően a tisztviselők között felosztva.

Az értekezlet azt határozta, hogy a tisztviselőket az új szervezetbe való tömeges belépésre hírlapintón is fel fogja hívni.

— Összenézett szobor. Egy brünni telegramm jelenti, hogy a múlt éjszaka teljesen összezúzták azt az emlékszobrot, amelyet a város négy évvel ezelőtt a király jubileuma alkalmával állított föl. A szoborrombolókat még nem sikerült kikutatni.

— Véres pistolyárba. Székesfejervárról jelentik, hogy ott ma reggel két újságíró véres pistolyárba jutott. A Székesfejervári és Vidéki munkatárs, Fehér Jenő szóbeli sértés miatt párba, hivatva Knöbl Elemérrel a Székesfejervári Hírlap munkatársát. A segéd-pistolyárbaiban állapotok meg; a párba ma reggel volt a sóstavi katonai lövőháza. Fehér lőtt először, harminc lépés távolságról, három másodpercenyi célzás után, s a golyó Knöbl hasába fúródott. Knöbl azonnal összerogyott; az orvosok szerint a golyó máját és tüdejét is megsértette. Később a kórházba vitték s ott ápolják.

— A Reusz-schleitz-greizi kabinet megbukott. Ami itt irva következik, azt tessék egész komolyan venni. Politikai esemény s van ezen a nagy darab földön egy kis területecske, amelyen szentcsiszóba megy. Ilyenformán megérdemli az eset, hogy mi se mosolygjunk le előre, csak utólagosan. — XIV. Henrik, a Reusz-Schleitz-Greiz fejedelemség ezidő szerinti uralkodója a napokban keményen összezúzózkodott egy bizonyos doktor Engelhardt nevezett úrral, az állam miniszterelnökével. A veszekedésnek az lett a vége, hogy felszólította ezt a szép állású urat, hogy azonnal mondjon le a hivataláról. Erre a sorra jutott volna a kabinet is, ha a fejedelemség szerény anyagi viszonyai megtűnék azt, hogy kabinet is legyen a miniszterelnök mellett. Nem, Reusz-Schleitz-Greizben csak miniszterelnök van. Elnök, aki nem elnököl s aki nem ismeri azt a lukszust se, hogy reszortok szerint szakemberekkel láttassa el az ország dolgait. Ő a fő-fő minden egyéb, azaz hogy ő volt. A fejedelem Vímber államtanácsost bízta meg a kabinetalakítással, ami amint az elmondottakból látni méltozatik, nem is nagy mesterség abban az országban. A fejedelem és Engelhardt-kormány közötti egyenlenségnek különben valószínűleg az az oka, hogy a miniszterelnök adóvégrehajtói minőségében némileg hanyagnak bizonyult. A pénzmag pedig nagyon is szükséges az udvartársaság szempontjából, mert igaz ugyan, hogy a fejedelem szerény polgári életet él, de több mint száz szegény rokona van, csupa Reusz herceg s ezeket egy szál az az államcska kell hogy eltartsa, amelyben az imént a kormányválság megessett s amely derekas becsülés szerint körülbelül akkora, mint Budapest és a környékének az a része, amelynek a fővároshoz való csatolásával a nagy Budapestet akarták nemrégiben kikerekíteni. Remélhetőleg az új miniszterelnök jobban bevállal majd adószedőnek, finanszírnak s jövőre se lesznek ráutalva a szaporá Reusz nemzetségre az idő szerinti sarjadéka arra, hogy valami tisztas kenyérkereset után nézzenek.

— Szérum a vörheny ellen. Végtelen fontosságú találmányról érkezik hírből. Az új találmány orvosszer, dr. Moser Pál bécsi orvos és tanárségéd széruma a vörheny-betegség ellen. Dr. Moser nem az első, aki ilyen szérumot készít, de az eddigi készítmények eredmény dolgában meg sem közelítik az újét, egyáltalában olyan győzelem hatású, hogy számba sem vehetők. A jólaló hosszabb ideig kísérletezett szérumával egy bécsi gyermekkorházban és négyszáz kezelt betegnél le tudta szállítani az eddigi átlagos 13-09 százalékos halálozási arányt 8-9 százalékra. A Moser szérumának hatása igen gyors. A beoltott beteg közérzése egy-kettőre javul, a láz gyorsan csökken s a kedv is hamarosan jobbra fordul. Dr. Moser a természetvizsgálók és orvosok karlsruadi nagygyűlésén előadást tartott a szérumáról és bemutatta kezelésének eddig elért eredményeit. Találmányát nagy érdeklődéssel nézik az orvosok és igen szép eredményt várnak tőle.

— Óvás. A budapesti bölcsészethallgatók segítő egyesületének neve alatt utóbbi napokban két fiatal ember jár házról-házra és szegény bölcsészek részére könyörödményt gyűjt. A bölcsészethallgatók segítő egyesület kijelenti, hogy a két fiatalember velük összeköttetésben nem áll s óva inti a közönséget esetleges csalásoktól s levezetésektől. Egyben tudatja a közönséggel, hogy a segítő egyesület ingyen közvetít nevelési és korrepetitóriai állomásokra alkalmas bölcsészethallgatókat és tanárjelölteket. Cim: Központi Egyetem I. emeletén.

— Sikasztás és váltóhamisítás nagyban. Steintől jelentik, hogy onnan Diethar kapellai gyáros és nagyiparos harmadélmillió márkányi váltóhamisítás után megszökött. E vesztések következtében hat vidéki takarékpénztár fizetésképtelen lett. — Egy berlini távirat szerint a reinan-mannheimi vegyészeti gyár részvénytársaság csődbe jutott. A társaság évek óta 70%-nyi osztalékot fizetett. A csőd abból állott, hogy az üzleti könyvek és a mérleg megmunkálása által évek óta sikasztották a társaságnál. A harmadélmilliónyi részvénytöke elveszett.

— Házasság. Dr. Löwinger Ármán hajdubüször-ményi ügyvéd, cs. és kir. tartalékos hadnagy eljegyezte Köhn Mór pusztai-tribesi nagybérlő leányát, Sárkát.

— Új cég a kőszepiacon. Steiner Miksa, a Berl bécsi kőszepiacon cég iróvezetője, a cég budapesti üzletét átvette és azt Mansfeld Ernővel Steiner Miksa és Társa cég alatt fogja tovább vezetni.

— Az új Campanile. A velencei összedőlt harangtorony újjáépítéséről különböző s egymással ellentmondó hírek keringenek mostanában. Azt is mondják, hogy nehezen gyűl össze a tőke az építésre. Az építés munkájával különben Boni tanár, a római forum újjáépítője van megbízva, abban az esetben tudniillik, ha finansziális akadályok nem állanak a nagy munka útjába. A professzort a napokban meginterjúvolta egy római újságíró. A beszélgetés érdekes, ebben van tudniillik elmondva a Campanile jövődjéről sorsa. A tanár ezeket mondta a többiek között:

Az összedőlt Campanile romjait e hó végére eltakarítják, azután ásátások és kutatásokat végeznek az összeomlott harangtorony helyén, hogy az összeomlástok kiltérkészségek. A föld süllyedése, ami a katasztrófát tulajdonképp okozta, tagadhatatlan. Az antik római kövezet Velencében 2 méter magas, a középkori 170 méter, ami 9 centiméternyi süllyedést jelent évszázadonként.

A Campanile újjáépítését illetőleg azt a problémát is meg kell o'ani, hogy a torony eredeti vagy pedig későbbi magasságában építsék-e fel? Ugy, amint mi láttuk, 70 centiméterrel mélyebb volt, mint helyreállítása idejében. Tudvalevőleg öt lépcsője közül 2 és fél lépcső a piazza San Marco szintjén alól volt. Boni tanárnak az a nézete, hogy az első, eredeti magasságot kell választani, mivel 100 méter magasságnál a 70 centiméternyi különbség ugy sem fog senkinek szemébe ötlenni. Az új torony alapjaiban legalább a régi torony romjaival építik. Ami a romokat illeti, Boni tanár a téglák között számos pompás téglát talált Nero Claudius és Antonius Pius császárok bélyegeivel. Maga Boni tanár építési anyagot akar létesíteni, mely tartósságára nézve a régivel egyenlő értékű. A fősúly természetesen az alapozás biztosítására fektetik. Külsőleg az új Campanile teljesen hasonló lesz a régihez, minden legkisebb részlet megvan a tervezetben, ugy, hogy a reprodukció tökéletes, fölülmulhatatlan lesz. Rosszabbul áll a dolog Sansovino világhírű loggettájával, de ezt is lehetőség szerint helyreállítják, bárha a szép szobrok bizony meg vannak rongálva. A Minerva-szobor elvesztette pajzást és kardját s sisakja megropedezett, Merkur nyomorék lett kezek nélkül, Apolló le van fejeve stb. Ez azonban nem akadályozza Olaszország híres műépítészeit és művészeit, hogy alapos munkához ne lássanak s így öt év múlva Velence ismét halhatja a harangzórt a Campanile toronyából.

De maradjon még egy nehéz és nagyon fontos munkája — mondta Boni tanár — Olaszországnak és Velencének: biztosítani kell a laguna-város többi világhírű műemlékeit, amelyekét szintén az a sors fenyeget, mely a Campanilet érte.

— Caus és kőszvény ellen hatásban felülmulhatatlan a Zoltán-íle kesős. Uvegje 2 korona Zoltán gyógyszerárban, Budapest, V. Sétány-utca és Szabadság-út sarkán.

— A fogorvosok országos gyűlése. A Fogorvosok Országos Egyesülete ma reggel folytatta nagy gyűlést az Orvosgyesület helyiségében. Landgraf L. a porcellán-tömegekről, Donogány az ort mellékküregének bántalmairól, Arhóvy József és dr. Károlyi pedig a gyakorlatokban előfordult esetekről tartottak előadást. A gyűlést délután a fogszázi klinikán folytatták és ezután Vajna, Dulna, Krausz, Balassa és Madasz doktorok tartották előadásukat számos érdekes szakérdeket tárgyalva. Az elnök rövid zárószóval véget ért a tanulságos kongresszus.

— Halálhíres. Fáykiss József ióvárosi gyógyszerész tegnap délután, életének 63-ik, boldog házasságának 34-ik évében elhunyt. A megboldogut vasárnap délután 1/5 órakor temetik a IV. ker., Zóldta-utca 14. számú házból és a kerepesi-ut melletti temetőben helyezik örök nyugalomra.

— Öngyilkosság a szállodában. A kerepesi-ut Orient-szállóban ma hajnalban egy fiatal, elegáns megjelenésű úriember tért be és szobát kért. A második emeleti 55-ös számot adták oda neki. A fiatalember a bejelentő lapot így töltötte ki: Schnap Sándor jegyző, Tar, Hevesmegye. Schnap azután egész nap nem mozdult ki a szobájából, de ez csak akkor tűnt föl a szállóbelieknek, mikor délután be akartak menni és éjjelre elkészíteni az ágyát. Az ajtó be volt zárva és hiába zörgöttek, semmi választ nem kaptak. Ekkor föltörték az ajtót és a fiatalembert ott találták holtan, állót halántékánál. Az asztalon tizenkét levél volt. A rendőrség részéről dr. Reisz Aladár rendőrorvos jelent meg az ügyeletes tisztviselőkkel, akik az esetről jegyzőkönyvet vettek fel és a leveleket magukhoz vették. Schnap holttestét a boncoló-intézetbe vitték.

— A főváros III. kerületi nőipariszkolában a felsőbavarró és gyermekruhácskító tanítvány október hó 1-én délelőtti kilenc órakor nyílik meg. A ruhavarrást Szőcsné Bertalan Ilona okleveles ipartanító és okleveles nőruhásznóbu nőjea tanítani; hetenként három délelőtti és három délutáni. A szabásrajz mestertősgait Bertalan Ferenc francia és angol szabó tanítja.

— **Vasúti katasztrófa Franciaországban.** Párisból jelentik, hogy a Lilleből Chalons felé közeledő személyvonat Arleux mellett ma kisiklott, ami borzasztó szerencsétlenségnek lett okozója. A kisiklás onnan támadt, hogy téves változtatás következtében a vonat az arleuxi pályaudvaron egy javítás alatt álló vakvágányra jutott. A mozdony és a szerkocsik a vágányban maradt, a podgyászoksi belement a szerkocsiba. Az ezután következő kocsik összezúzódtak. Mikor az első jédszög csillapult, a vasúti alkalmazottak és a sértetlenül maradt utasok a szerencsétlenség áldozatainak az első segélyt nyújtották. A halottakat és sebesülteket részint a különböző vasúti helyiségekbe, részint a szomszédos lakóházakba vitték. A halottak száma 20, köztük 16 férfi, 2 asszony és 2 leány, valamennyien franciák. Megsebesült vagy 50 ember. Ezek közül többeknek szétzúzódtak a lábai, mások koponyatörést szenvedtek. Attól tartanak, hogy néhány sebesült belehal sebeibe.

— **Nemzetközi ebkiállítás Pozsonyban.** József Ágost főherceg védnöksége és Darányi Ignác földművelésügyi miniszter tiszteletbeli elnöksége mellett szombaton nyílt meg az országos mezőgazdasági kiállítás keretében a II. nemzetközi ebkiállítás. Gromon Dezső államtitkár, az országos elbányászó-egylet elnöke nyitotta meg és Forster Géza, Broly Tivadar, Rubinek Gyula társaságában Buzzy titkár kalauzálása mellett megemlékezett a kiállításról.

— **Sikkasztó pénztárosnő.** A keleti pályaudvar pénztáránál tegnap este sikkasztásnak jöttek a nyomára. Nyolcezer korona árú jegy tűnt el a sikkasztást Freitag Iona követte el pár héttel ezelőtt, amikor még pénztárosnő volt az első számú személypénztárnál. A sikkasztó pénztárosnő fiatal, esinos barna asszony s előkelő nagyváradi családból származik. Még Nagyváradon megismerkedett Zweek Jenő joghallgatóval, a nagyváradi királyi tábla egyik tanácseseinékének fiával s egymásba szerettek. A fiatal ember Budapestre is követte Freitag Ionát és nemsokára titokban egybekeltek. Zweek Jenő édes atyja kitagadta s megvont tőle minden segítséget. A fiatal férjnek nem volt semmi kereséje. A tanulást is abbahagyta s a házaspár abból a hatvan korona havi fizetésből élt, amit az asszony a vasúti pénztárnál keresett. Néhány héttel ezelőtt aztán megtudták a pénztárnál, hogy Freitag Iona férjén asszony s ezért fölmondták neki. A szerencsétlen asszonyt elkeresítette a csapás és lélt a még nagyobb nyomorúságot, amelybe a fölmondás rövid idejének letele után jutnak. Ekkor fogamzott meg benne a sikkasztás terve, amelyet úgy hajtott végre, hogy a jegyesmunkából, amelyek ötven darabonként és zónáknál vannak összeálítva, a tizenegyedik zónára szóló huszonegy koronás jegyeket az első zónára szóló jegyekkel kicserélte, csak éppen a legelsőt hagyta meg. Amíg a fölmondás ideje tartott, minden nap megismételte a sikkasztást s üzelmét senki sem vette észre. Tegnap este jöttek csak nyomára a dolognak, amikor már Freitag Ionát napok előtt elbocsátották állásából. A pénztár főnöke rögtön jelentést tett a sikkasztásról a főkapitányságon s Bérczy Béla rendőrkapitány két detektívet küldött Zweekék Baross-tér 6. számú lakására, akik a sikkasztó asszonyt a rendőrségre kísérték. Az első valószínű szóra Freitag Iona megvallott mindent. Folytonosan hangoztatta, hogy a sikkasztásról a férje nem tud semmit, ő teljesen ártatlan. Bérczy kapitány erre letartoztatta Freitag Ionát, de rendőri felügyelet alá helyezte Zweek Jenőt is. Hogy a pénz hová tették, arról azt vallotta Freitag Iona hogy elkieseredésükben emulatták s férjét, meg ismerőseit azzal áttatta, hogy gazdag rokonnaitól kapta a pénzt.

— **A kolera Egyiptomban.** Közből táviratozák, hogy odaérkezett jelentések szerint Egyiptomban a kolera rettenetesen dübög. Van nap, hogy 1500 új beteg jelentenek be. Két hónap alatt 26.000-en betegedtek meg kolerában. A halálozások száma meghaladja a 9%-ot. E hét egyetlenegy napján 1200-an betegedtek meg. Az európaiak főmegesen esnek a kolera áldozataul. A mekkai zarándoklást be fogják tiltani.

— **A svájci ur ezer koronája.** Budapest hódít, ha látják. Az a baj, hogy idáig nem igen jutunk el. Az utast nem hozza ide a kíváncsiság, mert nem csalogatja senki. Sőt előtűk áll a sibaik, aki hacsak lehetséges, lebeszéli, arról a vakmerőségről, hogy állépe a Lajtát. Bécs a sibaik, valósággal át kell oempészniük rajta az idegent. De ha egyszer sikerült a oempészet, nem maradunk szégyenben. Budapestnek van látni, nézni valója, a panorámája pedig egyszerűen káprázatos. Tanu erre az a svájci ur, aki a fogadóskongresszusára Budapestre jött s miután elutazott, ezer koronát küldött a polgármesternek azzal a kéréssel, hogy legyen ez az alapja egy olyan kiltátoház építési költségeinek, amelyet a Sváb-hegyen meg nem építeni bün volna. — A polgármester a

lapok után köszöni meg az adományt a svájci fogadóskong. Egyébképpen nem is lehetne, mert az elragadtatással megszerkesztett levél alá a svájci ur nem írta oda a nevet.

— **Savanyu Józsi nem halt meg.** A nyáron az a hír terjedt el a sajtóban, hogy a híres zsványi, Savanyu Józsi meggyilkolták. A nemezis munkáját keresték sokan a haramia ilyen halálában, a rablóromantika hívei pedig szomoruan siratták el a vén zsványt. Pedig hát hiabavaló a morfondirozás és a melankolia. Savanyu Józsi él, és pedig a váci közvettitő-intézetben. Ez már nem igen tekinthető legyázhatónak. Aki idekerül, majdnem szabad ember. Kertészkedéssel foglalkoznak ennek az épületnek falain belül azok a kifogástalan viselkedésű rabok, akiket idehoznak a szabadulásuk előtt. Savanyu Józsi meg ezt a munkát se végzi. Tesz, vesz a ház körül. Takarítja a cellákat, segít a konyhán s várja, hogy már egészen szabad legyen. A fegyházban vargaságot tanult s ha kiszabadul, a vesprérmegyei Nagy-Varsányban nyitja meg majd a műhelyt.

— **Az özevgy buja.** A biharmegyei Vámosházon a napokban meghalt egy százkettesztendő ember, aki hosszú élete során négyszer nőt vett. A házasság láncái alatt megedzett gazdaember, névszerint Tanasi Gábor, jómódban élt, de azért sorgalmasan dolgozott utolsó napjái. Évekkel ezelőtt beteg volt az öreg s végredelekezett, eltestáta a házát, földjét, pénztét, hagyott az egyháznak, a községnek s nyugodtan diktálta utolsó rendelkezését a jegyző tollába. Végre a tebeire került a sor. Ekkor felült az ágyában, sirva fakadt és kezét az ég felé emelve szölt: — A tehenemet nem hagyom senkire! Az mind az enyém! Meg is gyógyult az öreg s mikor százéves születésnapját ülte, meglepetést készített a falu részére. Negyedszer is megnősült. Először 24, másodsor 40, harmadsor pedig 90 éves korában nősült. Negyedszerre a falu egyik derék asszonyát, a hatvankétes Szilágyi Máriát vette oltárhoz. Mikor kérdezte tőle, hogy miért nősült meg, az öreg így felelt:

— Legalább lesz kire hagyni a tehenemet és a vagyonomat.

Hétón jobb létre szenderedett az öreg, reggel halva találták meg az ágyában. Temetésére besereglett az egész körszék. Hét görög-leleli pap parentálta el az Öreget s majdnem alkonnyatig tartott az utolsó tisztesség. Mikor rátűttek sírjára a fakeresztet, a gyászoló gyülekezet visszament a halottas házhöz, megülte a halotti tort. Terített asztalok s pompás vacsora várta a kocságost. Az ünnepélyes alkalomra leváltak két óhról, két díszet és két juhot. Tíz métermássa tisztből dagasztották a kalácsot és a kenyeret s hogy a gyászolók szomuságot ne szenvedjenek, az özevgy gondoskodott tiz hektoliter dorrról, két láda sörről, és ötven liter pálinkáról. Valósággal lakodalom számba ment a halotti tor, mely a legjobb hangulatban csak a reggeli órákban ért véget. Ilyen a vámos-házi özevgy buja...

— **A bécsi sikkasztás.** Bécsből jelentik: A bécsi értéktőzde tanácsa ma délelőtti teljes ülést tartott, melyen Müller elnök jelentést tett arról a vizsgálóról, melyet Jelinek Odön tőzsdéi spekulációjának ügyében indítottak. El vizsgálattal kapcsolatosan két tőzsdétanemes Langer Lipót és Weicholz Frigyes lemondott állásáról. Az elektromobil-gyár munkásai ma délelőtti gyűlést tartottak, melyen kijelentették, hogy nem tekintik magukat a boocsátottnak. A Fremdenblatt szerint a gyár héttőn ismét tolytat, a az üzemet. Pollák Adolfi védőe kérvényt intézett az országos törvényszékhez a letartoztatott igazgató szabadboocsátása iránt. Jelinek gondnokát, dr. Tavassy Hugó bécsi ügyvédet nevezték ki Jelinek gyermekeinek gondnokává is, 6 ósz a gondnoka annak a gyermekeknek is, amelynek születését a szerencsétlen Jelineknek mostanában várja. Az asszony tudvalevőleg minden vagyonáról lemondott a Länderbank javára. Most Jelineknek szülei boocsátották a bank rendelkezésére azt a házat, amelyet pár év előtt vettek s amelynek vételárához vejük, a megszőkőtt főpénztáros 60.000 koronával hozzájárult.

A tőzdekamara teljes ülésén az elnök bejelentette, hogy az elnökség elhatározta, hogy azokat a tőzsdetagoikat, akik a megszőkőtt Jelinek személyével összeüggő tőzsdéügyeket közvetítették, a kamara elnökségével kihallgattatja. A kihallgatások nagy része már be van fejezve. A vizsgálattal eredményét legközelebb a kamara elé terjesztik.

— **Előntött város.** Rómából jelentik, hogy Modica városát előntötte az árvíz s a veszedelem ideje alatt háromszáz ember az életét veszítette. A Modicából érkezett jelentések azt mondják, hogy az alsóvárosnak egy része epusztult. Két palak, amely Santa Maria városrészen keresztül folyik, hirtelen megáradt és tőmeredő iszapot és követ hozott magával. A víz behatolt a házakba és emberi és állati holttesteket, hárszereket és mindenféle árukat so-

dort magával. Nyolc ház beomlott, sok megrongálódott. Eddig 80 holttestet fogtak ki a palakokból. Ezek a templomokban vannak föliravaltozva, ötvenet pedig már eltemettek. A szerencsétlenség áldozatainak számát azonban még nem tudák. Cassaróban minden epusztult. Palazzóban, Acreidában, Ferlában és Gratanóban szintén kiszámíthatatlan a kár. A katonaság mindentől hiálmegvetéssel végzi a mentés munkáját. Közvetlenül részletes hírek még nincsenek, mert a távirősszekötöttes is megszakadt.

Mint Szivalkutól jelentik a katonaság és a lakosság fáradhatatlanul folytatja a mentési munkát. Közallóban és Donnafugaióban a tenger számos holttestet vett partra. Sok ember elűtt. Sortinóban az orkán 15 órán át tartott és jelentékeny kárt tett. Az Annapo folyóban szintén találtak holttesteket. A tenger hullámok. A mit éjjel két bárka hajótörést szenvedett, a legénységet azonban megmentették. A folyók folytonos esőzések következtében még mindig áradnak. A földek víz alatt állanak. Egy hid beomlott. A raguza-medocai vasúti vonalon a forgalom megszakadt.

— **Patkányok kelepeje.** Minden patkánymérőnél biztosabb hatású Schüller automatikus patkány-és egér-ogója, amely egy éjszaka negyven állatot is epusztít. A készítő Schüller-ogó (Bécs, Kurbauer-gasse 4.) számos elismerő levelet rendelkezik.

— **Az osztályorsjáték husása.** Az osztályorsjáték mai husásán tízezer koronát nyert 45157, 81894, kétezer koronát 53158 48583 34064 66970 8607 38421 59990 78607 73247 66317 71887 57643 89243 40055 80022 61692 71261 65656 891 18041 6392, ezer koronát 29798 34894 96187 29944 15378 34199 16450 96309 9563 60137 98903 11154 97290 85473 24579 61235 44998 81054 37808 87045 4133 85137 11870 51526 72210 9375 74610 89249 20488 59782 60252 60177 88368 48668 78302 59920 14794 55866 27756 19063 28801 78968 60421 88018 85239 45861 89908 23231 69894 83660 16990 28848 24469 69868 21450 57214 2977 834 90725 86609 8229 87992, ötszáz koronát 15233 3697 83056 87711 13521 8788 71160 23856 3521 71104 17243 57518 22178 88366 79888 10632 78684 614 61649 14955 15561 14938 26806 18337 84329 67645 9326 7682 16508 78075 57084 60367 8878 78812 80124 50197 81208 916 29941 79829 47307 50197 61644 71471 84506 34418 47842 51480 64834 97990 81523 67586 83557 88009 9232.

— **A beszéltő újság hangversenye.** Új és érdekes száma lé a Telefon Harmadik legközelebbi hangversenyeinek, amely hétfőn, szeptember 29-ikén este 8 órák vesze kezdődik. Kászér Vilmos, a Magyar Színpad segédregisztrője csupa ujdonsult színházi hírt, históriát, amelyek közül egy sem jelent meg semmiféle lapban, fog fölolvadni. Lesz közte józsi pletyka is a kuiszák legtitkosabb világából. A hangverseny előadó nyújtja a művészi legkiválóbb tagjai fogják igazolni közreműködésüket. Valamennyi budapesti színház képviselve lesz a koncertben férfi- és női tagjaival, azonkívül jeles írók is megígérték közreműködésüket.

(x) **Kávé-, tea- és rum-különlegességek** legoicsóbban kaphatók Fratelli Deisinger-cégneél Budapest, Ferenciek-tére, királyi bérpalota, Raktárak Fiume, Trieszt.

(x) **Legdívatosabb ruhaszövetekből** mintákat kívánatra bérmentve küld Weiss Gyula, Budapest, Kossuth Lajos-utca 18.

(x) **Elegans ruhák** készülnék Tereozky és Lilienberg férfiszabó-cégneél Budapest, Városház-utca 12.

(x) **Az állatkeresőben** látható állatospórtok mindenféle nagy érdekűben keltenek és állandóan nagy közönséget vonzanak. Ma először mutatják be az orosz-ánketreben az alsó-parit, mely bizonyára nagy feltűnést fog kelteni. Fellép továbbá a 3 éves és egy a legfiatalabb oroszánzelcövő, aki az itts ötletű orosz-árukat fogja bemutatni.

Az új őrmesterek.

A Beivárosban minden utóan Ma bosszu kard csőrdög, peneg, Sétára kelnek víg mosolylyal Az önkéntes őrmesterek. Nincs már rapport, nincs már kaszárnya Aaz őrmester Beiehl nem ad, Nincs Tagwache... Most köteleesség Áldószüni az éjszakát.

A nagy manőver már csak álom, S miért évközben könyv pereg, Azon a vígan mosolyognak Az önkéntes őrmesterek. Dunkli! Ajnoelni! Kurtavas! Prics Tegnap jelen, ma már a múlt, S a regima minden virága Egy kurta éjjel elvirult. A sárpa stráffal a paróin Három kis csillag incoseleg, Azért oly vidám kikapósak Az önkéntes őrmesterek. Bár, úgy titokban, néha-néha Megbotának a kardjukon, Azért a lányok mosolyogva Néznek reájuk az uton.

Lépésük büszke, látják őket
Három napig utóak, terek.
Három napig nagy hadvezérek
Az önkéntes örmesterek.
S az új önkéntes tisztelettel
Néz rájuk, hogyha szembe jó...
Köszönti egymást szalutálva
Egy szép múlt s egy még szebb jövő.

N.

Az elnök.

Pittsfield Mass., szeptember 6.

(Az alábbi levél írója, egy fiatal magyar mérnök, ki az amerikai Pittsfieldben dolgozik egy nagyobb elektrotechnikai gyárban s így közvetlen tapasztalásból írja meg Roosevelt elnök látogatását, mely Massachusetts államnak legutóbbi nagy eseménye volt.)

Már napokkal ezelőtt izgatottság lepte el Pittsfield lakosságát, mikor híre jött, hogy az elnök, Theodore Roosevelt, akiről az újságok vezércikkkel nap-nap után mindig a legnagyobb lelkesedéssel szólnak, a városon keresztül hajtat és a Square-en beszélni fog.

Pittsfield a Berkshire vidék legszebb városa, gyönyge „the gem city of Berkshire”. Körülbelül 26,000 lakója van, akik nagybörzést kereskedők, gyárosok, gyári alkalmazottak, néhány földbirtokos. Azonkívül nyár derekán Boston és New-York leggazdagabb polgárai itt nyaralnak ezen az erdő- és hegykoszorúzott fensíkon, mely a legmelegebb időszakban is kellemes éghajlatu, mert 1010 lábnyi magasságban fekszik a tenger színe felett.

A házak, igen kevés kivétellel, különállók, svájci stílusban épültek, fából és téglából; gyönyörűen gondozott pázsittal, kerttel, terebélyes égerfákkal környezve, az utak dus fasorokkal szegélyezve.

A város keresztül-kasul fel volt díszítve az Egyesült-Államok színeivel, a csillagos lobogókkal, piros-fehérszínű drapériával; az utcák kirkáiban Roosevelt arcépe nemzetiszínű keretbe foglalva.

Szeptember 3-án gyönyörű reggelre ébredt Pittsfield lakossága. Az ég mély kékje, a hófehér házakon a szeptemberi nap ragyogása, a lombok és a pázsit élénk zöldje nagyon jól illett a polgárság békés, boldog hangulatához.

Az utcákban, gyárhalkan felfüggesztették a munkát az elnök elvonulásáig.

Minden épkezláb ember az utcán volt, vagy a házak tetején, vidám hölgyek az ablakokban látszóval felfigyerve.

Mindenkinek gomblyukában Roosevelt email arcépe, vagy kalapja tűzve miniatűr amerikai lobogó. Még a lovak, kocsik is nemzeti színekkel voltak feldíszítve.

Nyolc óraker reggel már alig lehetett mozogni az utcán, oly sűrű volt a „big crowd”, a néptömeg. A policemanelek szép szóval tartották, rendben a népet az utca két oldalán, nem verekedtek, nem kiabáltak; a tömeg egy-egy tréfáján maguk is jót nevettek; érezték nagyon jól, hogy a szép, hosszukabotok, sötétkék uniformis, a kemény lehajtott karimájú sűrű kalap és az óvba dugott rövid keményfőbort, melyen olyan markolatféle sötétkék zsinórat van, még nem teszi őket a nép uraivá. Mégis nagy rend volt. Fél kilenckor megdördültek a mozsárgyuk, hirdelve, hogy az elnök a szomszéd Dalton községből, Pittsfieldbe érkezett. Mozsárok durrogása, a nép éles sítvása, ujjongása, kalaplengetése közben lassu lépésben haladt az elnök hintaja. Négy pompás sűrű volt elébe fogva. Benn ült, vagyis inkább minduntalan felállt az elnök és a kocsiból kihajolva köszönt mosolygva a népek. Mellette ült Crane, Massachusetts állam kormányzója, vele szemben magántitkárja és Pittsfield polgármestere.

A kocsit előtt egy sor policeman haladt az utca szélességében kivont „botokkal”, azután a pittsfieldi zenekar, a „brassband” (rezes banda, mondják nálunk is bakák), egy sor nemzetőr válljuk puskával, derekukon a töltegyeknek való övvel (egyetlen egy töltegy sem volt az övben!), sötétkék bluz, valamivel világosabb térdudrág, barna bőrkaméni és lapos francia sapka. Csupa fiatal gyerek.

A kocsit mögött kivont keskeny pengéjű karddal ösz, veterán katonák haladtak két sorban, akik még a 61-es civilwar-ban vettek részt.

Elöl a jövő, hátul a múlt.
Azután két fiatal lovas, a Grand Army katonái tüzes lovakon jobbról-balról, — ez volt az egész menet. Látnivaló, hogy az elnök nem fél úgy, mint a muszka cár.

A főtéren, a Square-en a esatában elesett szabadsághősök emlékére egykor szobrot emelt Pittsfield halás községe. Egyszerű gránittalapozaton áll egy amerikai bronz katoná, ernyős sikkája alól a jövőbe mereng tekintete, miközben mindkét kezével a nemzeti zászlót fogja erősen.

A szobor talapzatán ez áll:

FOR THE DEAD
A TRIBUTE
FOR THE LIVING
A MEMORY
FOR POSTERITY
AN EMBLEM
OF LOYALTY TO THE FLAG
OF THEIR COUNTRY.

E mellett a szobor mellett emeltek emelvényt az elnök számára. Egypár száz összerótt deszka, az amerikai színekkel díszítve.

Lent, az emelvény jobboldalán helyezkedtek el a veteránok, egy-egy néger is volt közöttük. Balról a nemzetőrség fiatal katonái, vagy huszan; az emelvényen a háttérben a városi notabilitások, közvetlen az emelvény alatt a gyorsírók foglaltak helyet; az emelvény előtt és körülötte vagy huszezer ember, kik mind az elnököt jöttek látni és hallani, kik a szomszédos községekből is. Számsosan közülök fotográfáló-masínával voltak felfegyverkezve és igyekeztek az elnököt mindentéle pozitívan lekapni.

Az elnök előtt az emelvényen eldőltíroztak a helybeli notabilitások; mindegyikkel nemcsak hogy kezét fogott, de jól meg is rázta, mindenikhez volt egy-egy nyájás, vidám szava.

Ezután előlépett Dalton polgármestere Mayor Daniel England és miközben az elnökkel egyetemben a többiek újra maradtak, így szólt:

Pittsfield városa nevében szívesen üdvözlöm őt; az a nagy tisztelet jutott részemül, hogy bemutatam azt az embert, aki az első az amerikai nép gondolatában, de legelső szívében: — a mi elnökünk.

Iszonyu taps, cheerezés és füttylés (ami tetszést jelent), kísérte e bemutatást.

Erre felállt az elnök, Roosevelt. Fekete Prince Albert-kabát (nálunk Ferenc József-kabát-nak hívják) volt rajta és világos nadrág, nagyon keskeny, sötét csikokkal. Lehajtott, amolyan Petőfi-féle gallért viselt, gomblyukában egy nagy piros rózsza díszlett, nyakkendője félrecsuszott. Az elnök negyven év körül, szőke, erőteljes ember, igen intelligens, komoly arkifejzéssel, melyen meglátszik, hogy mélyen szokott gondolkodni. Rövidre nyírt bajusza felelő konyul, haját balfelől elválasztva hordja; evikkert visel.

Fedetlen fővel (a népek esse ágában sem volt kalapot emelni), messze hallható hangon, szinte kiabálva szólt: „Polgármester ur és ti barátaim és polgártársaim...” Es aztán folytatta oly hangon, melynek minden rezgéséből és beszédének minden szavából kitetszett, hogy ő a népé, mely nép közül való és a nép szeretete az övé, mert minden szavát, minden tanítását úgy leste, úgy követte, mint az imát.

Nem a hatalmas uralkodó, a hadseregek büszke ura, az ellenszegülést nem ismerő császár beszéde volt ez.

Egy polgár beszélt polgártársaihoz. Szerényen, okosan, bölcsen, magas költői lendülettel. Kár, hogy szűk e hely, érdemes volna már retorikai remek gyanánt is ismertetni.

Egyes passzusokat azonban közlök, mert jellemzik az amerikai gondolkodásmódot és szellemet:

... különösen meghat engem — úgymond — hogy diszörsem a Nagy Háboru veteránjai. Nekünk nem adatott, hogy mi is résztvegyünk ama nagy küzdelemben; mindaz, amit tehettünk, az, hogy megmutattuk, mi bennünk is megvan a vágy, a ti nyomotokban haladni.*) A katoná, akinek példáját követtük, nemcsak a kriptikus háboruk idejére ad nekünk leckét, hanem az egészséges polgári életre is. Azok a tulajdonságok, amelyek a jó polgárt teszik, lényegükben azonosak azokkal a tulajdonságokkal, melyek a jó katonát képezik. Vannak kivételek, de a szabály az, hogy a jó polgár egyuttal jó katoná is.

... A puska fontos volt a nagy szabadságharcban is, — mondá, a veteránokhoz fordulva, de a puska mögött ott állott az ember, aki tulajdonképpen számotérv. A ti fegyveritek különböznek azokétól, de a szellem, mely titeket harcba küldött, ugyanaz és ugyansz e legifjabb generációé is. Manapság nyílt esatársorban, füstnélküli puskáppal, messzehordó fegyverekkel kell küzdeni; de mily szánalmas a küzdelem, ha nem intézi az a szellem, mely elődeinket a szabadságért szölitotta harcra.

... A mi feladatunk pedig most a polgárság erejét megszilárdítani olyan törvényekkel, melyekkel Lincoln látott el bennünket. Semmiféle rendelet, törvény nem használ az államnak, ha nincs mögötte a polgárság nagy zöme. Eppen, mint a háboruban. Mindig bosszant, ha látom a National Guard katonáit, régimódi puskaporos mus-

*) Pedig bizony ő is a Rough Rider, kivette a maga részét a kubai háborúból.

kétáikkal vállukon. En, katonáinkat a legmodernebb fegyverekkel ellátva óhajtom látni, mert gyalázat, hogy olyan nagy és gazdag föld, mint a miénk, nem látja el az amerikaiakat, kik Uncle Sam egyenruháját viselik, akár a rendes csapatokban, akár az önkéntesek között, a legjobb fegyverekkel.

De legyetek ellátva bár a legjobb fegyverekkel, nem ez a fő! A férfi, ki a legjobb fegyvert hordja, még nem derék ember; ha nem az, akkor a derék ember egy füttykössel is leüti.

Eppigy áll a dolog a jó törvényekkel, barátaim, a jó alkotmánnyal, melyekre szükségünk van; első sorban jó polgárnak kell lennünk. Oly polgárnak, aki megérti azt, hogy mi a joga és mi a kötelessége; az olyan polgár, ki csak jogokról beszél, kötelességekről nem, az nem jó polgár. A kettőnek karöltve kell haladni éppúgy, mint nektek magatoknak is testvértként segítenetek kell egymást. De azért a végső analízisben gondoljátok meg, hogy minden embert a saját jelleme, a saját képessége és mindenképpen ez a három felfüggeszhetetlen tulajdonság tartja fenn: becsületesség, bátorság és a közösség tudata.

Igy fejezte be beszédét a nagy amerikai köztársaság elnöke. Es a nép ismét újongott, tapsolt és cheerezett és a nők zsebkendőiket lobogtatták az ablakokból.

Es egy félóra mulva ez az ember egy hajszál híján, hogy meg nem halt.

Négyesfogata és az öt kisérő notabilitások kocsijai a Lenoxba vezető országoton hajtottak. Ugyanezen az uton halad a „kötüti” villamos, — street car — előttünk talán hihetetlenül hangzó, néha 50—60 kilométer óránkénti sebességgel. Az elnök kocsija éppen átmenőben volt az ut egyik oldaláról a másikra — villamos vágánya az ut közepén halad — mikor a hátulról jövő és épp lejtőről lefelé rohanó villamos, melynek vezetője nem sejtette, hogy az elnök kocsija hirtelen az ut másik oldalára tér, pusztító erővel belerontott a kocsiba. A négyesfogat két első lova már áthaladt volt a vágányon, a két hátulról jő éppen a vágányra jutott. Ezek egyikét az iszonyú összeütkezés nyomban megölte. A bakon ülő kocsis, David Pratt, sulyosan megsérült, és a mellette ülő secret service officer (Leibjäger) William Craig, öles, hatalmas természetű, híres athléta-bajnok rögtön meghalt, ugy agyonlapította a villamos. Az elnököt, Massachusetts állam kormányzóját, Pittsfield város polgármesterét és az elnök magántitkárát a lökés vagy negyven lábnyira kidobta, a kocsit teljesen összezuarta. Az elnök arcán és ajkán kisebb zúdást szenvedett, segítség nélkül állt fel; utána felkászolódtott többi három kisérője is, kik szintén kisebb horzsolások árán menekültek meg a halálveszelemtől.

Egy másodpernyi különbség és az Egyesült-Államok bálványozott elnöke, a híres szónok, a jó katoná, a boldog családapa, Mac Kinley követte volna.

Vajon mi célra mentette meg a gondviselés?

Pitler Henrik.

SZÍNHÁZ, ZENE

** Vigaszínház. (Bemutató előadás.) Ha a morális darabokat ragyogó napokhoz akarjuk hasonlítani, akkor a Vigaszínház mai újdonsága alig hasonlítható egyebhez, mint egy — teljes napfoglyatkozás. Héros és Milou: Három grácia; a legerősebb fajtánú francia bohózatok közé sorakozik és második felvonása az Osztrigák Miczi és Az őrnagy ur második pikantériáin is tulész. A darab második felvonása az aszszonyi velkőződések terén olyanokat produkál, ami a női boudoire-ok legintimébb rejtelméire tartozik. Ez a felvonás milieu-jében és tónusában egyaránt a legerősebb dolgok közé tartozik, amiket valaha színpadon láttunk. Enyhíti némileg ezt a színpadi morálsanítást, hogy az egész pereputty, melyet a két francia szerző ebben a darabban elénekbe hoz, maga is morálsanítványban leledzik. A monte-carli játékbank figurái kerülnek elének: asszonyok, akik szeretőket tartanak, férjek, akiknek kedveseik vannak, féltőlágit teremtséek, játékosok, zsebmetszők. Az egész bohózat a maga falrengető kacagásokat fakasztó komikus coehonériával voltaképpen egy komoly vádirat a minden ízében rom'ott — Monte-Carlo ellen. A teljes-tökéletes napfoglyatkozás, amelynek sötét alapjából a szabad szerelem szímbólta, a szállodai szobák vetett ágyának fehér ospikézte emelkedik ki az ártatlanság színe gyanánt. Aki másképp fogja fel Héros és Milou urak darabját, minthogy a francia szerzők a komikum osterával subintanak a Riviera szennyfoltját látogató társadalom arcu atába, az méltán háboroghat a velkőző három grácia fölött.

Ezek után kritikus tisztünk konstátálni, hogy a darabnak, melynek meséjét csak enyok

szemérmes leplebe burkolva mondhatók el, ellentállhatatlan kómiái ereje és hatása van. Ez alul a hatás alul nem menekülhet senki s a premier közönsége is lajringató kacagások közt — háborogta végig a darabot.

Játszani, fényesen játszottak a darabot s csak a második felvonás hajmerezősen kényes helyzeteiben lehetett egy kis elfogódást észrevenni a *Vigszínház* — ítérlgárdáján. A szereplők különböző egytől-egyik kiütnök voltak s így nem marad egyéb feladatunk, mint lemásolni a színpalot. A darabban: *Haraszthy Hermin, Gasi Mariska, Hegedűs Ilona, Pécsi Paula, Fábán Kornélia, Hegedűs, Góth, Balassa, Szerémi, Tapolczai, Vendrey, Rónaszéki, Győző és Tanai* játszottak.

A darabot *Rajna Ferenc* fordította erős közzel.

(M—s.)

Városi Színház. *Falgár* Károly jutalomjátékát ma a *Börger* került a ligeti aréna színpadára. *Falgár* Frank topházigazgató szerepét játszotta a rutinos színész bizossággal, amit a közönség meleg tapsokkal ismert el. Böven tett a felszínnyitkok: atából a vendég *P. Vida* Etelnek is, aki figyelemreméltó énektudásával, vonzó játékaival szerepének minden halás momentumát kiaknáta a siker javára; bravurosan előadott magyar nóát meg kellett ismételnie. Kedves tehetségéhez híven játszott *Csongori Mariska*, aki a téli évadra a zombori színpadulathoz szerződött. Sok bájjal ruházta föl kis szerepét *Sághy Teréz*. — A színházban hétón *Donát* Ede karmester jutalomjátékát *Dóri Margit* és *P. Vida* Etel föllepétele a *Svnhákok* került színrre.

Nemzeti Színház bemutatója. Pénteken október hó 3-án lesz a *Nemzeti Színházban* a bemutatója *Kemechey Jenő* és *Malonyay Dezső* *A Föld* című 3. felvonásos színművének. A szerepek kiosztása a következők:

Dobos Kovács József; Szacsay; Zsuzsa felesége; Jászai Mari; Klári leányuk; P. Márkus Emília; Özv. Vékony Gedeonné; Sz. Prielle Kornélia; Gedeon fia; Császár; Juliska leánya; Ligeti Juliska; Marosvári Marossi Mózes; Gál; Bódóg fia; Rózsahegy; Susanne leánya; T. Deli Emma; Vékony Barnabás huszárezredes; Gyenes L. Bodzás János, volt kovács; Gabányi Gergő; kocsis; Kőrösmeszi; Parasztok; Hetényi; Latabár Miska huszár; Faludi; Mária cseléd; Boros Ferike.

Műsorváltozás. A *M. kir. Operaházban*, holnap, vasárnap, az előrehirdetelt *Otello* helyett — mely *Frevost* Henrik betegsége miatt elmarad — *Halevy* operája: *A szidón* került színrre (bérletolyan 99. sz.) *Vasquez* grófné, aki a Recna szerepét éneki, néhány napi betegség után, ez alkalommal lép fel először ebben az évadban.

Várszínház megnyitása. A *Nemzeti Színház* szombaton kezdi meg bathavi szíznóra tervezett előadásait a *Várszínházban*. Az előadások a *m. kir. Operaház* előadásaival felváltva lesznek. Lesz 1902. március 31-ig havonként 8 drámai és 2 operai előadás, az egész hat hó alatt tehát 48 drámai és 12 operai összesen 60 előadás. Időrend szerint a drámai előadások hetenkint minden csütörtökön és szombaton, az operai előadások (egyik a hó 10-10-ig másik a hó 20-30-a között) de előre meg nem határozható napokon lesznek. Szombaton, október 4-ikén: *Sardou Fedorája* került színrre. A *Nemzeti Színház* és a *m. kir. Operaház* igazgatóság a 60 előadásra bérletet hirdet pányolokra, zártsekkre és erkélyszékekre.

Délutáni előadások a Nemzeti Színházban. A *Nemzeti Színházban* a legközelebbi vasárnapon, október 5-én kezdődnek a délutáni előadások. Az előadásokra leszállított helyárakkal várhatók jegyek.

Hírek a Vigszínházról. A *Vigszínház* jövő selt műsorát javarészen a *három grácia* fölti ki. Az új bohózat előadásának sorozatát megskatitja a *Wiche-lé* daltársulat vendég szereplése; a híres dán művésznő pénteken, október 3-án lép fel először. A társulat három estén át vendég szerepel a *Vigszínházban*. Holnap, vasárnap délután *Rodost, Gécy* és *Lampérth* történelmi színműve került színrre. Ugyanezt adják csütörtökön délután is ijjusági előadásul.

Hírek a Népszínházról. *Varney* operettejének, a *Fanchon asszony leánya*-nak, mely hét évi pihentetés után, most új betanulással a *Népszínház* műsorára került, mai második előadását is szutolt ház nézte végig. Az operett holnap vasárnap, továbbá kedden, csütörtökön és pénteken került színrre. — A jövő héten négy kitünő szerepét játszza el *Blaha Lujza* asszony, *Szigligeti Szibilla* katonája, *Csepregy* Ferenc *Piros ügyeljárás*, *Lukácsy Sándor Vereshajja* és *Gécy István Gyimesi vadírja* került színrre, hétfőn, szerdán, szombaton és vasárnap. A Szókhít katoná hétfői előadásán fogja játszani *Blaha Lujza* Julcsa szerepét utóljára, melylyvel első ízben 1876 október 1-én aratot diadalt a *Népszínházban*. A *Népszínház* és ében, október 4-én azzal ünnepeit meg a király nevenapját, hogy ingyenes délutáni előadást tart. Színrre került ez alkalommal Strauss nagy operetteje *A cigánybórr*, melynek főszerepét *Hegy Aranka*, *V. Margó Célia, Kenedich, Németh* és *Kiss* játszzák. Akik az ingyen előadás jegyeire igényt tartanak, irásbeli kérelmüket nyujtják *de Gécy István* ellenőrhöz. A *Népszínház* a jövő vasárnap tartja második délutáni előadását ebben a szezonban, színrre került *Lili* a címszerepben *Hegy Aranka*val. *Péchy Arankát*, a kolozsvári *Nemzeti Színház* tagját *Porzolt Kálmán* igazgató október 1-jétől a *Népszínházhoz* szerződtette. — *Csanova, Faragó Jenő* és *Barna László* regényes nagy operettejének próbái serényen folytak a *Népszínház* színpadán. Ma már teljes zenekarral próbáltak, a jövő hét elején pedig megkezdik a díszletes és jelmezes bázispróbákat.

Magyar művészeti sikere Posenben. A poseni császárkormányzat új irányt adott az ottani városi színháznak is, amelyet az idén teljesen újja szerveztek. Egy hatalmas új erő jött ezzel segítségére a német szellem hódításának. A poseni színház igazgatójává, *Thies Gusztávot*, a meiningeni színház volt főrendezőjét neveztek ki és a poseni színházhoz szerződtették a pécsi származású *Bajor Rizát*, a külni színház első heróináját is. Mult szombaton nyitották meg a poseni városi színház kapuit és mai első fellépésével meghódította az ottani közönséget *Bajor Riza*, ki hét év előtt a kolozsvári színház tagja volt. Grillparzer *Medeajában* a címszerepét játszotta. A poseni lapok mind elragadtatással emlékeznek meg ezen előadásról és valamennyi Bajor Rózát emeli ki legjobban a társulat tagjai közül. Bajor Róza kedden *Stuart Mária*-ban szintén lényes sikert aratott. A lapok nagy elismeréssel adozták kiváló tehetségének és hatalmas babérkoszorúval tüntette ki a közönség a művésznőt.

Fővárosi Nyári Színház. A krisztinavárosi színházban holnap, vasárnap délután 3 órakor fél-helyárakkal *As tides lányka* operette, este félnyolcor pedig a *Lampacius Vagabundus* vagy a *Három jómadar* című énekes bohózat került színrre. Kedden *Ferency a Rabléc* című háromfelvonásos színművét adják a drámai személyzet busonleléptelű, hétfőn és utolsó előadásul szerdán *Bellini Norma* című operája került színrre. *Krecsányi* társulata szombaton, október 4-ikén kezd meg az előadások sorozatát *Temesvárot Énk*-bánnal.

Kamaraseno. A *Grünfeld-Bürger* vonóségyestársaság október 20., november 9. és 23., december 14. és 23., január 11. és 23. február 9-ikén nyolc kamara-estélyt rendez a Royal termében. A hangversenyek mindig délután 4¼ órakor kezdődnek s azokon *Adler Mihály, Butyák Akos, Kelen Ida, Mátyás Lili, Polonyi Elemér* zongoraművészek és *Dörög Báláné, Krammer Teréz, Lindh Marcella, Stark Ludovika* és *Takács Mihály* énekművészek fognak közreműködni.

Második házasság. A *Magyar Színház* most egy francia bohóságra, a *Második házasságra* készült, amely a párisi Odéon-színházhoz legnagyobb sikere volt a mult évben, s ma is állandóan műsorban van. Szerzői: *Sylvane* és *Froyez* magyarrá *Fai Béla* fordította. A *Második házasság* próbái *Szilágyi Vilmos* rendezésével már megkezdődtek, s a női szerepekben a Magyar Színház új tagja: *Horváth Paula* mutatkozik be.

Tolsztoj befejezetlen drámája. *Pétevrárról* táviratozók a *Frankfurter Zeitungnak* az alábbi, kissé romantikusan hangzó hírt: *Tolsztoj* Leo nem fogja befejezni néhány nonnappal ezelőtt megkezdett, a *halott* című drámát. A darab hőse, aki az éthetl van véve, egy magas állású személyiség felkereste *Tolsztojt*, hosszabb beszéde volt vele s ennek a következtében a költő lelejt róla hogy darabját megírja.

Legújabb zeneművek kaphatók *Szilágyi Béla* könyv- és zeneműkereskedésében, Budapest, Károlyi utca 26. — Operák és operettek zongorára szöveg nélkül: *Bizet Carmen* 10.— K., *Wagner Tristan* és *Isoldé* 9,60 K., *Bolygó hollandi* 7,20 K., *Tannhäuser* 9,60 K., *Verdi Aida* 9,60 K., *Troubadour* 3,60 K., A tévedt nő 4,80 K., *Offenbach Hoffmann meséi* 10.— K., A böhrögér 5,40, *San-Toy* 5,40 K., *Görög ruhá*, *Geisha*, *Cirkusz-élet*, *Szerencse csillaga*, *Kis aranyos* egyenkint 6.— K., *Florodora* *Kis szökevény*, *Postás fiu*, *New-York szépe* egyenkint 7.— K. Operettek magyar szöveggel 2 füzetben: *Katalin*, *Hoffmann meséi*, *Kis szökevény*, *New-York szépe*, *Fifine* füzetenként 3.— K., *Mader Szerelmi kaland*, *Tréfas ballet* 2 füzet 6.— K., *Egy görbe nap*, énekes bohózat 3.— K., *Der Kellermeister* 2 füzet német szöveggel 6.— K., *Das süsse Mädel* 2 füzet 6 K., *Az izé*, *potpourri* 3,60 K., *Luna asszony*, *potpourri* 3.— K., *Tarka Szinpad műsorából: Van-e tehetségem?* 2.— K., *Vén kocsis* dala 3.— K., A dífia romána 1,50 K., *Tekintes ur* 1,60 K. *A rózsabimbó és a méh* romána az „Ornagy ur”-ból, magyar szöveggel 2,60 K., *Legkedveltebb kupaék: Drab'n ma* 1,80 K., *Meine Lily* (Lotti ezredeseiből) 1,80 K., *Du mein Girl* 1,80 K.; ugyanez magyar szöveggel 2.— K., *Zsuzsi-kupa* 2.— K., *Die Haselnuss* 2,40 K., *Der Justige Ehemann* 2,40 K., *Luna-Walzer* 2,40 K., *Az izé-walzer* 2,40 K., *Madame Sans-Gêne* 1,80 K., *Legújabb 101 magyar népdal* 3.— K. Könyv- és zeneműjegyzéket kívánatra ingyen és bérmentve küldök. Állandó vevők kedvezményben részesülnek.

Otello a Telefon Hírmondóban. *Verdi* nagy operája, az *Otello* került előadásra a *m. kir. Operaházban*. A *Telefon Hírmondó* előfizetői az Operaház ez előadását odahaza a lelkükben is végighallgathatják, mert a *Hírmondó* azt teljes egészében közvetlenül fogja. Az opera előadásának közvetítése után 11 óráig még cigitányezze lesz hallható a hangyokon keresztül, melyet az *Élts-kávéházból* követett a *Telefon Hírmondó*, ahol *Simplicius* kitünő zenekara játszik.

MŰVÉSZET

□ A *Nemzeti Szalon* állandó kiállítását holnap este 7 órakor bezárják, hogy előkészülhessenek az őszi kiállításra, melyet október hó 5-én fog megnyitni dr. *Wallacs* Gyula közoktatási miniszter. Az újonnan megválasztott zsüri-bizottság hétfőn délelőtt 10 órakor tartja első ülését és nyomban megkezdik a beküldött pályaművek megbirálását. A tárlatra kétszázalékkal jóval több képet küldöttek be a legjelesebb mesterek és a tehetséges fiatal gárda tagjai. A vernisszagra a

Szalon igazgatósága a hét elején szétküldi a meghívókat. A nagy közönség a megnyitás napján 2 korona és a többi napokon 50 fillér belépődíj mellett tekintheti meg a kiállítást.

□ A *brit iparművészeti kiállítás*. Rendkívül érdekes kiállítás nyílik meg keddtől kezdve az Országos Iparművészeti Múzeum üvegtetőes nagyteremében a nagyközönség és az iparosvilág gyönyörűségére és okulására. Az angol művészek és iparosok tudvalevőleg nagyon idegenkednek a kontinentális kiállítások iránt, s hogy ez a kiállítás nálunk mégis létrejött, ritka szép és terjedelmes gyűjteményét mutatta be az angol műiparnak, azt első sorban az Iparművészeti Múzeum igazgatójának, *Radisics Jenőnek* köszönhetjük, bármint egyezsük is minden érdemet elhárítani magától a katalógus előszavában. Az ó buzgó utánjárásának köszönhetjük jórésben azt, hogy az angol iparművészetnek igazán a legjavából egy kiállításra való anyag gyűlt össze, s hogy Londonban e cél elősegítésére 8 tagból álló bizottság alakult, amelynek érdemes titkára, *H. Thomson Lyon*, aki egy éven át a legüzlenebbül végezte a kiállítás összehozásával járó ezernyi teendőt, személyesen is lejött Budapestre. Mivel az angol iparművészetről még nálunk is annyit irtak össze, s mivel ugysem adhatunk jobb és szakszerűbb ismertetést, mint a *Radisics* felügyelet alatt készült ritka díszes kiállítás katalógus, a tárlatot ennek a nyomán fogjuk igen kivonatossan ismertetni, annyival is inkább, mert autopsia nélkül a közönség ugy sem tudná a kiállított tárgyakat elképzelni a legszakszerűbb kritika révén sem és sétái közben nem lehet jobb kalauza, mint a kimerítő katalógus, mely a kiállítókról is érdekes életrajzi adatokat közöl. Legszébb, legbecsebb a glasgowi *Wyrie és Lochtead* cég kiállítása, egy négy szobás épület, melynek alapszövege az Erzsébet angol királynő idejében divatos u. n. fél-laház, de akként alakítva, hogy a modern vívmányokat felölelje és a modern szükségleteknek megfeleljen. Az I. szoba a „Rossetti könyvtár” stílus emlékeztet a praerafaelista iskolára, különösen Rossettire, innen az elnevezése is. II. szoba a szalon. Falburkolat, kevés világosságágra árnyalattal, III. szoba hálószoba. Nő számára való. Ritka diszkrét alkalmazása a heliotrop, zöld és barna legényhebb tónusainak. IV. szoba ebédlő. Falburkolatának anyaga füstölt tölgyfa. — *Craford* John (Glasgow) teakából faragott kapuzatot, a *The Bath Cabinet Makers' Company* (Bath) tölgyfa hálószoba-bereendezést (színesen kirakva, vöröses-veverekkel ellátva), hálószobát, bangszeriartó szekrényt, kandallót stb. állított ki. Valamennyi a legmodernebb angol stílt tünteti föl. *Shapland* és *Petter* (Barnstable) apróbb bútordarabokkal szerepel. *Walton George* (London) hálószobabereendezése, nagy mozaikpala, palánkja, (mely az iparművészeti múzeum előtti kertben látható) egyike a legérdekesebb tárgyaknak. A mester nem tanult sem iskolában, sem mestereimtől. Megemlítjük, hogy a katalógus rajza is tőle való. *Broadwood* John és fiai (London) két pianója (az egyik fekete pácolt ébenfa, berakott díszítéssel, a másik intarziadísszel és gardag vasalással) asztalka — bálmutal és — irigység tárgya lesz. *Morse William* (London) gyönyörű szalagdíszeket, trieket állított ki. *Walter J. Pearce* (Manchester) színezett üveglablakai nálunk új dolgok. Mivel akadémiai tanításban nem részesült és az üvegnék szokásos ömözását nem ismerte, újerjedeti módszert talált föl, mely az eddigjeljárásoknál több szabadságot enged meg. A *Turnbull* és *Stockdale* (Stubbins) cég szöveket nyomtatásával foglalkozik és készítményeiből vagy husz darab látható a tárlaton. *Gaskin Artur* s neje (Worcestershire), *Miss Wintour* (Bansley), *Bawllins* (Liverpool), *Lady Gibson Charmichael* (Dalphinton), *Newton* és *Hadaway* zománcos ékszerket, nyáláncokat, másákat, tüket, függöket állítottak ki, *Ghivers Cedric Fortway*, *De Sauty Alfréd*, *Underhill*, *Smith Percy* pedig könyvtáblákat. Ez utóbbi kiállított *Vörösmarty* Szózatát (magyar szöveggel) és *Petőfi* Csatadaltát, ez utóbbit majuskula-betűkkel, az V—VII. századbeli kéziratok mintájára. Hosszas volna felsorolni valamennyi kiállított a tárgyakkal egyetemben, e helyett inkább arra kérjük a közönséget, hogy el ne mulassza megnézni e tárlatot, nemcsak a ritka alkalommal fogva, de azért is, mert nagy élvezetet nyujt neki, iparosaink pedig itéletet meríthetnek és egészséges kivételeket szerezhetnek belőle. Hétfő és péntek kivételével mindnapon ingyen látható, délelőtt 9 órától délután 5-ig.

□ *Gróf Festetics György szobra*. *Gróf Festetics* Györgynek, a keszthelyi Georgikon megalakítójának, a magyar gazdasági szakoktatás alapvetőjének érszobrát, mely *Lukácsy Lajos* jeles szobrászunk kitünő alkotása, ez évi június hó 8-án leplezték le Keszthelyen. A szobor eredeti nagysága gipszmintáján az Országos Magyar Gazdasági Egyesület most a m. kir. Mezőgazdasági Muzeumnak ajándékozta, hol a szobrot a művész tegnap állította fel. A szobor a mezőgazdasági múzeumban (Kerepesi-ut 72) hétfő kivételével naponta délelőtt 9—1 óráig díjtalanul látható.

□ **A Vörösmarty-szobor.** A Vörösmarty-szobor pályázatra érkezett és a városi Iparosarnokban kiállított művek iránt nagy a közönség érdeklődése. Naponta sokan látogatják a kiállítást, amely még egy hétig marad nyitva. A múlt vasárnap 9890 ember tekintette meg a műveket. A hét folyamán összesen 16.786 látogatója volt a kiállításnak.

□ **Timódi Sebestyén emléke.** A király által a nemzetnek ajándékozott tíz szobor egyikét, Timódi Sebestyén emléksobrát *Beszédi* Gyula szobrász már elkészítette. Az országos magyar képzőművészeti társas a jövő héten veszi bírálata alá, azután bronzba öntve, a Kerepesi-ut legforgalmasabb helyén, a Népszínház előtt levő kis parkban állítják föl.

□ **Az orvos-szövetség műtáriata.** Az orvos-szövetség műkiállítását a városi Múcsarnokban, a csütrötti hangverseny óta igen sokan látogatják. A kiállítást megtekintették az állami felső leányiskola növendékei is tanáraik vezetése alatt. Az oszlopteremben most elhelyezték *Begas* szobrász egyik kiváló alkotását. A vendéglősök nemzetközi kongresszusának elnöksége, a tárlat látogatása alkalmából 100 koronát adományozott az orvosok özvegyei és árvái segélylapjára.

Az epreskert tájékaról.

A húsch.

A Vörösmarty-szobormintát díszítette, igazgatta egyik jeles szobrászunk. Az alakok már kifomálódtak az agyagból, mikor a műterembe belép egy vidám öteleiről híres piktor.

— Ah! Vörösmarty!

— Igen — mondja a szobrász, leteszi az agyagot, aztán hátrálép s félig behuny szemmel nézi a munkáját. A vendég is néz s szólanlan állanak egy darabig.

— Nos? kérdi a szobrász.

— Gyönyörű! mondja a piktor.

— Örülök, hogy tetszik. Sokat adok a véleményedre.

— Köszönöm. De meg kell jegyezmem öreg, hogy itt baloldalt ennek az alaknak nagyon magasan kellene állania.

— Ennek?

— Igen. És jobboldalt a másik alaknak jobbra van a helye.

— Igen.

— Es az architektúrának az a baja, hogy... A szobrász idegesen intett a kezével s közbevágtott:

— Ugyan kérlek. Várd meg legalább, amíg megszárad.

— Kérlek. Szívesen.

A jókedvű piktor leült egy dobogóra, keresztbe rakta a lábát s így szólt:

— Azt mondd, hogy várjam meg, amíg megszárad. Erről eszembe jut egy anekdota.

— Anekdota?

— Az. A Blau nyitott magának egy mézár-széket. Az igazat megvallva, nem volt hozzá valami sok tőkéje s így ő maga készítette el a berendezést is, sőt a cimtáblát is maga festette. Blau tehát ül a bolt előtt s egy nagy deszkára ezt a szót rajzolja: Hus. Blau azonban nem érti az egyszerű helyesírást s ezt a szót: *hus* így pingálja ki a táblára: *HUSCH*. Mikor már az utolsó H betű második szarát is lerajzolta, valaki megszólal a háta mögött:

— Blau ur! A husz nem írják sch-val, hanem csak s-el.

Blau erre megfordul, idegesen és türelmetlenül méri végig a kritikust s így szól:

— Kohn! Maga hallgathatna legalább addig, amíg megszárad.

A Wampeticosban arról beszélgettek egy asztalnál, hogy vannak emberek, akik még ötvenöt éves korukban is nőnek. A társaságban egyetlen ilyen koru ember volt, aki föltűnő érdeklődést mutatott a dolog iránt.

— Hogy-hogy? Nőnek? Gyerekek! Nőnek?!

— Igen.

— Hát még én is megnőhetek?

— Meg öreg! Még te nagyot nőhatsz!

— Érdekes. Hogy én megnőhetek!

Ezen aztán elmélázott az öreg. Két jókedvű szobrász észrevette ezt az elmélyedést s elhatározták, hogy ők megnővesztik az öreget. Mindennap, mikor az öreg szobrász eljött vacsorára, egy szalag papírost dugtak a kalapja bélésebe s egy-egy félcentiméternyi levágtak a botjából. Közben egyre beszéltek arról, hogy az ember ötvenöt éves korában is nőhet. Mikor a kalapban már el volt rejtve fél Európa hírlaprodalma s a botból is levágtak vagy egy deciméter, vidám pezsgőzés után hazalelé indultak.

Az öreg csöndesen ballagott s gondolatba mélyedt. Olykor megállt, a lábát nézegette, aztán a botját próbálgatta s a kalapját szorongatta a fejére.

A társaság összenevetett. Az öreg csak egy re lépegetett aztán hirtelen megállott, nagyot tujt s az erős meggyőződés hangján így szólt:

— Nohát fiuk, veszszek meg, ha én nem nővök!

TUDOMÁNY, IRODALOM

A trombitás.

— A Héttől. —

Messze még a Tisza — este ott kell lenni, Fáradt a legénység, nem ér rá pihenni.

— Trara — trara —

Talpra baka, rongyos baka! Huszárok nyergelni!

Csak egy legény maradt a seregűl hátra Két ölel karnak édes mómorába:

— Trara — trara —

A trombitás, a zászlóalj Legszébb katonája.

Már pirkad a hajnal lenn az ég peremén, Hogy kengyelbe hágtott a daliás legény.

— Trara — trara —

Még csök tüzel az ajakán, Még álom ül szemén.

S ahogy térül-fordul, utcák során vágat, Minden utcasorbul — álom-e, káprázat?

— Trara — trara —

Vad idegen trombita búg Idegen nótákat.

S mint mikor a Tisza tavasszal megzajdul S messze süvit a part dögéstől, morajtul,

— Trara — trara —

Vad, idegen hadak árja Csap ki a talajbul.

„A muszka! A muszka! A cár katonája! S te zászlód elhagytad — egy asszony esőkjára!

— Trara — trara —

Nosza kardom, jó pirapám, Mossatok tisztára!”

Megereszté lova acél zaboláját, Meg is subogtatta rozsdátlan szabályját,

— Trara — trara —

Csalogatta ki a sorbul Sorra a muszkáját.

„No hát jertek, jösztek, valahányan vagytok, Isten az atyám, ma mind fübe haraptok,

— Trara — trara —

Egy igaz magyar huszártól Hős halált arattok!”

Egyszer csak hideget érez szíve táján, Bugyborékol a hang a trombita száján:

— Tra — ra — ra —

Csurog a vér — meg is alszik A nyereg kápáján.

Es szól a kapitány, a hadak vezére:

„Sortüzet fiuk, a hős tiszteletére!”

— Trara — trara —

Trombita, dob, puskadőrej A katona bére. —

... Tavasz pacsirta berepül az égbe, Öreg anyó mészáz egy kis domb tövébe,

— Trara — trara —

Egy trombita — egy trombitás Kóvályog eszébe’ ...

Kiss József.

□ **A Kisfaludy Társaság pályázata.** A Kisfaludy Társaságnál ez év október hó 31-én a következő pályázatok járnak le:

Lukács Krisztina jutalom (1901-ről). Kívántatik kisebb költői beszély mint Vörösmarty-rész Ilonkájá, Arany Pázmány lovagja. Nagyobb költői ebeszélések a pályázatból kizártnak. Jutalom a Lukács Móriótól nevének, Birly Krisztinának emlékére tett alapítványból 1000 korona. — Széher Árpád-jutalom: Kívántatik Arany Toldi Trilógiájának széptani méltatása. Jutalma 1000 korona. — Somogyi Dezső-jutalom: Kívántatik egy szatira. Jutalma 200 frank aranyban. — Ijabb Bojár gróf Vignyázó Sándor-jutalom: Kívántatik magyar történelmi tárgy, prózában írandó kisebb ebeszélést, amely fél nyomtatott ívtől két ívig terjedhet. Jutalma a bojár gróf Vignyázó Jozefin által elhunyt testvére, Vignyázó Sándor nevére tett alapítványból 240 korona. A pályamunkák idegen kézzel, tisztán és olvashatónan másolva beküvé, lapozva, a szerző valódi nevét rejtő lepecsételt, jelmondatos levél kíséretében október 31-ikéig a társaság titkárához küldendők.

□ **Uj Idők.** Oszli hangulat van Neogrády Antal szép képeiben, melyet melléklet gyanúant ad olvasóinak a kezdődő új évnegyed alkalmával az *Uj Idők*. Sziporkázó jókedv ellenben Herzeg Ferenc most kezdődő regényében, eszpekedő malicia abban, amit Horkayné a Vörösmarty-szobor pályázatáról mond.

Ez a pályázat képeiben is bőven van képviselve, nemkülönben a mutt hét legkiválóbb eseménye: Kossuth születése századik évfordulójának megünneplése. A szerkesztőn kívül irtak még ebbe a számba: Gárdonyi Géza, Bródy Sándor, Endrődy Sándor, Anima Sola, Vayk. Előfizetni az *Uj Időkre* most van alkalmas időpont az új évnegyed elején, mikor új regény kezdődik Herzeg Ferenc tollából. Mutatványszámot a kiadói hivatal (Singer és Wolfner, Andrassy-ut 10.) kívánatra ingyen küld.

□ **Vénygyűjtemény.** Dr. *Dóka* Árpád egyetemi tanár vénygyűjteménye melynek első kiadását 1889-ben adta közre a Singer és Wolfner cég, hatodik telemesen bővített kiadásában a napokban hagyta el a sajtót. Magyar orvosi könyv hatodik kiadást még soha sem ért el. Hogy e könyv így sok kiadásban fogott el, legjobb kritikája használatosságának, szükségességének. Az új kiadásnak beosztása maradt a régi megszokott, kipróbált. Az új gyógyeszkereket, melyeknek adagolási módja annyi gondot okoz az orvosoknak, ismét és pedig nagy számban vette fel a szerző. De nemcsak a felvett szerek száma szaporodott meg, hanem a vényeké is. Míg az ötödik kiadásban 875 vény van, a hatodikban 941. A budapesti klinikáknak vényeit szerző összegyűjtötte s a gyűjteményt azokkal is gazdagította. Uj szakaszai a könyvnek: A háziorvószerkekre vonatkozó belgyógyászati rendelet kivonata és az országos betegápolási alap stb. szabályzatának kivonata a mintaszereleg rendelendő gyógyszerek vénymintáival; s végre a gyógyszerész munkadíjak és edények hivataos árszabványának kivonata. A zsebben is elférő, hajókönyv, egész vászonkötésben készült könyv ára mint eddig 3 korona 60 fillér. Kijadja a Singer és Wolfner-cég.

□ **A német helyesírás alapelvei.** Hézagpótló minden iskolában, ahol nemelőtt is tanítanak *Hauser* Rezső Sándor most megjelent kis műve: *A német helyesírás alapelvei*. helyesírási szótárral, mely az új egységes német helyesírásban nyújt teljes eligazodást. Az újításnak nagyban megkönnyebbit az átmenetet a régi osztrák helyesírásról az új egységes német helyesírásba. A hasznos könyvet a Franklin-Társulat adta ki, ára 1 korona.

VIDÉK

— **(Uj főgimnázium.)** Nagy-Köröshön tegnap ment végbe a református főgimnázium díszes új épületének ünnepélyes felavatása. A monumentalis épületet Baumgarten Sándor műépítész tervezte s Erdélyi Mihály szegedi építész építette. Az iskola az ötvenes években hazánk anyai irodalmi kitűnőségét: Arany Jánost, Szász Károlyt, Szabó Károlyt, Salamon Ferencet, Acs Zsigmondot, Szilágyi Sándort vallhatta büszkén tanárának. A jelaváltási ünnep a ref. temp. omban folyt le, melyen résztvettek Wlassics miniszter képviselőiben legújabb Szász Károly miniszteri osztálytanácsos, Zsilinszky Mihály államtitkár, Szász Károly képviselőiben Petri Elek teológiai akadémiai tanár püspök helyettes, Adám Kálmán, a kecskeméti ref. egyházmegye esperese, a kecskeméti jogakadémia, állami líreális iskola, református főgimnázium, a budapesti, békéscsabai, ceglédi főgimnáziumok küldöttei. Flóó Lajos hálaadó imája és üdvözölő beszéde után Zsilinszky államtitkár köszönté meg az üdvözölő; majd Szász Károly mondott szép beszédet, Szalay Gyula főgimnáziumi igazgató olvasta fel az építés történetét, Horváth József tanár magas szármalasu ódáját szavalta el s aztán Petri Elek megadó imája zárta be az ünnepséget. Az ünnepelő közönség a régi gimnázium épülete elé gyűlt, ahol leleplezték az Arany János egykori lakóháza helyén elhelyezett emléktáblát. Itt Danóczy Antal tanár költői szépségeken gazdag, gyönyörű beszédet tartott.

SPORT

□ **Fodor főkvívóterme.** Fényesen sikerült vivó akadémiát rendezett ma Fodor Károly vivóterem az Andrassy-ut 88. számú vivó- és tornateremnek megnyitása alkalmából. A program a következő volt: gyermekvívás, vívóvívás, kardvívás, mesterek mérkőzése. Az akadémia Fodor legkiválóbb növendékeit gyűjtötte össze és klasszikusan szép látvány volt az ügyes vívók mérkőzése. A legnemesebb sport hívei a nagyszámú vendégsereg osztatlan tetszését vívták ki. A finom cselek az elegáns mozdulatok, a gyors ríposztok, a láb és kézmozgások harmonikus egysége elragadták a nézőket és azt a kiváló szakértelem és gondosságot tanusították, melylyel a mester növendékeit oktatta. Kiváló érdeme Fodornak, hogy minden ambicióját abba helyezi, hogy vivósportunk minél hatalmasabban fellendüljön és európai színpalotnara maradjon. Legfényesebben tanusodik a mester törekvéséről az, hogy vívómesteri működése alatt körülbelül tízezer növendéket oktatott. Most is, hogy növendékeinek minden mértékben eieget tegyen és a távollakó, különösen VI-ik kerületbeli tanítványainak a vivás gyakorlását megkönnyítse, megnyitotta az Andrassy-uti termeit és így itt és a régi Koronaherceg-utcai tereiben nyerne oktatást a mester növendékei. A most megnyitott Andrassy-uti vivó- és tornaterem igen szép és rendkívül elegáns. A kényelmes ülőzők és mosdószobák mellett kiválóan illeszkedő modern berendezésű szauna áll a tanítványok rendelkezésére. Maga a vivóterem nagy, tágas és úgy a világítás, mint a szellőztetés kitűnő. A tornaterem berendezése igen elegáns és rendkívül praktikus. A mintaszertien berendezett terem megnyitása is arról az igyekezeetről tesz tanúságot, melylyel Fodor mester a vivósportot fellendíteni igyekszik.

*. Luxuslő-vásár. A Tattersall telepén folyó őszi luxuslő-vásár mai napján szép napos idő kedvezett a nagyszámú közönségnek, mely gyönyörködve szemlélte a szebbnél-szebb fogatok előhajtását. A mostani vásáron tulajdonok számban a jukker-hintős- és hátsólok dominálnak, a négyesfogatok száma meglehetősen csekély. A mai nap folyamán elkelt 45 darab lő, 1600 korona átlagár mellett. A vételkedv erős, a vevők nagyrésze még csak ma és holnap érkezik. Holnap délelőtt megy végbe a díjazás, melynek eredményét a déli órákban hirdetik ki.

*. Cambridge — Pannónia. A cambridgei diákok meghosszabbított budapesti tartózkodásukat s október elséjén mérkőznek a Pannónia Evész-O ub iotball csapatával. Ez a mérkőzés lesz hivata a magyarok tulajdonképpeni erősséget az angoloknak kimutaini, miután a Pannónia csapata oly erős, mint amint talán még magyar csapat nem volt. Az érdekes mérkőzés szerdán délután 4 órakor kezdődik.

** Őszi löversenyek. Valami bánatos csend űlte meg ma délután a versenytér. Kis közönség lélegzett a tribünök alatt, arisztokrácia semmi, plebs az olcsó helyeken tömegtelen s iavoritok és outside-rek váltakozva győztek. Szóval ott kezdődtek a versenyek, ahol a nyáriak végződtek. Meglepetést Marco Polo és Gyöngyszíget győzelme okozott, azonkívül — ha nem is totalizátorértékben kifejtve, — Mr. John végtelen könnyű diadala az Allamdíjban, A versenyek részletes eredménye:

I. Gödöllői díj. Díj 3000 korona. Távoltság 1600 méter. Capt. George Belvedere-jé (Krouzil) első, Ká Gall (Cleminson) második, Vezér (Van Dusen) harmadik. Azután: Picador. Totalizátor: 10:23. Helyre-igodások: I. 50:74, II. 50:150.

II. Államdíj. Díj 4000 korona. Távoltság 2600 méter. Mrávik Pál Mr. John-ja (Gray) első, Parapiuie (Bullford S.) második, Lepke (Van Dusen) harmadik. Azután: Akárbogy, Verita. Totalizátor: 10:36. Helyre-igodások: I. 50:124, II. 50:320.

III. Őszi kisérlet verseny. Díj 10.000 korona az elsőnek. 1000 korona a másodiknak, távoltság 1100 méter. Grót Degenteid J. Marco Polo-a (Holmes) első, Hippias (Southery) második, Kiss me (Cleminson) harmadik. Azután Jacobinus, Csatt Pumas, Donnerwetter, Carte blanche, Cocain. Totalizátor: 10:122. Helyre-igodások: I. 50:200, II. 50:166, III. 50:264.

IV. Nursery-handicap. Távoltság 1000 méter. Díj 3000 korona. Rohonc Gy. Gyöngyszígetje (Holmes) első, Bon soir (Huxtable K.) második, Vains (Van Dusen) harmadik. Azután Szokond, Orion, Pruszli, Sunshine, Tárnok, Camperdown, Donald, Alfonso, Bonanza, Romano, Hermina, Franko, Pro gaiety, Octavia, Speranza és Partnerin. Totalizátor: 10:181. Helyreigodások: I. 50:272, II. 50:126, III. 50:142.

V. Kétévesek eladóversenye. Díj 2000 korona, távoltság 1000 méter. Péchy A. Curlese-e (Krouzil) első, Herzdám (Neuhof) második, Hamis (Zsebök) és Zsiga báró (Smejda) holversenyben harmadik. Azután: Mr. Jersey, Takarodí, Colibri, Mikor nagy, Gedacht és Thibet. Totalizátor: 10:27. Helyreigodások: I. 50:64, II. 50:142, 70 (Hamisra) és 62 (Zsiga báróra).

VI. Eladóverseny. Díj 2000 korona. Távoltság 2000 méter. Mrávik Pál Detreje (Gray) első, Glen d'or (Smejda) második, Diadal (Taral) harmadik. Azután Ponyvásy, Bordereau és Quitt. Totalizátor: 10:25. Helyreigodások: I. 50:70, II. 50:50.

Holnap a Földmívelésügyi minisztérium díjának napja van. Nemet lovak ezidén a futamban nem vesznek részt. Jelöltjeink:

- I. Babér-Bergeret.
- II. Orgona-Cassandra.
- III. Patron-Dégenföld-ist.
- IV. Bon soir-Madrid.
- V. Talvolta-Erszike.
- VI. Mr. Paul-ist-Harkányi-ist.

*. A földmívelésügyi minisztériumi-díj eredményét mindazok, akik nem mehettek ki a versenytérre, a Telefon Hirmondó utján tudhatják meg leg hamarabb, mert a Hirmondó kétutamonként, az egyes versenyek lefutása után azonnal részletes tudósítást olvastat fel a versenyek eredményéről. A löversenyeredmények felolvasására kétszeres riadójellet hívja fel az előfizetők figyelmét a Telefon Hirmondó.

Nyilttér.

VÉRGYÓGYÍTÁS HEMOPATIA

Ezen új eredeti gyógymód rendkívül sikeres lesz alkalmatlan kórosan, asztma, szív, vesze, gyomor, hó- és hólyagbetegségeknél, súlyos ideg-, vér- és bőrbajoknál. Biztos védelmet szűkítődés és elcsúszás ellen. 14 év óta ki lett próbálva és most évente százszor teljes gyógyulással szolgált.

A gyógymód megalapítójának és egyedül képviselőjének

Dr. KOVACS J. egyet. orvosának (Hemopatia) rendelőintézte van

Budapest, V. ker., Váci-körút 18. szám alatt.

Rendelés naponta 9-11-ig és 3-6-ig. Dilazott levélre válaszol.

Bejegyzett intézetben kívül is kezel. — Nehéz betegeknek legbiztosabb gyógymódja.

Dr. REICH

budapesti medico-mechanikai Zander-intézete

VIII., Múzeum-körút 2. Telefon 54-30.

Testgyógyászati és fejlődési tornaszak. Teljes mechanikai berendezés Zander rendszerre szerint. Orvosi masszázs. Széles hőlég. — Villamos- és szénásv-fűtők. — Prospektusok.

Egyéves önkéntesek
legjobban és legolcsóbban szereshetik be felszeréseiket az előnyösen ismert

BLUM ÉS TÁRSA
szerb királyi és József főherceg udvari szállítói

Budapest, Sütő-utca 2.

T. c.

Van szerencsém tisztelettel jelenteni, hogy poroszközzenkereskedésemet az itteni piacon, sok évi munkásságomnak, **Steiner Miksa** úrnak adtam át, ki azt **Mansfeld Ernő** úrral együtt a

STEINER MIKSA és TÁRSA

bejegyzett cég alatt fogja folytatni.

Midőn ezen új foglalt melegebben ajánlom, megjegyzem, hogy a **készén-eladását** teljes vasuti kocsikban továbbra is folytatom.

Teljes tisztelettel

Berl D.

Dr. Schiff Kálmán
massage testgyógyászati és svédornászati gyógyintézetében (IV. ktr., Károly-körút 22. sz. Róser-bazár)

testgyógyászati és fejlesztő csoport-tornászati és lények részére. (Rozs testtartási vérszegénység idegesség, ált. gyengeség ellen.) Beiratkozás naponta 10-11 óráig.

Diskrét betegségek elsőrendű gyógyító-intézete Budapest, Teréz-körút 44. I. emelet

Dr. Mitzger Tivadar
személyes vezetése alatt, nyitva egész nap. Elismert kiváló gyógyhatású modern intézet ideg-, némi-, vérbetegségek és gyengeségi állapotok, impotencia gyökeres gyógyítására. Tapasztalt radikális és gyors eredményeket feltűnő honorarium teljes gyógyulás után fizetendő. Prospektust és levelekre értesítést díjmentesen küld az intézet.

Természetes forró, meleg kénforrások, iszapforrások, szapporogások,

rubany-masszage, Vízgyógyintézet, Villanýfnyűrűk, gőzfűrűk, kő-és kádifűrűk, gyógyvíz-szuszitók. Ócsa és gondos ellátás. Csuz, kőszén, ócsa-borjak stb felől kimerítő prospektust küld ingyen a Szt.-Lukácsfürdő igazgatóságán, Budán.

THE MUTUAL
new-yorki életbiztosító-társaság.

A társaság vagyona:

1898. dec. 31-én	1,437,913,603	frank
1899. „ 31-én	1,563,961,000	„
1900. „ 31-én	1,687,840,168	„
1901. „ 31-én	1,828,181,200	„

Magyarországi vezérigazgatóság:
Budapest, IV., Károly-körút 26.

(Az o rovat alatt közzölteknek sem tartalmáért, sem alakjáért nem teletős a szerkesztőség.)

TÖRVÉNYSZÉK

§§ Sarnecki elitélése. Belsőből jelentik nekünk, hogy Sarnecki Szaniszlót ma háromnapig tárgyalás után csalásért 15 havi súlyos börtönrre ítélték. Az ellélt felebbezett.

TÁVIRATOK

A libanoni kormányzó.

Berlin, szeptember 27. A Wolff-ügynökség jelenti Konstantinápolyból: Az osztrák-magyar nagykövetségen Teufik basa török külügyminiszter és az idegen háalmak összes képviselői ma aláírták a jegyzőkönyvet Muzajer basának libanoni kormányzóvá való kinevezése tárgyában.

Anglia kormánya és a boer vezérek.

London, szeptember 27. A kormányhoz közel álló körökben beszéltek, hogy a boer tábornokok kiáltványának hátrányos következményei lesnek a kormány és a boer vezérek közt levő viszonyra, mert a tábornokok bebonyozították, hogy még mindig Krügerrel taranak az angol kormányval ellentétben. Cham-

berlain álitólag nyilvánosságra készül hozni a béketárgyalások jegyzőkönyveit. A boer tábornokokat októberben idevárják s akkor választaniok kell a közzöt, hogy vagy szakítanak Leydsszal és környezetével, amely elenséges magatartást tanusit Angolországgal szemben, vagy pedig le kell mondaniok arról a reményről, hogy a gyarmatok, koronatanácsában szavazatot és helyet kapnak.

Közgazdasági táviratok.

Bécs. szeptember 27. Ma tartották meg a mézárások már régen jelzett gyűléstüket. A detail-husárak felemelését célzó indítványtól ellállottak. A sertésfelelem ma kilogrammonként 8 fillérrel emelték a hus árát.

Bécs, szeptember 27. (A Budapesti Napló telefonjelentése.) A hivatalos jelentések szerint az arafés Orosz- és Franciaországban, továbbá Argentinában és Indiában jóval kedvezőbbnek ígérkezik, semmint várták. de ezek a hírek az osztrák és a magyar gabona-tözsdékre nem gyakoroltak befolyást. A termelők gabonaművekben, különösen buzában és rozsban tartózkodók voltak, a fogyasztás pedig csak a legszükségesebbre szorítottak. A heti közsden buzát jobban kínáltak s ennek köszönhető, hogy aránylag jobban vásároltak.

Eladtak buadt: 4000 mm. 78.8 kg. 7.43 K. Keszesztur 3 hónapra Bécsből, 1000 mm. 81 kg. 7.05 K. Mezőtúr és 82 kg. 7.05 K. Mezőtúr, 81.5 kg. 7.— K. T.-Szt.-Miklós, 82 kg. 6.90 K. Dévaványa, 83 kg. 7.06 K. Mező-Berény, 76.5 kg. és 77 kg. 6.70 K. D.-Szerdahely, 77.5 kg. 6.70 K. Perbete, 77.5 kg. 6.65 K. Zirez, 6.75 K. Enying, 76.5 kg. 6.75 K. Eötvös, 76 kg. 6.60 K. Kis-Czell. Rozs kínálata növekedett s ezért ártartó volt. 6.20 K. Szered, 6.25 K. Érsekujvár, 5.99—6.05 K. Pápa. Arpának forgalma a lehető legcsekélyebb volt. Takarmányárak változatlanul szilárd árlományok maradtak. Tengeri 6.10—6.15 K. 6.80—6.85 K., magyar zab minőséghez képest 6.30—6.80 K.

A határidőpiacon a lehető legnagyobb csönd uralkodott s csak elvétve fordultak elő kötések. Záratirok jegyzettek: Buza öszre 7.70, buza tavaszra 7.35—7.37, rozs öszre 6.47, rozs tavaszra 6.63, zab öszre 5.98—5.99, zab tavaszra 6.25—6.26, tengeri szeptember-októberre 5.98 K.

Liszt forgalma nyugodt, ára 20 fillérrel emelkedett korpa szilárd, tartott.

New-York, sept. 26. (Terménylőssé.) (Zárlat.) Gyapot: New Yorkban helyben 9.— (9.—). Szept-re 8.66 (8.66). Decemberre 8.72 (8.72). New-Orleansban helyben 8.1/2 (8.1/2). — Petroleum: Stand white New-Yorkban 7.20 (7.20). Stand white Philadelphianban 7.15 (7.15). Refined in Cases 8.50 (8.50). Credit Balances at Oil City 1.22 (1.22). — Zsír: Western steam 11.25 (11.50). Rohe és Brothers 11.25 (11.50). — Tengeri iránzata engedő. — Szept-re 66.1/4 (66.1/4). Októberre 64.1/4 (64.1/4). — Decemberre 51.1/2 (52.—). Buza iránzata engedő. — Páros öszri helyben 74.1/2 (74.1/2). Szept-re 75.— (75.—). Októberre — (—). — Dec-re 73.1/4 (74.1/2). Májusra 74.1/2 (74.1/2). Gabona szállítási díja Láverpoolba 1.1/2 (1.1/2). — Káté: iair Kío T. sz. 5.1/2 (5.1/2). — Szept-re 4.90 (4.90). Decemberre 5.10 (5.10). — Liszt: Spring Wheat clears 3.10 (3.10). — Csukor: 2.1/2 (2.1/2). — On: 25.95 (25.92). — Éde: 11.1/2—11.1/4 (11.1/2—11.1/4). — (A zárójelben lévő számok a tegnapi árakat jelzik.)

Chicago, szeptember 26. (Terménylőssé.) (Zárlat.) Buza iránzata engedő. — Szept-re 84.1/4 (86.—). — Okt-re 69.— (—). — Tengeri iránzata gyenge. — Szept-re 68.1/2 (60.1/2). — Zsír: Okt-re 9.90 (10.—). — Januára 8.67 (8.72). — Szalonna short clear 11.25 (11.25). — Sertészsír: Okt-re 16.50 (16.65). — (A zárójelben lévő számok a tegnapi árakat jelzik.)

Szerkesztői üzenetek.

— Kéziratokat nem adunk vissza. —

Pincér. A H. M. szerkesztősége Kecskeméti-utca 13-ik szám alatt van. — E. F. Kaposvár. Arra a kérdésre, hogy mennyiben emelkedett vagy hanyalott a polgári osztály Kossuth Lajos óta, nem lehet csakugy röviden választ adni. Disszertációra vagy publicisztikai dolgozatra való téma ez. Gimnáziumba alig ba adnak 101 ilyen kérdést, így valószínű, hogy beszélgetés közben vetődött föl önöknek e kérdés. Hogy a helyes képet erről megnyerje, el kell olvasnia kulturhistóriai szempontból Magyarország újabb történetét. Am még ezelőtt a polgári osztály tulajdonképpen jelentőségével s a fogalommal magával is meg kell ismerkednie. Minderre azonban ideje s hivatottsága inkább későbbi tanulmányai során lesz, ezért — bár az érdeklődése dicséretes — tegye el a témát későbbre. — N. S. I. Reklamálni lehet, de az eredmény kétes. 2. Nem kaphat iparendéylet. — Kolozsvár. Az összes tárgyakból kell vizsgázni. — L. J. Budapest. Láng tervezete szerint épült. — Szilágy. Nem tuduk. — Gyopár. 1. Orvos a megmondhatója. 2. Mind a kető dallamos. 3. Omár = Holló Márton; xi = Bródy Miksa. 4. Nem kora.

MESE

A békamenyasszony.

Hol volt, hol nem volt, volt egyszer egy király, annak volt három fia. A két idősebbik okosnak tartotta magát, a legkisebbiket pedig bolondnak csúfolták.

Mikor ezek a legények korba jöttek, azt mondta nekik, az apjuk:

— Édes fiam, most már házasodhattok. Vegyétek az ijatokat, lőjön ki rajta mindegyikötök egy nyilvesszót s amerre az a nyilvessző leesik, arra menjete el feleséget keresni.

Jól van, kimentek a királyfiak, előtte mindegyik a nyilát, aztán a legidősebbik jobbra, a középső balra ment, a legkisebbiket pedig egyenesen előre indult, arra esett le a vesszeje.

Ment, mendegélt, egyszerre csak rája esteledett s észre se vette, hogy egy mocsár közelébe ért. Mire észrevette, már — zsupsz — sülyedt lefelé. Csak sülyedt, csak sülyedt, utóljára olyan helyre sülyedt, ahol nem volt többet se víz, se sár, hanem szép egyenes, száraz föld, a száraz közepin egy kis tócsa s a tócsa szélén egy béka.

— Jaj, — azt mondja a királyfi — hogy kerülök én ki innen!

Hát erre ki szólamlík meg más, mint a béka:

— Innen bizony ki nem kerülsz, míg meg nem ígére, hogy engemet feleségnek elveszel.

— Uram és én Istenem, hogyan vehetnélek el feleségnek, mikor te béka vagy!

— De csak végy el, nem bánod meg.

Mi volt szegény királyfinak mit tenni, egy csöpp kedve se volt a föld alatt elpusztulni, hát megígérte, hogy Isten neki, elveszi.

Abban a szempillantásban amint ezt mondta, már kint volt a mocsárból s nagy busan indult hazafelé.

Mire haza ért, a bátyjai már otthon voltak. Mindegyik eldicselkedett, hogy milyen szép menyasszonyt talált, egyik egy grófnak, másik egy hercegnek a leányát, csak a legkisebbik hallgatott, dehogyan merete volna megmondani, hogy béka a menyasszonya, akárhogy faggatták, csúfolták.

Másnap azt mondja a király:

— Szeretném látni, melyiteknek a menyasszonya a legdolgosabb, melyik tudna nekem holnapra legszebb inget varrni.

Elindultak erre a királyfiak, elindult a legfiatalabb is, de olyan busan baktatott, mint a kinek az orra vére foly. Mikor odaért a mocsárhoz, a béka már várta.

— Koá, koá brekeke!
Szép királyfim csak gyere.
Tudom, apád mit kíván,
Mindjárt hozom, én mátkám.

Avval lebukott a mocsárba, de alig volt oda egy pár szempillantásig, már jött is föl egy kis skatulyával és odaadta a királyfinak, hogy vigye haza.

Mire hazaért a királyfi, a bátyjai már otthon voltak. Mind a hárman odamentek, hogy majd odaadják az apjuknak, amit a menyasszonyuk varrt. Először a legidősebbik adta oda az inget, a király megdicsérte, aztán a második azt is megdicsérte, hogy ügyes menyasszonyt választott. A legkisebbik nem merete mindjárt odaadni, mert nem tudta, mit hozott a skatulyában.

— Jobb is, ha nem mutatod, te bolond, mit hoztál, azt mondta a két bátyja, mert micsoda lány lehet az, aki te hozzád is elmegy.

Azonban a király unszolta, hogy csak adja ide, akármit is hozott, hát utóljára odaadta.

No iszen volt csodálkozás, mikor a király kinyitotta a skatulyát. Selyem volt az ing és csupa aranynyln, ezüsttel, gyémánttal volt kivarva, de olyan szépen ám, hogy már a világon szebben nem is lehet.

— Mi türes-tagadás, azt mondta a király, a te menyasszonyod a legderekabb lány, az küldte a legszebb inget. No de most azt szeretném látni, melyik tud nekem legszebb kendőt szöni.

Elindult a három királyfi, a legkisebbik most már valamivel jobb kedvvel és estefelé odaért a mocsár szélére. A béka már várta és azt brekegte:

— Koá, koá, brekeke!
Szép királyfim, csak gyere.
Tudom, apád mit kíván,
Mindjárt hozom, én mátkám.

Avval lebukott a mocsárba, de alig volt oda egy pár szempillantásig, jött föl egy kis skatulyával és odaadta a királyfinak, hogy vigye haza.

A két bátyja most már nem mert csúfolódni. De jól is tették ám! Mert mikor a király kinyitotta a skatulyát, mindenkinek elállt a szeme-szája a nagy csodálkozástól. Olyan szépet, de olyan szépet még álamban se látott soha senki se. Az volt csak a kendő! Minden szája arany, ezüst, gyémánt volt és úgy csillogott, úgy ragyogott, hogy majd elvette a szeméfényét, aki ránézett.

No de meg is dicsérte ám a király a legkisebbik fiát:

— Édes magzatom, te választottál a legjobban, a te menyasszonyod a legügyesebb. Hanem tudjátok mit, már most azt szeretném látni, melyiteknek a menyasszonya a legszebb, holnap jöjjetek el velük hozzám, aztán meglesz a lakodalom.

A két idősebbik úgy örült, hogy majd kibujtak a börtükből, mindegyik azt hitte, hogy az ő menyasszonya a legszebb. Hanem bezzeg nem örült a legkisebbik. Egész nap sóhajtozott és ha senki se látta, még sirt is. Jaj, hogyan hozta ide

a menyasszonyát, most majd mindenki megtudja, hogy — béka.

No de mindegy, azért neki is el kellett indulni. Ment nagy szomorúan, nagy bánatosan, egy lépést előre, kettőt hátra, de azért mégis csak odaért a mocsárhoz. A béka kint ült és megszólította:

— Ejnye, de szomorún
Lépegetsz, szép mátkám.
Ki bántott, mi bajod?
Nekem csak megvallod?

— Jaj, bizony nagy a bajom; édes apám azt akarja, mutassuk meg, kinek van a legszebb menyasszonya. Hogy vigyelek oda eléje tégedet, mikor te béka vagy?

— Ha béka vagyok is, azért elvihetsz. Várj egy kicsit, mindjárt felöltözöm, aztán mehetünk.

Avval lebukott a mocsárhoz s nemsokára jött is föl. Kákából font kocsiban ült, hat kecske-béka volt belőfogva, két béka volt a bakon, két béka hátul, két béka meg a főlhágóra kapaszkodott. Szépen megállt a királyfi előtt és intett neki, hogy üljön melléje.

— Hogyan ilhettek melléd, azt felelte a királyfi, iszen az ujjam se férne el melletted, nem hogy én!

— De csak próbáld meg, ülj föl.

Megpróbálta a királyfi, megfogta a kákából font kis kocsi s abban a szempillantásban egy gyönyörű gyemántos üveg hintó termett ott helyette, hat daruzsörű paripa prüszkolt előtte, a bakon libériás kocsis, elül, hátul, oldalt libériás cifra inasok, a hintóban pedig olyan gyönyörű egy teremttés, hogy széles e világon sehol se lehetett pártját találni.

Hej, mekkora örömmel ugrott a királyfi melléje, a világszép teremttés pedig azt mondta:

— Látod-e, mégis jó, hogy menyasszonyodnak vettél. De én is köszönöm ám, hogy ezt tetted velem, mert ezzel megvaltoztál. De megvaltoztad vele az egész országomat is, mert én is királylány vagyok. Nézz csak egy kicsit hátra!

Hátranézett a királyfi, hát nem volt ott többet mocsár, hanem egy nagy főláros, ezer meg ezer ember járt-kelt benne és mind azt kiáltották:

— Eljen a mi királyunk!

Aztán elhajtottak, mint a forgószél. Mekkora csodálkozás lett a kastélyban, mikor a legkisebbik meghozta a gyönyörű menyasszonyát és megtudták, hogy királyné. Az öreg király is azt mondta:

— Ez a legszebb!

Aztán megvált a hetedhét országra szóló nagy lakodalom. Sokáig boldogan éltek és ha meg nem haltak, most is élnek.

REGÉNY

SZEGÉNY EMBEREK.

(Foma Gorgyjejev).

Irtta: GORKIJ MAXIM.

(88)

— Igen. Szigorúnak kell lennünk. Az almok az ifjaknak és a fiatal lányoknak valók, komoly emberek csak komoly dolgokkal foglalkozhatnak.

— Olykor nagyon sajnálom Fomát. Mi lesz belőle?

— Ahhoz semmi közöm. Azt hiszem, hogy semmi különös sem lesz belőle. Se jó, se rossz. Könnyelmű gyerek. El fogja pocsékolni vagyonát — semmi más. Hagyjuk ezt. El fog zülleni.

— Ugy van, uram! — mondta Foma, miközben kinyitotta az ajtót. Tönkre fogok menni, el fogok zülleni. Amen! Csak már megtörtént volna!

Ljuba ijedten ugrott föl a székről, Taraszhoz szaladt, aki zsebretezt kézzel állt meg a szoba közepén.

— Foma! Szégyeld magad! Hallgatóztál!

— Hallgass, báránykám, — mondta Foma.

— Nem szép, ha az ember hallgatózik, — mondta Tarasz halkán.

— Hát ha nem szép, nem szép, — mondta Foma. — Nem tehetek róla, hogy csak ilyen módon tudhatom meg az igazságot.

— Kérlek, Foma, — mondta Ljuba, miközben bátyjához simult.

— Van valami mondani valója? — kérdezte Tarasz nyugodtan.

— Nekem? Mi mondani valóm lehetne? Semmi. Hisz én mindent tud.

— Tehát nincs mit beszélünk egymással? — kérdezte Tarasz.

— Nincs.

— Nagyon örvendek.

Elfordult Fomától s így szólt Ljubának:

— Atyánk nemsokára jön, ugy-e?

Foma érezte, hogy valami tiszteletet érez ez iránt az ember iránt. Megfordult s kiment. Kiment az utcákra s lahorgasztott fejfel sompolygott végig a házak mellett. Folyton Tarasza gondolt.

— Milyen szigorú! Eppen olyan, mint az atyja, csakhogy nyugodtabb. És Ljuba úgy nézett rá, mint ahogy a szentekre szokás. Mintha a bírám lett volna. És ő olyan jó volt hozzám.

Most robogott el éppen előtte Majakin kocsija. Foma észrevette az öreget, de nem törődött vele. A lámpagyújtatót is most szaladt el Foma mellett, aztán megállt s letrájt a lámpásrudnak támasztotta. Egy leánya oldalba lökte Fomát s így szólt:

— Őh! Bocsnát!

Aztán der esett az égből, apró, alig látható csepppek homályosították el a lámpásokat. Kód volt. — Jesovhoz kellene mennem éjszakára — gondolta Foma. Innom kellene!

És elment Jesovhoz.

Jesovnál egy kócos fiuvall találkozott. Ennek a fiúnak sötét arca volt, mintha megfüstölték volna a bőrét. Szemei tágra nyitlak, mozdulatlanok voltak s nagy harag villámlott belőlök. A pamplagon ült, fölhuza a lábát s úgy nézett Jesovra.

Mikor Foma belépett, Jesov a fejével intett s bemutatva Fomát:

— Gorgyjejev!

A másik biccentett s így szólt:

Kinsznosteskov.

Foma a pamlag lábát ült s így szólt:

— Itt alszom az éjjel.

— Beszélj tovább Vaszilij. Jó. Itt alszol.

Az idegen végignézett Fomán s így folytatta:

— Véleményem szerint, nagyon is meggyomrozza az ostobákat. Az ostoba emberek hősök is lehetnek... az okosak gyávák. A helyett, hogy neki rontanának a veszélynek, okoskodnak s kiszámítják, hogy miképpen lehet elkerülni a ve-

szedelmét. Az ostoba emberben van bátorság. Egyenesen neki megy a falnak fejjel. S mit tesz az, ha beveri a fejét? A birkafej nem drága... S ha betöri a falat?... Az okos emberek addig mesterkednek a nyiláson, amíg kaput nem csinálnak a nyilásból, aztán bemennek rajta s azt mondják, hogy ez az ő érdemük... Nem, hidd el, Jesov, jó dolog a bátorság, ha nincs is ez az embernek.

— Ostobaság! — mondta Jesov s kinyújtotta a kezét.

— Hát ostobaság! De én azért mégis csak azt mondom, hogy sok ész van a világon, de nem érnek vele célt. Mialatt az okos emberek azon tanakodnak, hogy miképpen cselekedjenek, az ostobák elriasztják őket. Semmi más.

— Várj még — mondta Jesov.

— Nem lehet, szolgálatom van. Ugyis elkéstem már. Holnap újra eljövök.

— No csak gyere. Majd adok én neked.

Vaszilij fölállt a pamlagról, megfogta Jesov szaraz, sárga kis kezét s megszólította:

— Isten veled!

Aztán Foma felé fordult, biccentett a fejével s kiment.

— Láttad? — kérdezte Jesov Fomát, miközben a távozóra mutatott.

— Ki ez?

— Gépészlegény. Végy róla példát. Tizenhat éves korában tanult meg olvasni s huszonnyolc éves korában már egész csomó jó könyvet olvasott s két nyelvet is megtanult... Most külföldre megy.

— Minek? — kérdezte Foma.

— Tanulni, látni. Te pedig itthon kuksolsz... miért?

— Pedig nagyon okos dolog volt az, amit az ostobákról mondtál.

— Nem tudom. Én nem vagyok ostoba.

— Igaza volt. A korlátolt embernek hirtelen kell cselekednie. Amire ráveti magát, azt föl is dönti.

(Folytatása következik.)

KÜLÖNFÉLÉK

Filozófia.

Ha úgy esik, hogy bánt a kétség
S az elméd szárnya csüszteget,
Szemre száll a nagy setéség
S a végtelentől vagy beteg;
Borzadva kérd: minek élünk,
Honnán — hová megy a világ;
S lelked egy megfőtt sugárt
Jajgat, sohajt, eseng, kiált;
S ha ost' ilyenkor álltalód,
Hogy semmit itt nem tudhatunk,
Hogy a világba beáztatott
Értetlen állatok vagyunk —
Azért fejed bűnk ne add
S pisztolyt se fogj, emberfia,
Van erre ir: egy jó szivar,
Meg egy kis filozófia.

Ha úgy esik, hogy fáj a szívéd,
És megbicsaklik a karod
És akkor hull alá erőtlén,
Mikor javában forgatod;
Ha álmód megvonja vágád
S a csók előtt lehül feved,
Nyakadra jár, akit meguntál
S akit szeretsz, az kinevet;
Ha vigaszul elkerül a hit,
De habonátul fölkeres,
S mikor kenyéért bég a gyomrod,
Agyad sivar, zsebed üres —
Azért fejed bűnk ne add
S pisztolyt se fogj, emberfia,
Van erre ir: egy jó szivar,
Meg egy kis filozófia.

És ha bitangok bitorolják,
Mí téged illet, a hejlet,
És ha herék eszik, meg isszák
A borod és a kenyered,
És ha, hogy más magára vessen,
Posványba téged lók a sora,
És hogyha bűnéért apádnak
Véredomolva te lakolsz,
Ha elnyelt könnyűd ég a torkod,
Fojtott sohajtul szád remeg
És lézadó düh tehetetlen
Vérrel hálózza be szemed —
Azért fejed bűnk ne add
S pisztolyt se fogj, emberfia,
Van erre ir: egy jó szivar,
Meg egy kis filozófia.

Ignotus.

— **Vaacarescu kisasszony, mint médium.** Scheffer Róbert, a román királynéknak volt magánutikára egy francia lapban érdekes dolgokat ír arról, hogy a Boulanger-izmus korában a román királyi udvarban mennyire divott a spiritizmus. Akkoriban a királyné bizalmasai minden este összejöttek a palotában, hogy a szellemekkel beszéljessenek. A spiritizmus divat lett, annál is inkább, mert Vaacarescu Helén kitűnő médium volt, akit azonnal extatikus álomba lehetett hozni. A kisasszony ajkával a szellemek egyszer fontos politikai enunciaciókat tettek s a társaság hitte is. A jóslat azt mondta Vaacarescu számára, hogy Franciaországon három B fog uralkodni. Kettő már megvolt: Bonaparte és Boulanger. A harmadik — Bernadotte. Carmen Sylvát ez időtől kezdve érdekelte, mert rokonságban állt a svéd királyi házal. A jóslat később részletebben is nyilatkozott s a Bernadottek közül kiválasztotta II. Oszkár harmadik fiát, Károly herceget. Franciaország nagy válságban megy át, a pártok véres harcát vívnak egymással, Károly herceg isteni sugallat tolytán megjelenik Párisban, Bernadotte Károly név alatt a hadseregbe lép Carnot remegve várja a jelelményeket; a herceg megismerkedik — Vaacarescu Helénnel, megszereti, nőül veszi. Németországgal kitör a harc, Bernadotte kapitány lassankint lövezer lesz, Trier mellett elveri a németeket, diadalal bevonul Párisba, hol császárrá kiáltják ki. Az új császár egészen összekuszálja Európa térképét. Így Romániát rengeteg országgá teszi, Ióvárosul Konstantinápolyt adja neki, Scheffer Róbert nagykövet lesz, de mindezt csak tíz évig tart, mert Károly császárt meggyilkolják. Carmen Sylva annyira hitt Vaacarescu kisasszony szellemlátományainak, hogy már irni is akart Károly hercegnek, de mégis meggondolta a dolgot. Károly időközben szintén megnősült, de herceglényt vett el s nem Vaacarescu kisasszony lett a felesége.

— **A transvaáli dohány hódítása.** Londonban most nagy keletje van a transvaáli dohánynak. Ilyet szí most egész London, a Dél-Afrikából hazatért katonák legféltettebb zsákmánya a dohány, amit onnan

valamennyi hozott magával annyit, amennyit csak hozhatott. Ez a kóstoló híhetetlenül népszerűvé tette a dél-afrikai, főként a transvaáli dohányt. Londonban, ugy, hogy az amerikai dohányszállítók és termelők nagy ijedelemben vannak, hogy az angol pipásokat teljesen elhódítja tőlük az új konkurrens. Az aggodalmuk jogosult, mert a transvaáli dohány, ióként a jobb minőségű, igazán kitűnő, gyöngye, illatos, egy ösöppet se maró. A háború előtt azonban ami Londonba jött belőle, olyan drágán mérték, hogy csak az ismerhette meg, akinek bőven telt füstölmi valóra. Most azonban roppant olcsó. Egy font legjobb minőségű finom transvaáli dohány, amiért ez előtt huszonöt koronát kértek, ma öt korona Londonban. Transvaalban kívüli kitűnő dohány terem a Bazutól-földön és Rodéziában is. A dohányt esztendőnként kétszer szedik. A legelső dohánytermelő egész Transvaalban Krüger elnök volt, akinek Rustenburg melletti nagy birtokán egész Dél-Afrikában híres dohány terem.

— **Híres agglégények.** Igen sok híres ember szabadult meg Hymen láncától. Legény maradt Dante, Petrarca, Tasso, Humboldt, Newton, az utabak közül Grillparzer, Nietzsche és Brahms. Nyakcs agglégény volt Kant. A nőkről való vélekedését jellemzi az a felelet, amelyet egyszer valami társaságban Königsmark grófnő egy kérdésére adott.

— Ön nagy emberismerő. Ha belép egy házba, meg tudja-e iténi, hogy a férfi, vagy az asszony ur-e abban a házban?

— Bizonyára — mondta Kant — ha mély csend van a házban és semmiéle ellentmondást sem tapasztalok, akkor biztosra veszem, hogy az asszony uralkodik.

Humboldtól egy francia nő azt kérdezte, vajjon sohasem szeretett-e.

— Az én szerelmem örökké csak a tudomány volt — felelte Humboldt.

De a legkedvesebb apróság mégis csak Newtonról maradt fenn. Egyszer elküldte valahova a gazdaságnagyot s mikor az hazajött, ott találta Humboldtót a takaréktűzhely mellett. Kezében egy tojást tartott s azt nézte, a fazékban pedig ott főtt az — órája.

KÖZGAZDASÁG

Hetiszemle.

Budapest, szeptember 27.

— **Gabonatizlet.** (Reich Jenő és Társa-cég jelentése a Budapesti Napló számára.) Az időjárás a leolyt néhen is nagyobbra száraz volt, a hőmérséklet azonban alacsony és különösen az éjjelek hűvösek. Az ország egyes vidékeiről gyenge agyot is jelentettek. A mezőgazdasági munkálatok folynak és a kukoricatérés is folyamatban van. Az eredmény, miként az egyébként általában ismeretes általában meg nem felel. Európában ugyancsak ülvös, nagyobbra száraz idő volt.

A külföldi piacok üzletmenetét illetőleg, és továbbra is nérséket. A logyasztás bevásárlásaiban erős tartózkodást tanusit, a kínálat e mellett azonban szintén nem sürgős, az árak így nagyobbra tartottak, habár a visszacsési hajlam el nem tagadható. Amerikában az üzlet kellemesen indult, az árak kezdetben szilárdak voltak, később azonban az északnyugati államokból jelentett esőzésekre és a látható készletek emelkedésére (a Bradstreets becsülése szerint a mult héthez viszonyítva 1,488,000 bush.) ellanyhultak és a mult heti niveau körül zárának. Chicagóban különösen a szeptemberi buzára vonatkozólag ismét egy clique működik, az előtordul árevoluciók azonban tisztán lokális jellegűek maradnak. Angliában az üzlet nem volt egyelőre. London ártartó irányzatot jelentett míg Liverpool csendes volt. Franciaországban kezdetben jobb hozataokra lanyhább volt a hangulat, később azonban ismét javult. Németországban a prompt buza erősen ellanyhult míg a későbbi határidők aig változtak. Németalföldön és Belgiumban nagyobb hozataikat várának, a logyasztás tartózkodó és az irányzat csendes.

Nátunk a forgalom az összes cikkekben mérsékelte volt, a nélkül, hogy az árakban jelentékenyebb változások előtordultak volna.

Az üzleti hét részleteiről a következőket jelenthetjük:

Buza a hét első felében határozottan lanya volt. A kínálat ha nem is volt nagy, de jó maradt, míg a malmok nem tanusítottak különösebb vélekedveit. A mult heti nagyobb beszerzések után listgyaraink tartózkodóbbak lettek, annál inkább, mert az előre vásárolt és most beérkező mennyiségek azoknak egyelőre elegendő készleteket is nyujtanak, az árak így nehezen voltak tarthatók és a 5-7½ fillért vesztettek. Az üzlet későbbi folyamán a hangulat barátságosabbra fordult és az árak szilárdan tartottak. Finom buzák

jobb figyelemben részesülnek és említésre méltó az ily fajta és sárga minőségű áru között iónnálló lengyes árkülönbség. Az összforgalom 210,000 mm. a bevezetelt összege 882,000 mm., melyből 19,900 mm. ment tovább.

Rozs e héten mérsékelten van kínálva, míg a kereslet némileg élénkebben alakult, a nélkül azonban, hogy ez az árakulálásra beolajással lett volna. Részben elszállításra, részben helyi logyasztás céljaira teljes mult heti árakat fizettek, melyek budapesti paritásra 6.—6.17½ k.-ig és helyben 6.20—6.30 k. között 3 óra jegyeznek. Nyiri származékok gyengén vannak kínálva. Jó minőségű áru gyors elhelyezést talál. De ily áru hiányzik, míg alarendelt minőségek el vannak hanyagolva. Jó fajtaért 5.70—6.30 k.-ig fizetnek. Debreczen —Nyiregyháza paritásában, míg gyengébb minőségek Szatmár—Nagy-Károly relációiban 5.40—5.50 k.-ig jegyeznek.

Arpa (lakarmány- és hantolási ólókra) ártartó maradt, a kínálat továbbra is jó, a vételekde azonban a hízalók és szeszegítőknél szintén megfelelő és teljes mult heti árak jegyeztek. Gyárosok csak gyengébben vásároltak. Minőség szerint 5.25—5.50 koronáig jegyzünk helyben, illetve Kőbányán. Malátá- és sörárpák állomásokon átveve mint eddig is, el vannak hanyagolva, a piacon levő néhány épörtvevő és malátagyárosok csak erőteljes finom tisztavideki és felvidéki árpákra reflektáltak, melyek azonban így is csak nyomott árak mellett nehezen helyezhetők el.

Zab gyengébben volt kínálva, a logyasztási kereslet azonban ugyancsak mérsékelt volt. Az irányzat mindazonáltal szilárdan alakult és az árak a teljes mult heti niveau maradtak meg. Circa 3000 mm. forgalom mellett szín és tisztaság szerint 5.60—6.—K. fizettek helyben.

Tengeri a vidékre való elszállítás céljaira csak mérsékeltebb kereslettel találkozott, irányzata azonban állandóan szilárd volt és az árak változatlan tartottak maradtak. Helyben kocsira téve 5.70—5.75 koronáig jegyzünk.

Olajmagvak: Káposztarepce (készáru) jobban volt forgalomban és 9.50—10.30 K. között jegyzik. Határidő-káposztarepce 1908. augusztusra kedvezőtlen hírekre szilárd és 11.90—12.—K. jegyzett, Lenmagért 13.—14.—K., vadrepőért 5.—6.25 K., gomborkáért 9.50—10.—K. fizetnek helyben.

Ipar és kereskedelem.

— **A molnárkongresszus jegyzőkönyve.** Diszesen kiállított kötetben jelent meg az első magyar molnárkongresszus jegyzőkönyve. A kongresszuson elhangzott felszólalásokat s javaslatokat Jutassy Ödön adta ki a molnárok mozgalmanak minden öljegyzésre érdemes részletével. A szép kötet ára 4 korona.

— **Az Első Császári Királyi Szabadalmazott Dunagőzhajózási-Társaság közli, hogy Cserévit megállohelyet a rendkívüli alacsony vizállás miatt az Összforgalomra nézve szeptember 30-ával beszünteti. Batta megállohelyet a személyszállító hajók e hó 29-étől fogva tovább érinteni nem fogják, s ott azonnal csakis a helyi hajók loznak kikötni.**

— **A m. kir. államvasutak igazgatósága f. év szeptember hó 18-án két millió koronát szállított meg pénztári teleslegeiből a m. kir. központi állampénztárba. A f. évi beszállítás összege most már 26,200,000 koronát tesz.**

— **Fizetéseképtelenségek.** A bécsi Creditoren-Verein a következő fizetéseképtelenségeket jelenti: Kelety Gyula kereskedő Hatvan, Schön Hani kereskedő Kassa, Schreder Bernát kereskedő Pruska, Salzer M. kereskedő Sopron.

— **Szeszárak.** A kontingens nyersszesz ára Budapestén 80.— korona pénzben, 89.50 korona áruban. — Vágvölgyi állomásokon 87.— korona pénzben, 87.50 korona áruban. — Kassa-óderbergi állomásokon 86.50 korona pénzben, 87.— korona áruban. — Bécsben a kontingentál készáru 40.— korona pénzben, 40.40 korona áruban.

— **Serteskonzumvásár.** (A székesfevárosi sertés-vásár és közvagóid intézősége, szeptember 27-én. Főhajítás: Zsirterés, ugy mint Öreg I. rendű 850 kilogramm feletti — darab, II. rendű 280—350 kilogramm — darab, kanló — darab, silány — darab, fiatal nehé 300 kilogramm feletti — darab, közép 220—300 kilogramm — darab, könnyű 220 kilogramm — darab, süldő — darab, malac — kilogramm — darab. Összesen — darab. Hussterés ugyint nehé 300 kilogramm feletti — darab, könnyű 140—300 kilogramm — darab, süldő — darab, malac 40 kilogramm — darab. Összesen — darab. Főhajítás Összege 142 darab. Előző napi maradvány 210 darab, összesen 352 darab. Eladatott 210 darab. Maradvány 142 darab. A vásár irányzata lanya. — Következő árak jegyeztek: Zsirterés: Öreg I. rendű 850 kilogramm feletti — fillérg, II. rendű 280—350 kilogramm 78.— 2 fillérg, kanló — fillérg, silány — fillérg, fiatal nehé 300 kilogramm feletti — fillérg, fiatal közép 220—300 kilogramm 90—98 fillérg, fiatal könnyű 220 kilogramm 82—90 fillérg, süldő — fillérg; malac — fillérg. Hussterés: Nehé 300 kilogramm feletti — fillérg, könnyű 140—300 kilogramm — fillérg, süldő — fillérg, malac 40 kilogramm — fillérg. Árak minden levonás nélkül kilogrammonként elősúlyban.

A budapesti gabonatözsde.

Budapest, szeptember 27.

Nyugodt üzletmenet mellett 30000 métermázsa buza került a forgalomba változatlan árrakkal.

Más gabonafajtákban nem változtak az árak. Eladatott:

Buza, Tiszavideki: 100 mm. 82 k. 7 K. 67½ k., 500 mm. 82 k. 7 K. 60 k., 200 mm. 82 k. 7 K.

65 f., 100 mm. 82 k. 7 K. 47 1/2 f., 100 mm. 82 k. 7 K. 47 1/2 f., 200 mm. 81 5 k. 7 K. 50 f., 100 mm. 81 5 k. 7 K. 87 1/2 f., 200 mm. 81 5 k. 7 K. 55 f., 200 mm. 81 7 k. 50 f., 100 mm. 81 8 k. 7 K. 50 f., 100 mm. 82 k. 7 K. 40 f., 100 mm. 81 k. 7 K. 65 f., 100 mm. 81 k. 7 K. 55 f., 200 mm. 81 k. 7 K. 45 f., 100 mm. 81 k. 7 K. 50 f., 40 mm. 81 k. 7 K. 42 1/2 f., 100 mm. 80 5 k. 7 K. 40 f., 100 mm. 80 5 k. 7 K. 30 f., 100 mm. 80 5 k. 7 K. 60 f., 100 mm. 80 5 k. 7 K. 25 f., 100 mm. 80 k. 7 K. 50 f., 100 mm. 80 k. 7 K. 40 f., 100 mm. 80 k. 7 K. 62 f., 100 mm. 80 k. 7 K. 40 f., 600 mm. 80 k. 7 K. 32 1/2 f., 800 mm. 80 k. 7 K. 27 1/2 f., 200 mm. 80 k. 7 K. 42 1/2 f., 100 mm. 80 k. 7 K. 35 f., 300 mm. 80 k. 7 K. 45 f., 100 mm. 80 k. 6 K. 85 f., 100 mm. 79 k. 7 K. 27 1/2 f., 100 mm. 79 k. 7 K. 15 f., 100 mm. 79 k. 7 K. 25 f., 100 mm. 79 k. 7 K. 25 f., 100 mm. 75 k. 6 K. 40 f., 100 mm. 75 k. 6 K. 20 f.

Hódmezővásárhelyi: 1000 mm. 81 k. 7 K. 40 f. **Bihar:** 100 mm. 79 k. 7 K. 10 f. **Festmezei:** 100 mm. 80 k. 7 K. 80 f., 200 mm. 80 8 k. 7 K. 27 1/2 f., 500 mm. 80 k. 7 K. 40 f., 800 mm. 80 k. 7 K. 30 f., 100 mm. 80 k. 7 K. 20 f., 100 mm. 80 k. 7 K. 30 f., 800 mm. 80 k. 7 K. 10 f., 800 mm. 79 5 k. 7 K. 07 1/2 f., 100 mm. 79 5 k. 7 K. 80 f., 800 mm. 79 k. 7 K. 22 f., 100 mm. 79 k. 7 K. 10 f., 200 mm. 79 k. 7 K. 10 f., 100 mm. 79 k. 7 K. 10 f., 200 mm. 78 k. 7 K. 85 f.

Bánsági: 4400 mm. 87 k. 7 K. 07 1/2 f. **Bácskai:** 2900 mm. 78 k. 7 K. 30 f., 200 mm. 77 k. 7 K. 20 f., okt. 20 száll. **Kőrösi:** 3500 mm. 79 3 k. 7 K. 35 f. **Hartati:** 1200 mm. 78 3 k. 7 K. 20 f. **Babáti:** 4000 mm. 79 9 k. 7 K. 25 f.

Mind három hónapra.
Ross: 500 mm. 6 K. 30 f., 150 mm. 6 K. 30 f., 400 mm. 6 K. 30 f., 100 mm. 6 K. 30 f., 300 mm. 6 K. 22 1/2 f., 150 mm. 6 K. 20 f., 500 mm. 6 K. 17 1/2 f., 100 mm. 6 K. 12 1/2 f., 150 mm. 6 K. 12 1/2 f. **Arpa:** 500 mm. 5 K. 45 f., 200 mm. 5 K. 50 f., 100 mm. 5 K. 05 f., 300 mm. 5 K. 40 f. **Zab:** 100 mm. 6 K. — f., 100 mm. 5 K. 85 f., 100 mm. 5 K. 100 mm. 5 K. 75 f. **Repe:** 100 mm. 9 K. 90 f.

Készpénzfizetés mellett.
A kőszári hivatalos jegyzése a budapesti árú-és értéktőzsde szokásai szerint készpénzben 50 kilogrammonként. — A minőség hektoliterenként és kilogrammonként.

Sz. sz.	Kiló	Kilogramm ársz.		Kiló	Kilogramm ársz.	
		K.-tól	K.-ig		K.-tól	K.-ig
Fehérvidéki új	76	0,—	0,—	71,5	7,46	
	77	0,—	0,—	71,5	7,00	
	78	7,05	7,85	—	—	
Fehérmezeyi	76	0,—	0,—	71,0	7,40	
	77	0,—	0,—	71,0	7,50	
	78	6,96	7,35	—	—	
Fehérvidéki	76	0,—	0,—	70,5	7,40	
	77	0,—	0,—	71,5	7,50	
	78	6,90	7,15	—	—	
Bánsági	76	6,95	7,80	—	—	
	77	6,88	7,—	7,05	7,35	
	78	6,85	7,—	—	—	
Bácskai	76	6,85	7,10	—	—	
	77	6,80	7,30	—	—	
	78	6,75	7,05	—	—	
79	7,08	7,80	—	—		

Egyéb gabonafajták	Kiló	Kilogramm ársz.	
		K.-tól	K.-ig
Buza új elsőrendű	70—75	6,10	6,25
„ másodrendű	—	5,90	6,00
„ takarmány	90—95	5,25	5,40
Arpa új elsőrendű	92—94	4,15	4,30
„ másodrendű	94—96	0,—	0,—
„ sörözésre való	89—91	0,65	0,75
Zab	—	0,—	0,—
Tengeri búza	—	9,75	10,25
Repe új elsőrendű	—	0,—	0,—
„ másodrendű	—	0,—	0,—
Kalás	—	0,—	0,—

A határidőszámla folyamán a következő költségek történtek:
Októberi buza 1902. : 6,95—6,88—6,80
Áprilisi buza 1903. : 7,18—7,20—7,15
Októberi rozs 1902. : 6,18—6,15
Áprilisi rozs 1903. : 6,85—6,20—6,30
Októberi zab 1902. : 5,64—5,61—5,62
Áprilisi zab 1903. : 5,94—5,95—5,94
Májusi tengeri 1903. : 5,54—5,53—5,55
Augusztusi reepe 1902. : —

Déli egy órákor a következő záróárakat állapították meg hivatalosan a tőzsdén:
Októberi buza 1902. : 6,90—6,91
Áprilisi buza 1903. : 7,16—7,17
Októberi rozs 1902. : 6,16—6,17
Áprilisi rozs 1903. : 6,80—6,82
Októberi zab 1902. : 5,62—5,63
Áprilisi zab 1903. : 5,93—5,94
Májusi tengeri 1903. : 5,53—5,53
Augusztusi reepe 1902. : —

Délután fél 5 órákor zárul:
Buza októberre 1902. : 6,87—6,88
Áprilisi buza 1903. : 7,14—7,15
Októberi rozs 1902. : 6,14—6,15
Áprilisi rozs 1903. : 6,80—6,81
Októberi zab 1902. : 5,62—5,63
Áprilisi zab 1903. : 5,91—5,92
Májusi tengeri 1903. : 5,52—5,53
Augusztusi reepe 1902. : —

A budapesti értéktőzsde.

A mai tőzsde külföldre, valamint a magyar és osztrák miniszterek kedvezőbb kiegyezési híreire barátságos hangulattal nyílt meg, később azonban a

tariandó üzletösöd miatt a forgalomba került értékek csökkentek. Az alábbiang tartott maradt.

Előzősde. Osztrák hitelrészvény 686.—687,75. Magyar hitelrészvény 727.—728.—. Leszámlitólbank részvény 461.—. Államvasuti részvény 716,75—717.—. Déli Vasut részvény 78.—78,50 korona.
A déli tőzsdén a következő értékekben volt forgalom: Aranyárjádék 119,80—120,30 százalék. Koronajáradék 97,90—98.— százalék. Fővárosi kölcsön 96,15—96,25 százalék. Magyar hitelbank részvény 726,75. Jelzálogbank részvény 479.—479,50. Leszámlitólbank részvény 461.—461,50. Osztrák hitelrészvény 686,25—686,75. Adria hajzársi részvény 443.—445.—. Közúti Vasplya részvény 623.—624.—. Városi villamos vasut részvény 329.—330.—. Déli Vasut részvény 73.—78,50. Államvasuti részvény 716,50—716,75 korona.

A 4 órai zárlatkor maradt:
Osztrák hitelrészvény 686,50. Magyar hitelrészvény 726,50. Leszámlitólbank részvény 461.—. Rimanurányi vasúti részvény 495,50 Osztrák-Magyar államvasuti részvény 716,55. Közúti vasut részvény 623.—. Villamos vasut részvény 329.— korona.

A budapesti terménnytőzsde.

A terményüzletben a szezonszerű hangulatnak megfelelően alakult az árak és végül a terményüzleti árjegyző-bizottság hivatalosan a következő árfolyamokat állapította meg:

Jegyzések: Heremag: lucerna magyar ——— korona, vörös aprózemu ——— korona, vörös erélyi ——— korona, vörös bánsági ——— korona, középszemű ——— korona, nagy szemű ——— korona, Disznószár: budapesti 76 50—77— korona, vidéki ——— korona. Táblazalonna: légszáritott vidéki ——— korona, városi 4 darabos 61 50—62.—, korona, 3 darabos 65 50—66.—, korona, átlósít ——— korona. Szilva: boszniai, szokás szerinti minőség 11.—11,25 korona, 120 darabos ——— korona, 100 darabos 14.—14,25 korona, 85 darabos 18.—18,25 korona, azonnali szállításra. Szerbiai szokás szerinti minőség 10.—10,25 korona, 100 darabos 13,75—14.—, korona, 85 darabos 17,75—18.—, korona. Szilva: slávoniai 16.—16,50 korona, szerbiai 14.—14,50 korona, azonnal való szállításra.

A bécsi értéktőzsde.

Az előzősde nyugodt irányzat mellett üzletellenül indult.

A déli tőzsdén gyenge kereslet folytán az árfolyamok tartottak.

Zárlatkor csekély realizációk mellett lanyha. Bécs, szeptember 27. **(Magyar értékek számlája)** 4% os aranyjádék 119,80. Liszt és szeszecsi kölcsön sorsjegy 101,10. Magyar vasúti kölcsön értékekben —. Magyar közúti vasúti állami kötvény —. Magyar leszámlitól- és penztőlbank 450.—. Rimanurányi vasútvárosi 494.—. Magyar koronajádék 97,90. 4% os Magyar földtörvény. kötvény 97,85. Magyar hitelbank részvény 726.—. Magyar nyroményi kölcsön sorsjegy 204,40. Kassa-oderbergi vasúti részvény —. Magyar keres. bank —. Magyar cukoripar —.

Bécs, szeptember 27. (Osztrák értékek számlája) 4 1/2 % os papírjádék 100,85. 4% os osztr. aranyjádék 120,80. 1890-os sorsjegy 151,60. Osztrák hitelrészvény 430.—. Angol-osztrák bank —. Bécsi bankjegyek 455.—. Osztrák-magyar bank 1590. Déli vasut 77,75. Dunagőzhajzársi részvény 934.—. Dohányrészvény 319.—. Császári és királyi arany 11,36. Német bankváltó 117,08. 4 1/2 % os ezüst jádék 100,75. Osztrák koronajádék 99,95. 1864-iki sorsjegy 251.—. Osztrák hitelintézet részvény 686,50. Unionbank 540.—. Osztrák Länderbank 397,25. Osztrák-magyar államvasut 717.—. Elbavölgyi vasut —. Alpesi bányarészvény 377,50. 20 frank. arany 19,06. Londoni váltóár 239,62 Bécsi iramvay Litt B. —. Bécsi Tramway Litt A. —. Lipót kohó 331.—. Az irányzat tartott.

Bécs, szeptember 27. (A Budapesti Napló tudósítójának telefonjelentése.) A déltőlani magánforgalomban a zárlatok a következők voltak: Osztrák hitelrészvény 686 25. Magyar hitelrészvény 726.—. Angol-Osztrák bank 276.—. Bécs bankjegyet 457,50. Union bank 540.—. Länderbank 397,50. Osztrák-magyar államvasut részvény 716 85. Déli vasut 72.—. Elbavölgyi vasut 461.—. Északnyugati vasut részvény —. Dohányrészvény 320.—. Rimanurányi vasúti 496.—. Alpesi bányarészvény 377,50. Májusi jádék 100,85 Magyar korona jádék 97,90. Török sorsjegyek 114,75. Német birodalmi márká 117,07—117,10. Napoleon'or 19,05.

Külföldi értéktőzsde.

Berlin, szeptember 27. (Tőzsdéi tudósítás.) A nyewrki tőzsde kedvezőbb hangulattal és London jobb irányzatára itt is megjelentem szilárdan indult a forgalom. Az üzlet azonban nem tudott megelégnitni a spekuláció állandó tartozódása miatt. Bányarészkek renyhék voltak a vasipar helyzetére vonatkozó ellentétes hírek miatt. Jádékek közül spanyol és argentinaiak szilárdak. Vasutak közül dortmund-gronau-, Kanada-Pacifik és transvaali részvények javultak, a többiek részben gyengültek. A második órában az üzlet nagyon csöndös volt. Zárlat gyengébb. Utimopény 4% os Maganamatib 2 1/2 % os.

Berlin, szeptember 27. (Zárlati) 4 1/2 % os papírjádék —. 4% os osztrák aranyjádék 103,10. Elbavölgyi vasut —. Magyar koronajádék 98,60. Osztrák-magyar államvasut 153,90. Kassa-oderbergi vasut —. Bécsi váltóár 85,35. Magyar vasúti beruházási kölcsön —. Alpesi bányarészvény —. Disconto-Commandit 186,75. Altaldnos villamosmágy Edison 168.—. Gelsenkirchm 172,25. Laura-kohó 203.—. 4 1/2 % os ezüstjádék 101.—. 4% os magyar aranyjádék 100,75. Osztrák hitelrészvény 216,40. Déli vasut 20,50. Károly Lajos vasut —. Orosz bankjegyek 216,90. 4% os új orosz kölcsön 97,10. Török dohányrészvény —. Olasz jádék 102,75. Magyar hitelbank —. Dynamit Trust 167,25. Harpen 167,75. Az irányzat gyengébb.
Berlin, szeptember 27. (A Magyar Napló tudósítójának távirata.) **Zárlati forgalom** 4% os magyar aranyjádék 100,75. Magyar koronajádék 98,60. Osztrák hitelrészvény

216,10. Osztrák-magyar államvasut 153,75. Déli vasut 20,50. Északnyugati vasut 216,90. Elbavölgyi vasut —. Orosz bankjegyek készpénz —. Buschtiehradi —. Orosz bankjegy —. (Ultimo) Lombard —.
Párizs, szeptember 27. (Zárlati) Osztrák-magyar államvasut 769.—. 4% os osztrák aranyjádék —. Osztrák Länderbank —. 3% os francia jádék 100,12. Ottománbank 580.—. 3 1/2 % os francia jádék 101,30. Alpesi bányarészvény —. Déli vasut —. 4% os magyar aranyjádék 102,50. Párisi bankrészvény 107,3.—. Olasz jádék 102,52. Francia törleszt. jádék —. Osztrák földtörlesztési részvény 1290.—. Török dohányrészvény 363.—. Az irányzat szabálytalan.

Frankfurt, szeptember 27. (Zárlati) 4 1/2 % os papírjádék 101,25. 4% os osztrák aranyjádék 103.—. Magyar koronajádék 98,55. Osztrák-magyar bank 114,30. Déli vasut 20,60. Elbavölgyi vasut —. Londoni váltóár 264,45. Bécsi bankjegyek 455.—. Villamos részvény 129.—. 4% os magyar aranyjádék 101,10. 4 1/2 % os ezüstjádék 101,25. 4% os magyar aranyjádék 101.—. Osztrák hitelrészvény 216,90. Osztrák-magyar államvasut 153,90. Északnyugati vasut —. Bécs váltóár 85,35. Párisi váltóár 812.—. Urlo bank —. Alpesi bányarészvény 187.—. Az irányzat nyugodt.

Hamburg, szeptember 27. (Zárlati) 4 1/2 % os ezüstjádék 101.—. 1890. sorsjegy 152,25. Déli vasut 20,40. 4% os osztrák aranyjádék 102,75. Osztrák hitelrészvény 216.—. Osztrák-magyar államvasut 153,50. Olasz jádék 102,50. 4% os magyar aranyjádék —. Az irányzat gyengült.

Budapest-kőbányai sertéskereskedelmi csarnok jelentése.

Szeptember 27. A sertésüzlet irányzata: tartott.
A) Híttel sertékek ára: I. A Magyar elsőrendű (Oreg nehez) aranyárjádék 400 kilogrammon feleli súlyban) 106—108 fillérg. Oreg közép (páronkint 300—240 kilogramm terjedő súlyban) — fillérg. Fialat nehez (páronkint 320 kilogrammon feleli súlyban) 113—115 fillérg. Fialat közép (páronkint 251—200 kilogramm terjedő súlyban) 113—115 fillérg. Fialat könnyű (páronkint 250 kilogramm terjedő súlyban) — fillérg. — II. Magyar szedett: Nehez (páronkint 280 kilogrammon feleli súlyban) — fillérg. Közép (páronkint 240—280 kilogramm súlyban) — fillérg. Könnyű (páronkint 240 kilogramm terjedő súlyban) — fillérg. — III. Romániai: Nehez (páronkint 320 kilogrammon feleli súlyban) — fillérg. Közép (páronkint 250—320 kilogramm terjedő súlyban) — fillérg. Könnyű (páronkint 230 kilogramm terjedő súlyban) — fillérg. IV. Romániai eredeti (Stachel) Nehez (páronkint 240 kilogramm terjedő súlyban) fillérg. Könnyű (páronkint 240 kilogramm terjedő súlyban) fillérg. V. Szerbiai: Nehez (páronkint 260 kilogrammon feleli súlyban) 113—115 fillérg. Közép (páronkint 240—260 kilogramm terjedő súlyban) 111—113 fillérg. Könnyű (páronkint 240 kilogramm terjedő súlyban) 108—110 fillérg.

Sertéséltés szám 1902. szept. 25. napján volt készlet 47,531 darab. — 1902. szept. 26. napján teletöltött 1240 darab. — 1902. szept. 26. napján kiszállítottak 835 darab, 1902. szeptember 27. napjára maradt készletben 47 936 darab.

Sternberg Armin és Testvére es. és kir. udv hangszergyár központi főraktárában kereselint 36. cimbalnok, hegedűk, fuvólák s minden más hangszer jutányos árban szerozhetők be. Külön zongoratermek a Kossuth Lajos-utcaiban (a Károly-körtúrt sarkán), hol zongorák és pianók kedvező fizetési feltételek mellett is kaphatók.

Budapesti takarékpénztár és Országos Zálogkölcsön Részvénytársaság. Befizetett részvénytőke: 10 millió korona. Elnök: Tólay Lajos, vezérigazgató: Benke Gyula. Központ: VI. Andrássy-ú. 5. Magy. kir. szab. osztály-sorsjádékek feleltároló helye: IV. Ferenciek-tere 4. Kéza zálogjádékek: IV. Károly-körtúrt 18.; IV. Ferenciek-tere 4. (Irányi-utca sarak; VII. Királyi-utca 57.; VIII. József-körtúrt 2.; VIII. Ullői-út 6. sz.)

Első Leánykibázasítási Egylet m. sz. Leány- és fiúbiztosít-intézet, Budapest, VI. Tere-körtúrt 40—42. (az intézet saját palotájában.) Az intézet vagyonja 1901. december 31-én 7.874.385,14 korona. Eddig kibiztosított biztosított tőke több mint 6.856,472,84 korona. Ezen intézetnél gyermekek a legelőnyösebb díjtelek mellett 1000 koroná tól korlátlan összegig biztosíthatók.

Viz állás.

	Szept. 26.	Szept. 27.		Szept. 26.	Szept. 27.	
Ann	Schilling	0,82 0,80	Flora	M.-Sajgai	0,10 0,12	
Duna	Panna	1,08 1,04	•	Tekchias	0,05 0,04	
•	Bécs	1,01 1,05	•	V-Nauany	0,49 0,00	
•	Bécs	1,02 1,08	•	Tokaj	0,18 0,20	
•	Pozony	1,10 1,08	•	Tien-Füred	0,08 0,12	
•	Komárom	1,35 1,31	•	Szolnok	0,04 0,10	
•	Budapest	1,27 1,10	•	Csongrád	0,02 0,40	
•	Paks	0,74 0,78	•	Steged	0,14 0,04	
•	Mohács	1,79 1,98	•	Török-Bossú	0,12 0,18	
•	Győr	2,23 2,12	•	Tibet	1,43 1,34	
•	Ujvidék	1,02 1,03	•	Óndóvra	0,28 0,28	
•	Pencsova	0,65 0,66	•	Topolya	0,10 0,10	
•	Orsova	1,38 1,21	•	Podgor	Zemplén	0,25 0,24
•	Magyarfalva	0,27 0,27	•	Sajó	Zelocs	1,03 1,07
•	Zsolna	0,12 0,14	•	Hernád	H.-Nemzet	0,04 0,03
•	Troncsa	0,14 0,16	•	Hegyfő	0,10 0,10	
•	Szered	0,42 0,42	•	B.-Ujfalva	1,37 0,30	
•	Sz. Gotthárd	0,19 0,14	•	Kőrös	Cenacs	0,08 0,03
•	Győr	0,27 0,27	•	N.-Várad	0,21 0,22	
•	Pécs	0,66 0,66	•	Békéscsaba	0,49 0,44	
•	Dráva	Pécsán	0,43 0,75	•	Tenke	0,— 0,—
•	Zikán	0,43 0,50	•	Guruhony	0,12 0,21	
•	Buda	0,33 0,35	•	Békéscsaba	0,02 0,02	
•	Eszék	0,84 0,89	•	Békés	0,12 0,12	
•	Mura-M.-Szerdah.	0,80 0,25	•	Gyoma	0,83 0,50	
•	Szava	Szagráb	0,— 0,19	•	Gy.-Fehérvár	0,23 0,30
•	•	•	•	Hegyfő	0,12 0,08	
•	•	•	•	Soborna	0,— 0,—	
•	•	•	•	Arad	1,24 1,24	
•	•	•	•	Mád	0,15 0,19	
•	•	•	•	H.-Szerény	0,10 0,10	
•	•	•	•	Bécs	0,47 0,39	
•	•	•	•	Temesvár	0,32 0,33	
•	•	•	•	Békéscsaba	0,04 0,04	

</

léli: 5 óra 40 percek. — Nyugszik: 5 óra 28 percek. — Hold köli: 1 óra 48 percek éjjel. — Nyugszik: 3 óra 40 percek délután.

A miniszterek nem fogadják. A Városnagyszobor terveinek kiállítására a városigélti Iparcsarnokban reggel 9-től délután 6 óráig. Belépődíj nincs. Az Orvosszétség műkiállítására a városigélti Múcsarnokban 9 óráig 1 óráig 1 korona és délután 1—4 óráig 50 fillér belépődíj mellett.

Nemzeti Múzeum. Ásványtár. Nyitva délelőtt 9 óráig délután 1 óráig. — Többi tárai 1 korona belépődíjjal tekinthetők meg.

Országos képtár az Akadémiaiban délelőtt 9—1 óráig. Technológiai sparmúzeum nyitva délelőtt 9—1 óráig. Angol-kiállítás az Iparművészeti Múzeumban délelőtt 9—1 óráig.

Meségyazdasági múzeum (Kerepesi-ut 72.) d. e. 9-től 2 óráig. A földtani intézet múzeuma (Stefánia-ut 14.) nyitva d. e. 10—1 óráig.

Közelkedési Múzeum a Városligetben délelőtt 9 óráig 12 óráig. Egyleti könyvtár nyitva délelőtt 9 óráig 12-ig d. u. 3—8-ig.

Allatkerti a Városligetben nyitva egész nap. Belépődíj 60 fillér.

Magyar Kereskedelmi Múzeum. Igazgatóság, kereskedelmi szakkönyvtár és keleti miniatúr: V. kerület Váci-körút 32. szám alatt. Hivatalos órák: délelőtt 9-től délután 2 óráig. Hazai termékek állandó kiállítása és kereskedelmi-örvénnyel-gyűjtemény, továbbá a házi-ipari kiállítás (melyben az üzlethez vezető út arisztokraták is eszközöl: a városigélti ipart csarnokban nyitva: délelőtt 9 óráig 12 óráig és délután 3 óráig 6 óráig. A külföldi kiállítások szöponyi üzlethez vezető út (Magyar kereskedelmi részvénytársaság) V. Váci-körút 32. szám alatt.

Időjelzés.

— Az Országos Meteorológiai Intézet hivatalos jelentése. — Budapest, szeptember 27.

Észak-Európa fölé aránylag mély depresszió került, melynek tényleg csak szelvi mutatkozott, egyébuti pedig a levegőnyomás éleszállásában lényeges változás nem állt be.

Európa nyugati felében az idő borús, keleti felében pedig derült és a hőmérséklet általában alacsony.

Nálunk az időjárásban változás nem volt. Kültetés: A hőmérséklet további emelkedésével száraz idő várható, legfeljebb délnyugaton némi esővel.

Karcusúság
és egyáltalán tartós egészség elérése érdekében használati a növényekből készült...
lúder-csepp
Nincs orvosi előírás nélküli...
Használat után...
Használat előtt...

THE ENGLISH CLOTHING COMPANY.
26
Érdeklődés
KOCH Testvérek
Budapest legnagyobb férfi-, fiu- és gyermekruha-áruháza
Károly-körút 26. szám.
Óriási választék fiu- és gyermekruhákban, el nem ért versenyképességben. Olcsó szabott árak. Korszerű izlés, csakis kipróbált jó minőségű gyapjuszövetek.
Atmeneti felöltő, Ulster, Raglan, angol double-szövetből 12 forinttól feljebb a legjobb kivitelig.
Uj! divatos beszegett cheviot szürke és kék öltönyök 14 fttől feljebb.
Vadász-öltönyök zöld és barna lodenből 14 forinttól feljebb.
Vadász-gallér 6
Gyermek-öltönyök 4
Uj képes árjegyzéket bérmentve küldünk.

Butor
csak jó minőségű.
Hálószoba, krodene, szőnyeg, divány, asztal, szék, íróasztal, könyveszekrény, uri fotelok, ottoman, szalonberendezés, tükör, egy egyenlítő lá, nagyon olcsón, eladás nagyban és kiestnyben. Vidékre gondosan csomagolva, biztosítva. Csak VI. Terezkörút 40. szám.
Steinberger Manó Butoriparomás.
Magy. kir. államvasutak Igazgatóság. 147248/902. sz.
Hirdetmény.
Az ugvögyvi vasut Nagyberczna végállomásától kiinduló ag Uzsokon át a magy.-gácországi határszélig vezetendő 56 kmtr. hosszú vasutvonalon végrehajtandó építő munkákra a magy. kir. államvasutak igazgatósága kereskedelmiügyi m. kir. miniszter ur 6 nagy-méltóságának rendeletéből előirátthatólag már a közelebbi időben nyilvános versenyt fog hirdetni, mely alkalommal az ajánlatok benyújtására csak rövidebb határidő fog kitűzteni.
Ez okból a vállalkozni szándékozók felkérhetnek, hogy a szóban levő vonal most tekintés meg.
A vonal részletes tervai a magy. kir. államvasutak építő felügyelőségénél (Budapest, Nádor-u. 32. II. em. 15.) megtekinthetők. A tájékozást nyújtó átnevelő hosszlevény pedig a magy. kir. államvasutak központi tartórában (VI. Terezkörút 56. földsz.) tizenkét korondért megszerezhetők.
A vonal vezetésére, valamint a vonalon teljesítendő talajutakozás eredményére vonatkozólag a nyomjelző kirendelések Nagybercznán és Uzsokon adnak felvilágosítást.
Budapest, 1902. szeptember hó.
A m. kir. államvasutak igazgatósága. (Utánnyomás nem díjazt.)

Nincs többé **székrekedés**, megemeltől az én **Huss-kalácson.**
Titkos betegségek szakorvosa
gyógyít, gyors, alapos és kényelmes módon bőségs gyógyulást okozó szerzetekkel. 30 éves kórúrtól és magán-gyakorlati tapasztalatai által legva legjobban ajánlható
Dr. CZINCZÁR J.
egyetem. orvostudor
gyógyít férfiaknál és nőknél logalkozást savar nélküli mindennemű bármily régi kórúrt
Nemi betegségeket
ugymint **hugycsőfolyást**, hólyag- és vizeleli bajokat, **bukjokors sebeket**, **syphilist**, **infertorésből** eredő idegbajokat, **alegmakacsabb börtbetegségeket** és **szépséghibákat**, továbbá
Nemi gyengeségi állapotokat (szépségromlás)
megelőző biztos eredményrevel gyorsan a legujabb módon.
Rendelő-intézet: Budapest, VII. Kerület-ut 14. sz. 1. a.
Rendelés: délelőtt 10—4-ig, délután 6—8-ig.
Külföldi városokban. Külföldi utazók és kóru-
rtok. Levélre is fogadok.

Magyar Könyvtár Szerkeszti: **RADÓ ANTAL**
Kiadja: **LAMPEL R. (Wodianer F. és Fiai)** cs. és kir. udvari könyvkereskedése
szeptemberi sorozatban megjelentek:
Vergilius. Aeneise. 297—298.
III. rész. Fordította Baróti Szabó Dávid. Kiadták Radó Antal és Tóth Rezső. E füzettel teljesül lesz a Magyar Könyvtár Aeneis-e. A végén jegyzetek és kimerítő névszárlajstrom van.
Gorkij. Huszonhat és egy. 299.
Három elbeszélés. Ford. Isaac Mártha. A nagy orosz elbeszélő három kis remekműve van e kis számban; a fordítás az eredetiből készült és felette gondos.
Dóczi Lajos. Csokonai. Tanulmány. 300.
A magyar közönség e kiváló értékű füzetből Dóczi mint esszé-író fogja megismerni.
Megrendelhetők **LAMPEL RÓBERT (WODIANER F. ÉS FIAI)** CS. ÉS KIR. UDVA. KÖNYVKERESKEDÉSÉBEN, BUDAPEST, VI., ANDRÁSSY-UT 21. SZÁM és minden könyvkereskedésben.

Agulár Dávid BUDAPEST VII. KER. ERZSEBET-KÖRÚT 3. SZ.
Párisi kiállítás: Arany érem:
FERNOLANT
cípő-fénymáz, a világ legjobb fénymáza, gyorsan mélyfekte fényt ad és a bőr tartósságot fenntartja.
Alapítottát 1882-ben. Gyári raktár: Bécs, Schulerstrasse 21, Kapható mindenütt.

Heveny vagy idült bujakór bántalmak
Kelenföld
Dr. Olivier vértisztító piskótái
melyek a francia kormány és a párisi orvosi akadémia által engedélyezett és a párisi kórházakban egyetűl vannak elfogadva.
Igen kellemes gyógy-zer, mely 60 év óta a legkiválóbb orvosi használatnak, mint egyetlen és legjobb vértisztító szert mely számos kitüntetésben is részesült.
Ára egy kis dobozban 25 darab tartalommal 5.- kor., egy nagy dobozban 62 darab tartalommal 10.- kor. Minia és nyaklektus rendelésére áll.
Főraktár: Török József gyógyszerárára Budapest, Király-utca 12. és Andrásy-ut 26.

John Fowler & Co.,
Kelenföld
ajánlják legujabb és legtekéletesebb szerkezetű
Gözeke-készleteiket
sekélyszántásra, mélyszántásra és kombinált szántásra, egyidejűleges altalajporhanyitással
Legnagyobb munkateljesítmény.
Legkedvezőbb feltételek.

Zalogházban
levő arany és ezüstneműek, a ki azokat ki nem akarja váltani, kiváltság és a legmagasabb többletet kifizetik.
Alkalmi ajándékul eladunk 13 intos ezüst evőeszközleket 13 személyre 140 ft, 5 személyre 60 ft-ot, ezüst és fűjebb. Mindennemű finom ezüst tárgyak brokák és francia stílusban. Nagy raktár arany telti láncokból, masszív aranygyűrűk 6 forint 40 kr. arany fűl-örök 12 ft., arany női örák 1 ft-ől kezdve 12 darab masszív evőeszköz 6 ft 50 kr.
Képes Árjegyzéket bérmentve és ingyen.
Grünberger A. Béla örökös
Budapest-n, Harisbazar. Városház-tér 9., I. em. 23. u. szám Váci-utca 30.

Asztalos és kárpitozott legjobb minőségű BUTOR
székpárteket bl. talpúsp tyúkák / Ártomelások nélkül minden stílusban beszereshetik
Schwarz Lipót és Testvére
kárpitozomestor és butorkereskedők butorházaiban
Budapest-n, VII., Hársfa-utca 37. sz. (saját házukban) Wessely-utca irányú kerekatorodásnál.
Fizetési feltételek:
100 kor-tól 200 korig havi részlet 10 kor
200 300 400 500 600 700 800 900 1000 1500 2000
Képesen felvilágosítunk 1907. október 1-étől. Képes Árjegyzék 60 fillér fizetendő, mely összeg az Árjegyzékért visszatérítendő.

Színházak, szórakozó helyek.

M. KIR. OPERAHÁZ.

Vasárnap, 1902. szeptember hó 28-án.

A zsidónő.

Opera 5 felvonásban. Zenéjét szerzte Halévy. Szövegét írta Scribo.

Személyek:

A császár	* Előzár	Broulik
Brogni	* Szendrői	Szilágyiné
Lipót	* Kertész	Vasquezné
Ruggiéro	* Várdy	Ney B.
Alberti	* Mihályi	

Kezdete 7 órakor.

NEMZETI SZÍNHÁZ.

Vasárnap, 1902. szeptember hó 28-án.

Az ember tragédiája.

Dramai költemény, írta Madách Imre. Színrre alkalmazta Paulay E. Zenéjét szerzte Erkel Gyula.

Személyek:

Az Ur	* Dömény	* Éva	Fái Sz.
Rafael	* Gerő L.	Rauszolja	Náday
Gábor	* Paulány	Arthur	Mihályi
Mihály	* Gyocnes	Péter	Gál
Lucifer	* Páfi	Saint-Juste	Beregi
Ádám			

Kezdete 7 órakor.

VIGSZÍNHÁZ.

Vasárnap, 1902. szeptember hó 28-án.

Delután 3 órakor mérsékelt helyekkel

Rodostó.

Történeli színmű 3 felvonásban, epilogussal. Írták: Gécy István és Lamperti Góza. Zenéjét szerzte: Kun László.

Személyek:

II. Rákóczy	Fenyvesi	Észternázy	Pethes
Bercsényi	Hegedűs	Észternázy	Kürti
Bercsényiné	Haraszthy	Starhemberg	Métrai
Közégyi	Varsányi	Pápay Gáspár	Tapolczai
Mikes	Góty	Jávorka	Balassa

Este:

A három grácia.

Bőhózat 3 felvonásban. Írták Héros és Milou. Fordította Rajna Ferenc.

Személyek:

Grandbois	Balassa	Pápaocsn	Vendrei
Clotilde	Góty	M. Eugéne	Tapolczai
Plantin	Góty	Paturot	Szarémy
Genéviere	Bécsi	Criguette	Hegedűsné
Sam Davids	Hegedűs	Hypoclyte	Tanay
Helena	Haraszthy	Cabassou	Gyöző

Kezdete 7 1/2 órakor.

NÉPSZÍNHÁZ.

Vasárnap, 1902. szeptember hó 28-án.

Delután 1/2 órakor mérsékelt helyekkel:

Kossuth Lajos.

Történeli korrajz 5 felvonásban, IX. képben zenével. Írta ifj. Bokor József.

Személyek:

Jelassics	Szabó A.	Kossuth	Szirmai
Hadszegő	Kovács K.	Mészáros	Métrai
Patai Ernő	Raskó	Deák Ferenc	Szilágyi
Gold Izák	Horváth	Fővezér	Szerdahelyi
Eszter	Dóry	Nyári	Kalocsai
Sámuel	Iványi	Pázmándi	Kiss M.

Este:

Fanchon asszony lánya.

Operett 4 felvonásban. Írták A. Lierat, W. Burnach és A. Fonteny. Fordította Fái J. Béla és Reiner Ferenc. Zenéjét szerzte Louis Varney.

Személyek:

Bellavoine	Kovács M.	Genouillot	Ujvári
Hermin	Vizvári E.	Jaquet	Raskó
Javotte	Küry	Jules	Delli
Zephyrin	Szirmai	Justine	Harmath
Séint-Florent	Szabó	Joseph	Szerdahelyi

Kezdete 7 1/2 órakor.

FŐVÁROSI ORFEUM

Waldmann Imre igazgató

Nagymező-utca 17.

A szeptemberi kintő műsor utolsó vasárnapja.

Az előadás 8 órakor kezdődik.

A délkertben reggel 5 óráig Vörös Elek cigányzenekara hangverseny.

Ne vegyen senki hangszerét,

REMÉNYI MIHÁLY

a m. kir. zeneakadémia és az m. kir. katonai zenekarok szállító legújabb képes árjegyzékét át nem olvasta, mely ingyen és bérmentve küldetik Budapestről VI. kerület, Király-utca 44. szám. Kivétel nagytan és kisgyermek.

Gyümölcs-, főzelék és husconservákat.

aszalt főzeléket ajánl a legjobb minőségben az

„Első Kecskeméti Conservgyár”

Kecskeméten.

Árjegyzékek ingyen és bérmentve.

6-frt 6.-frt. Utólérhetetlenek

szerűség és jószág tekintetében az én valódi svájci gyémánt fekete-ecél

Keresztény cég. Alapították 1890.

Spiering Josef. Wien, I., Postgasse 2 I. Nagy képes árjegyzék országos, lakosokról, gyűrközt stb. ingyen és bérmentve.

VEGYE MEG 2 KRAJCARÉRT

gyermek részére a

MESEMONDÓT.

Szerkesztő: Gara Akos.

Ez ma a legjobban szerkesztett és legolcsóbb képes gyermekújság.

Kapható: minden tözsdében és lapelárusítónál.

Színházak heti műsora.

	M. kir. Operabáz	Nemzeti színház	Vigszínház	Népszínház	Magyar színház
Métfő	Hoffmann meséi	Romeo és Julia	A három grácia	Székótt katona	A sötét kamra
Kedd	A walkür	A vasygáros	A három grácia	Fanchonasszony leánya	A sötét kamra
Szerda	Jancsi és Juliska A babatündér	A proletárok	A három grácia	A piros bugyelláros	A sötét kamra
Csütörtök	A bolygó hollandi	Coriolanus	Rodostó	Fanchonasszony leánya	A sötét kamra
Péntek	Zárva	A föld	Lamin Columbin long o pupé	Fanchon asszony leánya	Sötét kamra
Szombat	Otello	A föld	Lamin laser Olup long o pupé	A cigánybáró	Sötét kamra
d. n. Vasárnap este	A denevér	A föld	A három Grácia	Lili	Sötét kamra
			Lamina long o pupé supé da di jo	A gyimesi vadvirág	Sötét kamra

Butor!

Saját készítményű diványok, ottománok, szalongsarni-turkok, afrik- és lezámtracok valamint szőnyeggyűjtemények, ebéd- és hálószobabútorok, ingaórák, szekrények, ágyak, függőlámpák és konyhaberendezések, jó, szolid kivitelben előnyös részletekre is juttatott árban kapnak. Tisztelettel, papok, katonatisztek, tanúk és jegyzők kedvezményében részesülnek.

Náthán Ignác

butorforakára Budapest, VII., Erzsébet-körút 23.

Magy. kir. Államvasutak, 91042/902.

Pályázati hirdemény.

A magy. kir. Államvasutak igazgatósága a közölése a tte áll. Szatmárnagybányai h. é. vasúttól visszavont 900 darab, egyenként 8-00 méter, 100 db 7-9 méter hosszú és 9200 kilogramm különböző hosszal bíró „V” rendszerű, azaz folyótérenként 181 kilogramm szabvány súlyú bíró használt, de még teljesen jó állapotban levő gyári vagy iparvagyóknok előállítására alkalmas acéltint és hozzátartozó 1000 pár hevedert eladni óhajtat, erre ezennel nyilvános pályázatot hirdet.

Ezen anyagok teljes kocsirakományoktan és esakis a magyar kir. Államvasutak Szatmár állomásán bérmentesen vasúti kocsikba rakva és hivatalból lemerlelve fognak a vevőnek átadtni s tartozik a vevő azokat az ügylet megkötése után veendő felszólítástól számított két héten belül a vételár előzetes lefizetése ellenében átvenni, illetve azok felett rendelkezni.

Egyebekben a m. kir. Államvasutaknál az ócska anyagok eladására 122291/896. sz. a fennálló általános feltételek határozásai nyírnak, miért is az ajánlattevő a vonatkozó feltételek 60 filléres bélyeggel saját és két tanu aláírásával ellátva ajánlatához csatoln, vagy pedig ajánlatában kijelenteni tartozik, hogy ezen feltételeket ismeri és magának azoknak mindenben aláveti.

Ezen feltételek nyomtatványtárunkban 30 filléretért megszerezhetők. A pályázni szándékozók felhívatnak, hogy egykoronás bélyeggel ellátott, lepecsételt ajánlataikat ezen külfelirattal: „Ajánlat 91042/902. számhoz, használt sínok és hevederek megvételére” folyó évi október hó 22-iki déli 12 óráig anyag- és leltárbeszerzési szakosztályunkban benyújtani sziveskedjenek.

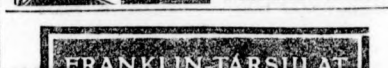
Minden ajánlattevő tartozik az általa megvenni szándékoltt sínok és hevederek ajánlati árával számított értékének 1%-át az ajánlat benyújtását megelőző napon déli 12 óráig készpénzben vagy állami letétre alkalmas értékpapirokban fűszertárunknál bantatpénzként letenni. Bantatpénz nélküli avagy az előirt határidőnél későbbben beérkező ajánlatok, ugyszintén pótanjlatok nem vétetnek figyelembe.

GLOGOWSKI és TÁRSA cég

VI., Andrassy-ut 12.

írásmunka-osztálya

méltányos áron elvállal és szabatosan készít a REMINGTON-STANDARD írógépen mindenféle írásmunkát és sokszorosítást.

FRANKLIN-TÁRSULAT KIADÁSA

MAGYAR REMEKIROK

55 KÖTET

SHAKSPERE

ÖSSZES SZÍNŰMŰVEI

6 KÖTET

ARUK EGYÜTT

240 KORONA

KÜLÖN

Magyar Remekírók 220 kor

Shaksperre 30 kor.

Most jelent meg a II. sorozat!

TARTALMA: Arany János munkái II. kötet. Sajtó alá rendezte és bevezetéssel ellátta Riedl Frigyes.

Kossuth Lajos munkáiból. Sajtó alá rendezte és bevezetéssel ellátta Kossuth Ferenc.

Revietzky Gyula összes költeményei. Sajtó alá rendezte és bevezetéssel ellátta Koroda Pál.

Szigligeti Ede színművei I. kötet. Sajtó alá rendezte és bevezetéssel ellátta Bayer József.

Vörösmarty Mihály munkái I. kötet. Sajtó alá rendezte és bevezetéssel ellátta Gyulai Pál.

Az öt kötetből álló első sorozat tartalma: Arany János munkái I. Sajtó alá rendezte Riedl Frigyes.

Vörösmarty munkái I. Sajtó alá rendezte Gyulai Pál.

Toma Mihály munkái I. Sajtó alá rendezte Lány József.

Garay János munkái. Sajtó alá rendezte Ferenczy Zoltán.

Csiky Gergely színművei. Sajtó alá rendezte Vadnai Károly.

Minden könyvkereskedésben kapható.

VÖRÖS KERESZT

MALÁTA KÁVÉ

A PÓTKÁVÉK KIRÁLYA

HONI-IPAR

GYÁRTELEP: BUDAPEST

I. KRISZTINA KÖRÜT 107. SZ.

MINDEN FÜSZER ÜZLETBEN KAPHATÓ

PÁRISI NAGY ÁRUHÁZ

Budapest, Kerepesi-ut 38. szám.

Csak e héten:

HÉTFŐN

KEDDEN

SZERDÁN

Ezen rendkívüli napok alkalmával is a **Párisi Nagy Áruház** minden vejeje, ki akár egyszerre, akár több ízben is kicsinyben, összesen 20 korona értékben vásárol, **teljesen ingyen** kap saját, vagy akár mely tetszés szerinti kisebb fénykép után egy **életnagyságú fényképet** elkészítve, csak a passe-partout-ért fizetendő 3 korona.

Rendkívüli árucikkek!!

Feltűnő olcsó árak! elárúsítása Feltűnő olcsó árak!
(a többi napokon ezen cikkek ezen árakon nem adatnak el.)

a diszmű-árak osztályában:

Fénykép-album , nagy quart alak, borító selyempelucsból, díszes ékítménnyel	80 kr.	Valódi China-ékszert asztali gyémántéldívány, magas, remek kivitelű china-ékszert-áru, szarvas (sárnyak) alatti alakkal, színes égelelt, kagyló alakú üvegtálla	3-50
Képes levelezőlap-album , vászonkötésben, díszes fóliával, 100 drb levelezőlapnak 35 kr., 500 drb levelezőlapnak	75 kr.	Csemegékészletek , alma- v. körte-alakok majolikából, mint állvány, 6 drb majolika-nyelű késsel együtt egész készlet	35 kr.
Levelepapr. 40 drb finom levelepapr és 40 drb finom boríték, díszes aranyomajom magas dobozban	40 kr.	Szólómósa , finom üvegből, fogóval	20 kr.
Tojás-olajszappan , rudakban, hossza 12 cm. külön jó minőségben, 6 drb	40 kr.	Dugóház , önműködő készülék, mely egyszerű csavarás által a dugót önmagától felhúzza	25 kr.
Női kézitáska , négyzet alakú tiszta bőrből, bővíthető ráncsal, nikkal kerettel és caukoval, fonott bőrfogóval, szélessége 14 cm.	55 kr.	Női kézi-ridkál , finom világosszínű selyemből, színes virágos mintával	38 kr.
Szalvéták-keretek , ezüstözött vagy aranyozott bronzból, díszes színes emalle-betétrel	20 kr.	Kézi utazótáska , fekete viaszos-bőrből, ballon-forma, nikkal-kerettel és zárral	75 kr.
Háromoldalu-tükrök , aranyozott díszes faragásban	75 kr.	Dohány- és cigaretta-tárcák , utazóit krokodil-bőrből	35 kr.
Fénykép-keretek , aranyozott féműből, igen díszes és elegáns, csészés kivitelben. Kabinet képnek ára	45 kr.	Hullámos hajítottóvas , kétágu kanálalaku, hullámfedélvel	35 kr.
Irástábla-tintatartók , öntött fényes nikkalból, aranyozással, rendkívül díszes kivitelben, hossza 25 cm., 2 csészelt üvegtartályval, és fedővel	90 kr.	Kálvén-olívóvágó , elegáns díszített mintával, sárgarézből, lábakkal keret szélessége 7 cm., hossza 40 cm.	80 kr.
Dísz-asztal , öntött, fényes nikkalból, aranyozással, 3 díszlábbal, 72 cm. magas, kettős kerék nikkal-lappal, díszesen átíróva és művészetesen mintázva	2-75	Szentartó , erős bádögöb, feketére fényezve, állványval és fogóval rendes nagyságban	60 kr.
		hozzávaló szénlapát , vasból, erős fafogóval, hossza 42 cm.	14 kr.
		Közpóda , öntött, fényes, díszes nikkal-lappal, porcelán-betéttel	60 kr.
		Valódi china-ékszert kenyérszár , széles és magas talppal, művészetesen mintázott tállal, öntött fogókkal, teljes szélessége 82 cm.	1-50

A fentebbi cikkekre vonatkozó levélbeli vagy postautalványi megrendelések helybeni nagy kelendőségük miatt nem intéztetnek el.

Nagy képes árjegyzék az összes árucikkekről. Nagy mintagyűjtemény öszidivat-szövetekből, flanel- és barket-kelmékből **ingyen és bérmentve.**

1 Forint 1 tucat gummi-hólyag, legjobb francia gyártmány. **MAGASIN ROYAL** Budapest, Erzsébet-körút 56.

Leitersdorfer D. és Fia
elsőrangú férfiszabók

BUDAPEST, IV., Koronaherceg-utca 6. szám.
Saját műhelyünkben készült divatosan szabva, elegáns kivitelben, készre nagy választékban.

Chesterfield Felöltők

20 frittól 40 frittig.

RAGLAN

18 frittől 40 frittig.

Téli kabátok

minden kivitelben

20 frittől 50 frittig.

Sacco-öltözetek

18 frittől 30 frittig.

Jaquet- vagy

Smoking-öltözetek

22 frittől 40 frittig.

Városi bundák.

Ujj! Ujj! Gianotte,

Pézsma, Hód, Mókus

béllel 50 frittől

100 frittig.

Külön osztály méretutáni rendelésekre angol és skót szövet-különlegességek.

Elismert művészi szabás. Jutányos árak. Nagy szövetraktár.

Méterenkinti eladás.

Nincs többé sérv!

10.000 korona jutalom

annak, ki az én módszerem alkalmazása mellett, sérvétől teljesen meg szabadul. — Legmagasabb kitüntetések, szenyí-kesztyűk, Tűsők ingyenbeszállítást kérni. **Dr. Hermann-tól, Valkenberg 152. sz. Hollandia.** Mitán körművelések 25, levelezőlapok 10 fillérről bérmentesítendők.

A nekünk bemutatott számban megbízható, hiteles közönséget folytán ezen negyedszáza óta fennálló rendelő-intézet a legmelegebben ajánlható.

Rendelő-intézet **Budapest, Andrassy-ut 24.**

és Opera mellett.

TITKOS BETEGSÉGEKET

hugycső-felgyulladás és sebeket, az önfertőztetés utóbalajt, az elgyengült férfiero, magrólesést, a butakör utókeveset, a húgyúti, rózsás fehérfogókat, hármány-nyiro teléket is, valamint mindazon női betegségeket, melyeknek a magtalanok egyik főokozója és börtörégeket gyógyít a győztes és szíves, biztos sikerrel, gyorsan és olcsón.

Dr. Garai Antal

orvos, sebész, szemész- és szülészet-tudor, volt osztr. kir. oszt. főorvos.

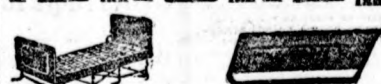
RENDEL: naponta d. e. 10 óráig egész délután 6 óráig, este 7 óráig 8 óráig.

Díjazott levelekre legnagyobb figyelemmel válaszoltatik és győztesekről is gondoskodik a lez.

Közlöknek külön váróterem.

Ugyanott megjelent és a szerkesztő: **Dr. GARAI ANTAL** új megrendelhető **NÉPSZERŰ URMUTATÓ** (már a 15-ik kiadásban megjelent) a nemzeti betegségek és azok érzékeny gyógykezeléséhez című könyv, volt ára 2 frt 50 kr., most csak 90 kr. A könyv jól beszállított, lez 1 példányra, 1 frt beküldése mellett bérmentve vagy 90 kr. utánvét mellett.

Legszébb Legjobb Legolcsóbb **PAP PAP PAP**

1 szelethaltó vasgőz 3 db	1 acél osztrony ágylétek	2
1 kivethető matraca	1 tengerről matraca	4-50
1 rouge paplan	1 áfrák	12-
1 prima	1 hósdő	5-
1 csomtr paplan	1 ablak kőper függőy	12-
1 matn	1 tuai	1-50
1 színes csomtr	1 gyapja	4-50
1 színes színes paplan	2 ágyl. lenzártóló búrozt	1-50
1 fodros selyem abl. papl.	1 nagy szobaszőnyeg	2-50
1 jó váson paplan lepedő	1 nagy szobaszőnyeg	2-50
1 ágyl.	1 nagy szobaszőnyeg	2-50
1 flanel ágylaktató porló	1 ágyléte L.	0-85
1 gyapja	1 taposny ágyléte	1-50
1 jó löpökő	1 mtr. jó futószőnyeg	4-40
1 toll pokróc	1 mtr. jó futószőnyeg	4-40
1 szőp fal szőnyeg	1 mtr. jó futószőnyeg	4-40
	1 mtr. jó futószőnyeg	4-40

GICHNER JANOS

paplan, matraca és kárpítottá gyáros, szőnyeg, függőy, vasbútor ésb nagy raklár.

Budapest, VII., Erzsébet-körút 20.

Árjegyzéköt kívánatra ingyen és bérmentve küldök. Vidéki megrendeléseket postán csaközöletnek, nem borsó árak kicserélletnek, vagy a pénz visszatér.

Magy. kir. Államvasutak. 127716/902. sz.

Pályázati hirdetmény.

Az állított igazgatóság a magy. kir. Államvasutak részére 1903. évi január hó 1-től 1903. évi december hó végeig lenolaj kencőből felmerülő szükségletének szállítást, mely egy évre mintegy 3000 métermárával van előirányozva, biztosítani kívánván, ezennel nyilvános pályázatot hirdet.

A szállításra vonatkozó részletes módozatok, valamennyi hazai kereskedelmi és iparkamaránál megtekinthetők és a m. kir. Államvasutak igazgatóságának anyag- és leltárbeszerezési (A III.) szakosztályánál (Budapest, VI., Andrassy-ut 73. sz. II. em. 47. ajtó sz.) ingyen kaphatók.

A szabályszerűen kiállított invenkt egy koronás magy. kir. okmány-bélyeggel ellátott ajánlatok lepecsételve legkésőbb f. évi október hó 7. déli 12 óráig a magy. kir. Államvasutak anyag- és leltár beszerzési szakosztályában átadandók illetőleg posta útján oda küldendők és a boríték ezen külfelimmel látható el. Ajánlat lenolaj kencő szállítására 127716/902. számhoz.

Bánatpénzül az ajánlt kencő egy év értékének 5/10-a készpénzben vagy állami letétre alkalmas értékpapirokban legkésőbb 1902. évi október hó 6-ika déli 12 óráig a m. kir. Államvasutak budapesti főpénztáránál letendő.

Bánatpénz nélkül vagy később benyújtott ajánlatok, valamint olyanok melyek nem pontosan és a részletes módozatok betartása mellett állítanak ki, nem vétetnek figyelembe. Budapest, 1902. szept. hó. Az igazgatóság

Meidinger kályhagyár.

EHRlich I. és H.

— BUDAPEST, —

IX., Lónyay-utca 15. sz.

— Saját gyártmányu —

kályhák és központi fűtések

minden kivitelben.

— Árjegyzék kívánatra bérmentve. —

E héten

Reklám-szövet 85 cm. széles	39 kr.
csikos és kockás mtrje	
Tiroli Loden 85 cm. széles	48 kr.
minden divatszínben mtrje	
1/2 posztó 118 cm. széles blouse	68 kr.
és házi ruhára mtrje	
Homespun 118 cm. széles meg-	85 kr.
lepő jó minőségű mtrje	
Gyapju-cheviott 118 cm. széles	98 kr.
Diagonál-posztó minden divat-	
Tiszta gyapju gráci Loden/ színen mtrje	
Gyapja Zibellin 120 cm. szé-	1 frt 15 kr.
les mtrje	
Fényposztó, kosztüme 120 cm. széles	1 frt 25 kr.
Tiszta gyapju cheviott széles	
Uj szövésű cheviott mtrje	
Angol Hopsacking 118 cm. széles	1 frt 50 kr.
széles mtrje	
kosztüm-kelme 120 cm. széles mtrje	2 frt

Fekete sima és mintázott szövetek a legnagyobb választékban.

Mindennemű pongyola, Blouse, flanellek, bársonyok, mosókemékek a legjutányosabban.

WEINER MÁTYÁS

női divat-áruháza

Budapest, VI., Andrassy-ut 3.

Szövetminták és mosókemékek nagy mintakönyve a vidékre ingyen és bérmentve.

LESSNER GUSZTÁV

női divat-áruháza

Budapest, V., Bécsi-utca 8. sz.

Tisztelettel nagybecsű tudomására bátorkodom hozni, hogy az őszi- és téli idényre a gyapjú-kelmékben levő összes újdonságok — a legolcsóbbtól a legfinomabb minőségig — már megérkeztek és felkérem a n. é. érdeklődő hölgyközönséget, hogy ezen nagyválasztéku újdonság raktáramat megtekinteni méltóztassék:

Nagy választék!

Olcsó és szabott árak!

Szenzációs újdonság

az általam föltalált

cipő öntisztító-gép

Melyről mindenki anélkül, hogy hajolnia kellene, Guzi-kenőcse-el bokenye, kétszeri forgatás által cipőjét fényesre tisztíthatja. Világhírű találmányom a törv. védett Guzi-kenőcs, melyről ha a cipő felül bírót bokeni, ezennel 1 évi írásbeli jóváhagyást vállalok és készletű elszakadása esetén ingyen megújítom. FENOMENÁLIS TALÁLMÁNYOM A CIPŐ-SÁMPA, mely hozzájárul, hogy a cipő az egyévet kibírja, mintha a cipőt, ha nevelés állapotban lennének, a bőr ócsorincozását kizárja.

Minden nálam vásárolt cipőhöz találmányaim közül teljesen kettőt ingyen mellékelek. Mindenkinek, hogy meggyőződést szerzhessen világhírű Guzi-kenőcsöm jószágáról, ki címét velem közli, 1 tégely Guzi-kenőcsöt és több ábrával ellátott árjegyzékem küldöm ingyen és bérmentve. Mértékének a legbiztosabb, ha barátságban egy papírra írva a lábtalp körvonalát lerajzoljuk. Még nem felelő cipőért ezennel kötelezem magam a pénz minden levonás nélkül visszatérni. A teljes postaköltség csupán 30 krajcár.

- Férfi vízbőrű sima erős cipő 3.-
- Elegáns gavallér vízfűzős 3.20
- Crocsiak, cugos v. fűzős cipő bőrszárral 4.-
- Elegáns szalon-lakk, fűzős cipő 4.-
- Iszap- és eszma egy darabotl hálhólyaggal teljesen vízmentesítő, háromsoros téppal, 8 évi jóvalással 7.50
- Ugyanaz borjúbőrre, nyelvése 9.50
- Italnév-cizma, térdű érv, egész magas bőrborítással, hálhólyaggal vízmentesen 5.-
- Párisi divat, feltűnő elegáns box v. sevrő fűzős gavallércipő 4.50
- Elegáns bama, bagarós cipő 3.50
- Egyszerű önkéntes eszma, elegáns, fényesre tisztítható 10.-
- Női zergebőr, cugos v. fűzős cipő, erős 3.-
- Elegáns szalon-lakk, fűzős v. gumbos 3.50
- Párisi divat, feltűnő elegáns box vagy sevrő, fűzős v. gumbos 4.-
- Crocsiak fűzős v. cugos, bőrszárral 3.50

Főüzlet:

Agulár Ignác

Budapest, Kerepesi-ut 30. a Rókus-kórház templomával szemben Fióküzlet Király-u. 6.

— Ered. párisi — szállít a legolcsóbban
hygienikus Hans Dostal
Bécs, VIII/2. Lorchengassestr. 82. Prémiumdíjmentes 1, 2, 3, 4, 5 frt. Szétküldés utoktartás mellett. Árjegyzék ingyen és bérmentve.

Magy. kir. Államvasutak. 143335/902. szám.

Pályázati hirdetmény.

(Izzólámpák és szőnpálcsák szállítására.)

A magy. kir. államvasutak igazgatósága az 1903. évben szükséges izzólámpák és szőnpálcsák szállítására ezennel nyilvános pályázatot hirdet.

Az ívenként egykoronás okmánybellel ellátott ajánlatok lepecsételve, legkésőbb 1902. évi október hó 22-én déli 12 óráig a magy. kir. államvasutak anyag- és leltárbeszerzési szakosztályánál benyújtandók, vagy postán odaküldendők.

Ugyanezen időpontig átadandók, ugyanott a kötelező minőségi minták is. Bánatpénz gyanánt az ajánlott anyag évi értékének 3 százaléka legkésőbb 1902. évi október hó 21-én déli 12 óráig a magy. kir. államvasutak budapesti főpénztáránál letenned.

Szállításra nézve mérvadóak és kötelezők a 122231. 96. sz. általános szállítási feltételek és az izzólámpák szállítására vonatkozó 84223/96. sz. különleges feltételek.

A szállításra vonatkozó egyéb részletes módok az ajánlati felhívásban foglaltatnak, mely az igazgatóság anyag- és leltárbeszerzési szakosztályánál, valamint az illetékosoknál és a hivatkozottaknál is megismerhetők.

Ezen ajánlati felhívás, az ajánlatot tenni kötelezőnek, a fentmencelt anyag- és leltárbeszerzési szakosztály által ingyen adatik ki, vagy kivásárlásra postán megküldetik. Budapest, 1902. szeptember hó.

Az igazgatóság Utányomás nem díjazt.

KOSSUTH LAJOS

születésének 100-ik évfordulója alkalmából a tisztelt közönség figyelmébe ajánljuk a következő

Kossuth-Életrajztot:

Kossuth és Kora.

írta

Hentaller Lajos.

Ára fűzve 4 K. — Diskótésben 5 K. 60 f.

Kapható az Athenaeum irod. és nyomdai részvény-társulatnál Budapesten, VII. ker., Kerepesi-út 54. sz. és minden könyvkereskedésben.

!FONTOS! SÉRVBEN SZENVEDŐKNEK!

Sérültek ne mulasszák el prospektust kérni a Magyar Orvosi Műszertár Budapest, VII., Kerepesi-u. 32. (A Rókus-kórház templomával szemben.) legújabb szabadalm.

Univerzális sérvykötőiről.

Páratlan eredmény! Kényelmes, könnyű kis nyomlappal a legnagyobb sérv is elszártható. Ugyanott jóvalással készítenk: műlékek, műkezes, labagapok, fűzők fordítottok, egyenestartók, haskötők és gumiharasznyák mörök szerint. — A betegpótlások szükséges cikkei a valódi francia különlegeségűk nőt orvosok, orvosi rendszerek kaphatják. Általános árjegyzéket bírlékek ingyen és bérmentve titoktartással.

Férfiak ingyen kapnak

egy legújabb találmányu gyógyszer, melylyel az elgyengült erőt visszanyerhetik. Mindenki, aki eniránt ír, kap egy próbacsomagot, egy 100 oldalas könyvvel postán, jól becsomagolva. Ez egy csodálatos esodagyógyszer, mely már ezeket mentett meg, kik fiatalokri kihágások miatt nemi betegségekben, syphilis és elgyengült férfierőben szenvedtek. E ceiből elhatározta az intézet, mindenkinek egy csomag gyógszerrel fevilágosított könyvvel együtt ingyen küldeni. E háziszorrel a baj odanaza gyógyítható és mindenki, a ki fiatalokri kihágások miatt nemi betegségekben, szellemi gyengeségben vagy krónikus bajokban szenved, otthon gyógyíthatja magát. Ezen gyógszerközvetlen hat azon szervekre, melyek erőt szűkegölnek, és csodálatosan gyógyítja az évök óta tartó betegségeket. Öregék és fiatalok írhatnak a „State Medical Institut”-nak alanti címen, honnét nekik a csomag haladéktalanul megküldetik. Az intézet elésorben azokat akarja megmenteni, kik kezelés miatt otthonuknál nem hagyhatják el. A próbaküldemény bebizonyítja, hogy mily könnyen lehet a veszedelmes hajból otthon is megmenekülni. Az intézet nem tesz kivételeket. Mindenki írhat a gyógszerért bárhonnét is magyarul, mire neki diszkreio mellett egy gyógszerküldemény küldetik fevilágosított könyvvel együtt. Irjon azonban! A küldemény oly szépen van csomagolva, hogy tartalmát senki sem gyanítja. A levelek következőleg címenzendők: State Medical Institute, 9, Elektrom Building, Fort Wayne, Ind., America és minden helyre bérmentesítendő.

Heim féle MEIDINGER KÁLYHÁK

A feltaláló Dr. MEIDINGER TANÁR ÁLTAL kizárólagosított gyára. CS. és KIR. UDVARI SZÁLLÍTÓ

HEIM H.

Heim féle folytonegő-szabályozó-szellőző kályhák TÖBBSZÖR 65.000 HASZNÁLTÁBAN

Olánzatoktól MEIDINGER-OFEN utalással az új óva intünk H. HEIM álló védjegyre

Folytonegő, kandallók KÖZPONTI FÜTESEK MINDEN RENDSZERBEN.

MINDEN FÜZELŐ ANYAGRAK FÜSTMENTES FÜZÉSSÉZ. EGY KANDALLÓ TÖBBSZÖR HÉVISEGÉRT FÜZELÉNDŐ BEFÜTHÉZ. Széles telési, ábrázolások. MINDENMÉNU SZARITÓ BERENDEZÉS ÉS ER. NÖVÉNYHÁZI FÜTESEK. Legjobb referenciák. — Prospektusok és kültészetek ingyen és bérmentve.

BUDAPESTI, THONETUDVAR EREDETIEN KAPHATÓK BÉCS, OBER-DÖBLING, CSAKIS GYARUNKBAN BÉCS, I. KOHLMARKT 2 VAGY FIORJAINKBAN PRAGA, HYBERNERO 2.

Minden azo egyzori beiktatasa nonpareille betukbol 4 fill. Vastagabb betukbol 8 fillér.

HIRTUDÁSOK

A hirdetesekre díjmentesen ad felvilágositást a kiad hivatal: József-körút 18. szám.

Levélbeli tudakozásra ingyen adunk felvilágositást, csak a válaszra szükséges bélyeget kell mellékelni. Tudakozásoknál a hirdetés számát a kiadóhivatallal mindig közölni kell.

Apró hirdeteseket központ iródnakban és eredeti nyelvre metelt meg a központi irókban lehet feladni:

Bremer névrek dohányüzletjéé Foré-körút 54. szám alatt. Deusch Miksanó Andrássy-ut 38.

Eckstein Bernát hirdetői iroda IV. ker. Fűrész-utca 4. szám.

Engelmann Mór győrszékfőnöke IV. ker. Kávin-tér 2. szám.

Frank Pál könyvkerekes IV. ker. Gróf Cziráky-főle pálya.

Fischer J. D. hirdetői iroda IV. ker. Gőzölés-utca 1.

Goldberger A. V. hirdetői iroda V. ker. Váci-utca 17. szám.

Göldner József Andrássy-ut 50.

Goldgruber Mór könyvkerekes II. ker. Fő-utca 17. szám.

Haasstein és Vogler hirdetői iroda V. ker. Dorozsi-utca 1. szám.

Jambrikovits dohányüzletjéé Kerepesi-ut 50. (Takarékp. épület).

Kernberg Rozália dohányüzletjéé VIII. ker. Múzeum-körút 14.

Leopold Gyula hirdetői iroda VII. ker. Erzsébet-utca 14. I. em.

Mosse Rudolf hirdetői iroda Ferencz-körút 3.

Mézel Antal hirdetői iroda IV. ker. Eski-utca 1. szám.

Nemcsik A. J. újság-árusa IV. ker. Petőfi-tér 3. szám.

iffi Nagel Ottó könyvkerekes Múzeum-körút 2. sz. (Nemzeti Színház hátsó udvara).

Rohonczi Hanna dohányüzletjéé VI. ker. Andrássy-ut 6. szám.

Sikráy Sámu hirdetői iroda VII. ker. Váci-körút 33. szám.

Sopronyi V. ker. Kerepesi-ut 1. szám.

Szántó Mór dohányüzletjéé IV. ker. Kezkenet-utca 14. szám.

Schwarz József hirdetői iroda V. ker. Marokli-utca 4. szám.

Schönwald Ferencné dohányüzletjéé Ferencz-körút 3. szám.

Tenczer Gyula hirdetői iroda IV. ker. Szerviz-tér 2. szám.

Toldi Lajos könyvkerekes II. ker. Fő-utca 3. szám.

Weissenfeld Jakab Király-utca 1.

Zápor és Könyv dohányüzletjéé VI. ker. Andrássy-ut 4. szám.

Edesem. A szeptember 18-iki lapban jövevény hívteltem. Hiába nem...

Egy csinos. 38 éves fiatal, ember kinek 3000 korona megtakarított pénze...

Kalvária. Holnap utasom szültembe, október 1-én...

KERESLET. Kik a birtokrendszek minden ágában teljes önállólag...

Építészvezető. hadosztályok kétféve, egyuttal építési rajzok...

Intelligens. fiatal leány, ki magyart, angolul beszélni, beosztás...

Teljesen árva. intelligens családhoz származó, fiatal leány...

Különbejáratt. szobát keresek az V. v. kir. kerületben...

Vételle keresek. egy az XXIV. kerületben szomszédos...

Képezészn. ir. dötletára kerestek egy 24k polgárba...

Polgári iskolát. végezt intelligens fiatal leány, szép írással...

Szegény. Öreg 72 éves család, ki már nem tud dolgozni...

Fiatal. tisztességes és szorgalmas gyárasszony, házvezető...

Egy olcsó zongorát. esetleg pianinót kézzelvezetők...

Képezészn. barmen. szülőknek, akiket a városi iskolákban...

Maritánák. levele van.

KINÁLAT. Zongoramesternő. alapos oktatást nyújt zongorában...

Használj. Kerpel-féle közintézmény feladatok...

Egy klinkitől. nem messze tiszta, világos, csendes szobát...

Gyors és géprőse. fiatal leány állat keres mérést...

100 kor. Tízlettel díjat fizetek, kiknek egy 100 kőzeli...

Kindó. szép utcai lakás I. emelet 5 szoba...

Öt szobás. családias ház eladó. Tízlettel fizetendő...

Mindentelje. asztalomunkat elváltam, ugyanint...

Okleveles zongoramesternő. oktat ad. Magyarul beszél, franciául és angolul...

Fodrásznő. rendkívül ügyes, ismeretben hiányszak ezton...

Szabóné. ügyes, a legzömökösabb toltoloket...

Eladó urilak. árnyas, a fővárosot 15 percnyi villanyos...

Tanárjelölt. ajánlkozok elemi, pedagógiai, keresked. iskolai tanúknak...

Igen ügyes. felsővárosi, ki szakmájában teljesen...

Fűtést és takarítást. ocsón végez egy nyomorog asszony...

Intelligens. gyermekeknek családnál, különbejárati...

Cimbalmozni. tantit köztaláló kitűnő tanító, óránt...

Instruktornak. szerető, honfiszter, kitaláló, kitaláló...

Zongora. hegedű- oktatás VIII. ker. zeneosorvatorban...

Privát kutató. (Elsőmet megfigyelés) díjazott eszközök...

Csinos utca. azoba különbejárattal fűrdőszoba...

Csemegészet. fűrdőszoba, nagyfogalmu bogedával...

Fényes üzlet eladó. birtos vendékház, nagyforgalom...

Fischerkereskedés. osemegészet szesz italok kíméréssel...

Ajtók, ablakok. vasrudok, barmen. és 1 ak nagy választékban...

Butor. legjobban minőségben, legelőndőbb...

Kölcsönök. heti, havi és negyedévi törlesztésre...

Hölgyeknek. segélyt és tanácsot nyújtok kitalálás...

Képezésznő. ajánlkozok elemi vagy polgári iskolába...

Butorok. rendkívül alacsony árakból jutányosan...

Teljesen. külön bejárattal szobát keresek...

Elő-Érdeji. görög-érett. Weirich Frigyes...

Szabadalmakat. kieszközöl és értékesít az összes...

Weisz Sándor. hites szabadalmi ügyvivő BUDAPEST...

ÉNZT. Szabadalmak értékesítésére vonatkozó...

SORSJEGYEKRE ÉS ERTEKPAPIROKRA (visszatérhető test-szerinti kisebb...

Kövanyi Armin bank- és váltó-üzletvezető...

Ostorszijakot a legjobb minőségben előállítás...

J. CIRILL BILEK ostorszijakészítő...

Metilowitz. Mistek mellett Morvaország. Képes árjegyzék...

Urak! Salaperlen (Salcetentent olaj) Salaperlen 0-99 Ol. Sántall...

Kerékpár. egyenlően fűrdőszobát 2 év juttatással...

Bécsi szabóné. elővárosban ezalon volt műveztető...

Tanárjelölt. r. kate. vagy állat keres szerető...

Singer-varrógépek. a legelőndőbb árakkal, előndőbb...

Kerékpár. egyenlően fűrdőszobát 2 év juttatással...

Bécsi szabóné. elővárosban ezalon volt műveztető...

Urak! Salaperlen (Salcetentent olaj) Salaperlen 0-99 Ol. Sántall...

Mielőtt. férj, nő vagy gyermekkel rendel vagy vesz...

Használj. férfiruhákat legmagasabb árban...

Nevelőnőket. német, francia, angol nemzetiségűeket...

Betöltendő. állások minden szakmából teljes címmel...

Ajtók, ablakok. vasrudok, barmen. és 1 ak nagy választékban...

Butor. legjobban minőségben, legelőndőbb...

Kölcsönök. heti, havi és negyedévi törlesztésre...

Hölgyeknek. segélyt és tanácsot nyújtok kitalálás...

Képezésznő. ajánlkozok elemi vagy polgári iskolába...

Butorok. rendkívül alacsony árakból jutányosan...

Teljesen. külön bejárattal szobát keresek...

Elő-Érdeji. görög-érett. Weirich Frigyes...

Szabadalmakat. kieszközöl és értékesít az összes...

Weisz Sándor. hites szabadalmi ügyvivő BUDAPEST...

ÉNZT. Szabadalmak értékesítésére vonatkozó...

SORSJEGYEKRE ÉS ERTEKPAPIROKRA (visszatérhető test-szerinti kisebb...

Kövanyi Armin bank- és váltó-üzletvezető...

Ostorszijakot a legjobb minőségben előállítás...

J. CIRILL BILEK ostorszijakészítő...

Metilowitz. Mistek mellett Morvaország. Képes árjegyzék...

Urak! Salaperlen (Salcetentent olaj) Salaperlen 0-99 Ol. Sántall...

Kerékpár. egyenlően fűrdőszobát 2 év juttatással...

Bécsi szabóné. elővárosban ezalon volt műveztető...

Tanárjelölt. r. kate. vagy állat keres szerető...

Singer-varrógépek. a legelőndőbb árakkal, előndőbb...

Kerékpár. egyenlően fűrdőszobát 2 év juttatással...

Bécsi szabóné. elővárosban ezalon volt műveztető...

Urak! Salaperlen (Salcetentent olaj) Salaperlen 0-99 Ol. Sántall...

Ferencz József kabát 3 frt Jaquet ... 2 frt Fejöltő ... 4 frt Nadrag ... 2 frt 50 Mellény ... 50

Használj. férfiruhákat legmagasabb árban...

Nevelőnőket. német, francia, angol nemzetiségűeket...

Betöltendő. állások minden szakmából teljes címmel...

Ajtók, ablakok. vasrudok, barmen. és 1 ak nagy választékban...

Butor. legjobban minőségben, legelőndőbb...

Kölcsönök. heti, havi és negyedévi törlesztésre...

Hölgyeknek. segélyt és tanácsot nyújtok kitalálás...

Képezésznő. ajánlkozok elemi vagy polgári iskolába...

Butorok. rendkívül alacsony árakból jutányosan...

Teljesen. külön bejárattal szobát keresek...

Elő-Érdeji. görög-érett. Weirich Frigyes...

Szabadalmakat. kieszközöl és értékesít az összes...

Weisz Sándor. hites szabadalmi ügyvivő BUDAPEST...

ÉNZT. Szabadalmak értékesítésére vonatkozó...

SORSJEGYEKRE ÉS ERTEKPAPIROKRA (visszatérhető test-szerinti kisebb...

Kövanyi Armin bank- és váltó-üzletvezető...

Ostorszijakot a legjobb minőségben előállítás...

J. CIRILL BILEK ostorszijakészítő...

Metilowitz. Mistek mellett Morvaország. Képes árjegyzék...

Urak! Salaperlen (Salcetentent olaj) Salaperlen 0-99 Ol. Sántall...

Kerékpár. egyenlően fűrdőszobát 2 év juttatással...

Bécsi szabóné. elővárosban ezalon volt műveztető...

Tanárjelölt. r. kate. vagy állat keres szerető...

Singer-varrógépek. a legelőndőbb árakkal, előndőbb...

Kerékpár. egyenlően fűrdőszobát 2 év juttatással...

Bécsi szabóné. elővárosban ezalon volt műveztető...

Urak! Salaperlen (Salcetentent olaj) Salaperlen 0-99 Ol. Sántall...

BUTOR nagy választékban részletek és készpénz a legelőndőbb gyári árakon

GONDA S. egyedül raktár István-tér 7. sz.

Arjegyzék 50 fill. bélyeg beidővel ellenében bérmentve

Sörkötők valódi angol rugóval egy oldalra 3, 4, 5 és 6 frt, két oldalra 6, 8, 10 és 12 frt.

Radványi L. kegytű és kötszer-gyáros Budapest, VI. Andrássy-ut 15 és VII. Erzsébet-körút 36.

Hölgyeknek. segélyt és tanácsot nyújtok kitalálás...

Képezésznő. ajánlkozok elemi vagy polgári iskolába...

Butorok. rendkívül alacsony árakból jutányosan...

Teljesen. külön bejárattal szobát keresek...

Elő-Érdeji. görög-érett. Weirich Frigyes...

Szabadalmakat. kieszközöl és értékesít az összes...

Weisz Sándor. hites szabadalmi ügyvivő BUDAPEST...

ÉNZT. Szabadalmak értékesítésére vonatkozó...

SORSJEGYEKRE ÉS ERTEKPAPIROKRA (visszatérhető test-szerinti kisebb...

Kövanyi Armin bank- és váltó-üzletvezető...

Ostorszijakot a legjobb minőségben előállítás...

J. CIRILL BILEK ostorszijakészítő...

Metilowitz. Mistek mellett Morvaország. Képes árjegyzék...

Urak! Salaperlen (Salcetentent olaj) Salaperlen 0-99 Ol. Sántall...

Kerékpár. egyenlően fűrdőszobát 2 év juttatással...

Bécsi szabóné. elővárosban ezalon volt műveztető...

Tanárjelölt. r. kate. vagy állat keres szerető...

Singer-varrógépek. a legelőndőbb árakkal, előndőbb...

Kerékpár. egyenlően fűrdőszobát 2 év juttatással...

Bécsi szabóné. elővárosban ezalon volt műveztető...

Urak! Salaperlen (Salcetentent olaj) Salaperlen 0-99 Ol. Sántall...

Süss és Friedmann. Acetylen-világítás és sztrikgyár bérmentés vállalat szifonfűtő Budapest, VI. Lőportár-ut 3.

Virágnyelv. Minden ismert virág jelentésé meg van írva...